

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče,
základní škola a školní jídelna
Pražská 151, 252 29 Dobřichovice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

místo poskytovaných školských a vzdělávacích služeb
Základní škola, Pražská 151, Dobřichovice

Školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZV, který vychází z
Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
č. j. MŠMT – 28603/2016 ze dne 22. února 2016 platný od 1. 9. 2016,
dále je zpracovaný podle RVP ZŠS
pro budovu A základní školy, Pražská 151, Dobřichovice

1. vydání

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání: č. j. 1070A/2017/SVPPD

Adresa školy: Pražská 151, 252 29 Dobřichovice

Poskytovatel služeb: Pražská 151, 252 29 Dobřichovice

IČO: 613 84 810, **IZO (školy):** 110 031 512

Ředitel školy: Mgr. Věra Nájemníková

Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.

Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.

IČO: 613 84 810, **IZO (RED_IZO):** 600 027 945

Právní forma: Příspěvková organizace

Datum zařazení právnické osoby do sítě škol: 1. 8. 1996.

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR,
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Druh školy: Základní škola

Kódy vzdělávacích oborů: 79-01-C/01 (od 1. 9. 2007, základní škola)

79-01-B/01 (základní škola speciální)

Studijní forma vzdělávání: denní, devítiletý a desetiletý vzdělávací program

Kontakty: **ZŠ Dobřichovice**

tel.: 257 713 056 (Dobřichovice)

775 440 703 (Dobřichovice)

ID DS: ev48wde

Platnost dokumentu:

ŠVP byl schválen Školskou radou dne:

.....

Mgr. Věra Nájemníková,
ředitel školy

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Budova naší základní školy se nachází v Pražské ulici v Dobřichovicích. Základní škola je součástí zařízení Dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna v Dobřichovicích a je určena pro děti z Dětského domova se školou Lety, jehož klienti jsou rozděleni do čtyř rodinných skupin a jsou žáky naší školy.

Toto zařízení poskytuje komplexní péči dětem od šesti let do ukončení povinné školní docházky, dětem s diagnózou ADHD, ADD, mentálním postižením (lehkým, středně těžkým až těžkým) a psychiatrickými diagnózami, a to s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou.

Řada našich žáků má i další psychické problémy: např. poruchy opozičního vzdoru, poruchy chování, asociální nebo delikventní chování, deprese, úzkostné stavy, emoční problémy a problémy v oblasti sociálních dovedností. Naprostá většina žáků potřebuje v mnoha oblastech výchovy a vzdělání velice úzce zaměřenou individuální péči.

Pedagogové a psychologové musí hledat cesty, jak účinněji než dosud pracovat s psychickými možnostmi a potenciální osobností všech žáků, aby dosahovali úspěšnosti ve škole, v pracovním procesu i v životě. Úkolem pedagogických pracovníků je záměrně a soustavně působit na vychovávané a vzdělávané jedince tak, aby byl zajištěn pozitivní rozvoj jejich osobnosti.

Škola je zaměřena na:

- vzdělávání dětí s etopedickými problémy
- rozvíjení osobnosti žáků s různým druhem a stupněm postižení, s výchovnými problémy,
- poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v praktickém životě.
- zavedení, upevňování a prohlubování sociálních dovedností a vztahů, pracovních a hygienických návyků

Při naší práci:

- zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (z rodiny, z psychiatrické léčebny a jiného zařízení)
- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
- zaměřujeme se na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci na nové prostředí, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvíjení každého drobného pokroku
- učíme, upevňujeme a rozvíjíme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s vrstevníky, dospělými a s okolím

- zaměřujeme se na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní.
- rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k životu a práci.
- vedeme žáky k samostatné i týmové práci s ohledem na jejich individuální schopnosti a zájmy tak, aby se dobře integrovali v kolektivu i ve společnosti
- flexibilně přizpůsobujeme organizaci výuky (práce v krátkých či delších časových intervalech, změna a střídání činností dle momentální situace a potřeb jedince i kolektivu)
- využíváme orientační rozvrhy s možností okamžité změny
- za podpory speciálně pedagogických metod (např. vizualizace, ústní rozbor, pomalejší tempo při diktování diktátů, rozbor a zdůvodnění chyby, čtení textu s porozuměním, pomůcky pro určování správného gramatického jevu, mnemotechnické pomůcky, procvičování problematických gramatických jevů v pomalejším tempu, individuální přístup k žákům, hry na tvorbu vět a slov, grafomotorická cvičení, multisenzoriální přístup - zapojení všech smyslů, podpora žáků v samostatném vyhledávání v různých zdrojích apod.) navozujeme takové učební situace, ve kterých může žák zažít úspěch a radost z pochvaly (zvládnutí neočekávané, nepředvídatelné a afektivní situace)
- ve výuce uplatňujeme efektivní, nové a moderní metody výuky, jako je např. skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, práce s interaktivní tabulí
- vedeme žáky k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, toleranci a ohledu ke zdravotním, mentálním a etnickým odlišnostem
- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky, podporujeme výuku na počítačích a jejich využívání (učíme základům práce s osobním počítačem tak, aby si žáci osvojili obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni) a vedle toho se snažíme pracovat se žáky i v přírodě či blízkém okolí školy
- učíme žáky kladně přijímat jejich hodnocení, sebereflexi a sebehodnocení, a také přijímat kritiku, ať pozitivní či negativní
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- dle možností prezentujeme práci našich dětí (výtvarné soutěže, výstavy, sportovní soutěže).
- žákům se dostává základů cizího jazyka

Tím se škola stává místem, kde žáci nejen získávají vzdělávací a výchovnou péči, ale kde cítí přátelské prostředí, nebojí se případných neúspěchů a dostává se jim vědomostí, dovedností a návyků, které mohou využít v praktickém životě.

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola má 1. – 9. postupný ročník ZŠ a 1. – 10. ročník ZŠS. Kapacita školy je 30 žáků, přicházejících z téměř všech typů základních škol. Zvláštností této školy je, že žáci jsou vzděláváni malotřídně zpravidla ve čtyřech učebnách,

podle aktuálního stavu školních ročníků přijatých žáků či s ohledem na jejich zdravotní stav. Běžně je ve třídě max. 8 žáků.

2.2 Vybavení školy

Škola je vybavena základním vybavením, učebnicemi a učebními pomůckami. V průběhu každého školního roku dochází k obnově vybavení školy. Všechny třídy jsou vybaveny tabulemi, žakovskými židlemi a lavicemi, školním nábytkem, audio technikou (některé třídy mají k dispozici TV, či interaktivní tabuli) výtvarnými potřebami apod. V prostorách školy se také nachází počítačová učebna. Škola zařizuje všem žákům potřebné vybavení a pomůcky k výuce.

Pro potřeby pracovního vyučování jsou k dispozici zahrada se záhony a jedna cvičná dína. Pohybovým aktivitám, kterým se žáci věnují v rámci tělesné výchovy, ale i volnočasových činností, slouží dvě tělocvičny. Součástí areálu jsou dvě venkovní sportoviště.

V jedné třídě je zřízen pro specifika dětí relaxační koutek mimo prostor lavic a ve všech třídách je vyčleněn prostor pro odkládání a uložení učebnic a sešitů. S ohledem na specifické potřeby dětí se počty žáků ve třídách řídí platnou legislativou. Hygienické zázemí tvoří WC pro dívky a WC pro chlapce. V budově DDŠ se nachází školní jídelna.

Škola při výuce využívá informačních a komunikačních technologií, z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Pro práci žáků je k dispozici v počítačové učebně osm počítačů s připojením na internet. Pro potřeby učitelů ve sborovně slouží tři počítače s připojením na internet a jsou síťově propojeny se všemi počítači v budově školy; tiskárna se skenerem a kopírkou. Další počítač a tiskárna je k dispozici také vedoucímu učiteli v jeho kanceláři.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je smíšený, věkově pestrý, od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Tým tvoří pedagogové, speciální pedagogové a asistent pedagoga. Všichni pedagogičtí pracovníci si povinně rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení, seminářů popř. dalšího studia. Pedagogický tým úzce spolupracuje s psychologkami, se sociální pracovníci, speciálním pedagogem (etopedem), vychovateli rodinných skupin dětského domova se školou a s rodiči.

Prioritou pedagogických pracovníků je modelovat základní citové vztahy dítěte k sobě samému, rodinnému a společenskému okolí, snižovat hladinu intolerance, agrese a znovu formovat životní hodnoty. Ve výuce vhodným způsobem pedagog předává vědomosti na přiměřené kulturní, intelektové, společenské a praktické úrovni.

2.4 Charakteristika žáka

Ve škole se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, s nařízenou ústavní a ochrannou výchovou. Do školy přicházejí děti z diagnostického ústavu se sníženými rozumovými schopnostmi, děti se závažnými poruchami učení, opakovaně selhávající při výuce na ZŠ a děti nezvládající učivo běžné ZŠ z důvodů daných komplikovaným rodinným a sociálním prostředím. Tito žáci se sociálním znevýhodněním – z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, vyžadují maximální zohlednění při vzdělávání.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělání, které odpovídá jejich potřebám a možnostem (přiměřený obsah, vhodné formy a metody práce), na vytváření podmínek pro takové vzdělávání, poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, bezplatné užívání speciálních učebnic a didaktických a kompenzačních pomůcek, asistenta pedagoga (ve specifických případech).

Škola usiluje o minimalizaci znevýhodnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytváří pro ně co možná nejméně omezující prostředí. Spolupracuje s dalšími odborníky a umožňuje žákům dle individuální potřeby specializovanou péči. Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Psychologové ve spolupráci s třídním učitelem zjišťují vzdělávací potřeby žáků a zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci s psychologem, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán.

2.5 Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty

Rodiče a zákonní zástupci žáka či pracovníci OSPOD jsou o průběhu vzdělávání informováni v pravidelných intervalech minimálně jedenkrát za čtvrt roku formou třídních schůzek (zpravidla individuální setkání). Rodiče se mohou informovat o dění ve škole a průběhu vzdělávání telefonicky, e-mailem, osobně při návštěvách dětí v DDŠ nebo se mohou s dotazy obracet přímo na vedení školy či na sociálního pracovníka. Obvykle zajišťuje sociálně právní záležitosti klientů sociální pracovník. Spolupracuje a komunikuje s rodiči nebo rodinnými příslušníky, popřípadě se zákonnými zástupci. Shromažďuje informace o korespondenci dětí. Při příjmu dítěte do DDŠ je zpravidla prvním pracovníkem, s nímž se dítě setká. Podává dítěti základní nezkrácené informace o zařízení. Sleduje další vývoj rodinného prostředí klienta. Těsně spolupracuje s ostatními odbornými pracovníky zařízení, tedy i s pedagogy.

Školu mohou rodiče navštívit také při sportovních nebo výtvarných akcích a dětských vystoupeních, navštívit ji rovněž mohou zástupci městského úřadu a ostatní veřejnost (sponzoři).

Základem vzdělávání a výchovy dětí s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou je nutná úzká spolupráce s jinými zařízeními pro výkon ústavní a ochranné výchovy (dětské domovy, dětské domovy se školou). Další spolupráce probíhá s příslušnými sociálními orgány, státními zástupci, právními zástupci, soudy, Policií ČR, pracovníky OSPOD a se zdravotnickými zařízeními (např. dětská psychiatrická nemocnice, odborní a specializovaní lékaři apod.).

2.6 Dlouhodobé projekty

Trvale jsou do výuky zařazovány projekty různé úrovně vyplývající z plnění Celoročního plánu školy. V budoucnu má smysl trvale podporovat krátkodobé projekty a tématické dny, zejména pokud se týkají jednotlivých tříd. Dlouhodobé projekty je třeba realizovat uvážlivě vzhledem k míře vytíženosti vyučujících a přínosu pro žáky.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Naše škola nabízí dva vzdělávací obory, proto je ŠVP rozdělen na:

- a) **ČÁST A** věnovanou vzdělávání žáků běžné základní školy (ŠVP ZŠ)
- b) **ČÁST B** věnovanou vzdělávání žáků se středně těžkým až těžkým mentálním postižením (ŠVP ZŠS)
- c) Součástí tohoto ŠVP je příloha o vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, kteří v roce 2016/2017 jsou žáky druhého stupně a jsou vzdělávání podle vzdělávacího programu pro Základní školu praktickou č. j.: 2010/855/II., vzdělávání podle tohoto vzdělávacího programu bude ukončeno nejpozději ve školním roce **2019/2020**.

Vzhledem k charakteru zařízení, jehož jsme součástí a pro jehož klienty je naše škola primárně určena, musíme být připraveni vzdělávat jakékoli dítě, kterému byla soudem udělena ústavní nebo ochranná výchova.

ČÁST „A“ (ŠVP ZŠ)

3.1 Zaměření školy – pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině.

Základní vzdělávání na 1. stupni

- usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání
- je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)
- vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů

Základní vzdělávání na 2. stupni

- pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie.
- pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie I.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

3.3 Zabezpečení výuky žáků s podpurným opatřením

V případě potřeby bude žákům zřízen Plán pedagogické podpory, dále jen PLPP. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu zpravidla za pomoci psychologa DDŠ Lety. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Vedoucí učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci (za pomoci sociální pracovnice), pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpurného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpurných opatření stanovená v RVP ZV.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní a mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, naněž je třeba reagovat a vytvářet pro ně podmínky. Snažíme se zadávat žákům úkoly podle jejich individuálních schopností, k čemuž může sloužit plán pedagogické podpory, dále jen PLPP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu zpravidla za pomoci psychologa DDŠ Lety. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Vedoucí učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci (za pomoci sociální pracovnice), pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Pro nadanější žáky máme připraveno rozšiřující učivo, náročnější samostatné úkoly a rozsáhlejší práce a projekty. Zapojujeme je do různých soutěží. Rodiče mimořádně nadaného žáka mohou požádat o vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Na základě jejího doporučení pak vytvoří učitelé žákovi individuální vzdělávací plán, podle něhož je žák vyučován v běžné třídě. Jeho součástí může být také to, že žák se v některém předmětu účastní výuky ve vyšším ročníku.

U nadaných a mimořádně nadaných žáků je důležité vytváření nekonfliktních vztahů s vrstevníky, ale i s učiteli. Tito jedinci jsou často introverti s nižší sociální přizpůsobivostí, kteří málo komunikují s okolím.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se vychází důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci:

- plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány
- rozšíření a prohloubení vyučovacího obsahu
- zadávání specifických úloh
- zapojování do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

- možnost volby při výběru metod práce

Nadanému a mimořádně nadanému žákovi umožní škola ve spolupráci se zákonnými zástupci (dále jen rodiče) žáka rozvoj jeho nadání.

Diagnostiku žáka, na základě které se vyhotovuje individuální vzdělávací plán, provádí školské poradenské zařízení na žádost rodičů. Na základě doporučení školského poradenského zařízení rodiče požádají školu o výuku žáka dle individuálního vzdělávacího plánu.

Třídní učitel žáka sestaví ve spolupráci zpravidla s psychologem DDŠ a dalšími vyučujícími individuální vzdělávací plán a projedná jej se školským poradenským zařízením a rodiči. Po schválení individuálního vzdělávacího plánu ředitelem školy je plán realizován.

Výuka mimořádně nadaného žáka bude založena na individuálním přístupu učitele k žákovi s důrazem na přípravu a zadávání specifických úkolů, které odpovídají žakovým dovednostem v oblasti jeho nadání a rozvíjí je. Mimořádně nadanému žákovi je dán prostor pro doplňování, rozšiřování a prohlubování znalostí. Škola umožní mimořádně nadaným žákům zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů a účast v odpovídajících odborných, uměleckých a sportovních soutěžích organizovaných školskými a dalšími institucemi.

Mimořádně nadaní žáci mohou být v souladu se školským zákonem přeřazeni do vyššího ročníku.

Naše škola nabízí těmto dětem:

- zajímavé, problémové úkoly a seminární práce pro rozvoj svého nadání
- práci ve skupinách (nadaní žáci řeší náročnější úlohy nebo působí jako vedoucí a organizátoři skupinové práce.)
- přeřazení do vyššího ročníku na základě žádosti rodičů, komisionální zkoušky a vyjádření PPP
- náročnější domácí úkoly odpovídající schopnostem a možnostem žáků (tito žáci zpracovávají zadání, která pro ně představují dostatečný stimul)
- projektové vyučování
- metody výuky s podporou počítače
- doplňkové učebnice, texty, pomůcky a didaktické hry pro individuální práci

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola musí do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařadit všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Průřezová témata jsou v naší škole realizována dvěma způsoby:

- integrací tematických okruhů do učiva,
- formou projektů, vycházejících z Celoročního plánu školy.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova /OSV/

Charakteristika průřezového tématu OSV

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální

a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.

Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, a to k Výchově k občanství a k jejím částem "Člověk ve společnosti", "Člověk jako jedinec". Konkrétně k tématům "lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití" (Člověk ve společnosti) a "podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj" (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností spjatých s uvedenými tématy.

Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí.

Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu.

Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá ke zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci

- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu OSV

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu

odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

Začlenění tematických okruhů OSV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Prv, M, Vv, Hv	Vv, M, Hv	Vv, M, Hv	Inf, Př, Vv, VI, M, Hv	Inf, Př, Vv, VI, M, Hv	Z, M, Hv, Vv, Inf, F, Vkp	Z, M, Hv, Vv, Nj Inf, F, Vkp	Z, M, Hv, Vv, F, Nj	Z, M, Nj
Sepoznání a sebezpojetí	Tv, M, Čj, Vv, Hv	Tv, Prv, Vv, M	Tv, Prv, Vv, M	Tv, Vv	Tv, Vv	Tv, Vv, F, Pč, Vko, Vkp	Vv, F, Vko, Tv	Tv, Vko, Čj, Vv, Pč Vkp	Tv, Vv, Čj, Vko
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Čj, M	Tv, M	Tv, M, Prv	Tv, Pří, VI,	Tv, Pří, Čj	Tv, Z, M, Vkp Vkp	Tv, M, Vkp Vkp	Tv, Z, M, Ch, Vkp	Tv, Z, M, Čj Ch, Vko
Psychohygiena	Hv, Vv, Prv, M	Hv, Vv, Prv, M	Hv, Vv, Čj, M	Hv, Vv	Pří, Vv, M, Hv	M Vkp	M Vkp	M, Př Vkp	M
Kreativita	Vv, Hv, Pč	Vv, Hv, Pč, M, Čj	Vv, Hv, Pč, M	Inf, M, Vv, Hv, Pč	Inf, M, Vv, Hv, Pč	Z, M, D, F, Vv, Hv, Pč, Inf Vkp	M, Vv, Inf, F, Pč, Hv	Z, M, F, Pč, Vv, Hv	Z, M, Pč, Vv

SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv		Aj	Aj	Aj	Z, M, Čj, Aj, Vko, Vkp	M, Čj, Nj, Vv, Vko, Vkp	Z, M, Čj, Nj, Hv, Vko, Vkp	Z, M, Nj, Aj
Mezilidské vztahy	M, Hv, Pč	M, Hv, Pč, Prv	Aj, Hv, M, Prv	Pří, M, VI, Pč, Hv	Pří, M, VI, Pč, Hv	Z, Čj, Hv, D, Aj, M, Vkp, Vko	Z, Hv, Př, M, Čj, Vko	Z, Ch, D, M, Vko, Vkp	Z, M, D, Př, Vko
Komunikace	Tv, Hv, Pč	Čj, M, Tv, Hv, Pč	Čj, M, Tv, Hv, Pč, Vv	Aj, Čj, Tv, M, Hv, VI, Př, Pč, Inf	Aj, Čj, Tv, M, Hv, VI, Př, Pč, Inf	Tv, Z, M, VkoPř, Vv, Inf,Pč, Čj, Hv	Tv,Z, M, Vko, Př Inf,Pč, Čj, Hv	Z, M, Čj, Př, Ch, Vv, D, Hv, Pč	Z, M, Čj, Př, Ch, Vv, Pč Vko
Kooperace a kompetice	Tv, Hv, Pč	Tv, M, Hv, Pč	Tv, M, Hv, Pč	Čj, Tv, M, Hv, Pč	Tv, M, Hv, Pč	Z, M, D, Pč Vko, Hv, Př, Inf	Z, Pč,, Př, Aj, Hv, M, Pč,Inf	Z, M,Vko D, Vv, Hv, Pč Př, Ch	Z, M,Vko Aj, Nj, Pč, Př, Ch
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M	M	Inf, Pří, VI, M	Inf, Pří, VI, M	Z, M, Př, Inf, Vko	Z, M, Inf, Vko,	Z, M, Ch, Vv, Vko	Z, Vko M, Ch
Hodnoty, postoje, praktická etika				VI, Vv	VI	Vko	Př, Vko,	M, Ch,	Z,M,Vko D, Ch,

								Vko,	Vv, Pč
--	--	--	--	--	--	--	--	------	--------

3.5.2 Výchova demokratického občana /VDO/

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců - občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod

- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu VDO

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti

občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Začlenění tematických okruhů VDO do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj, M, Prv, Vv, Pč	Prv, Tv, Pč, M, Vv	Prv, Aj	VI, Čj	Čj	Aj, PčVko	Nj, PčVko	Nj,	Nj,
Občan, občanská společnost a stát	M	M, Prv	Prv, Tv	VI, Inf, Tv	Pří, Inf, Čj, VI, Tv	D, Inf, Vko	Z, D, Aj, Inf, Vko	Z, D, Čj, Pč, Vko	Z, Vkoz, Vko
Formy participace občanů v politickém životě				VI			Z	Z, D, Aj, Vko	Z, Př, Čj, Vko
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Tv			VI	Pří, VI	Z, D, Vv	Z, Čj, Vko	Z, D, Př, Ch, Vko	Z, Aj, Ch, D, Vko

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /EGS/

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor **Výchova k občanství**, v jehož vzdělávacím obsahu se zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě.

Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace**. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života

a evropské a světové kultury. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů.

Ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura** rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory

- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu EGS

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Začlenění tematických okruhů EGS do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Hv, Prv, Vv, Aj	Čj, Aj, Vv	Aj, Vv, Pč, Hv	Pč, Čj, Inf, Hv, Vv	VI, Hv, Inf, Aj, Pč, Vv	M, Hv, Čj, Aj, Př, Inf	Z, Inf, Hv,Nj Čj, Aj, Př, Vv, Vko,M	M, Hv, Př, Ch, Vv, Nj Čj, Vko	M, Ch, Čj, Nj
Objevujeme Evropu a svět		Hv	M, Prv	Inf, M	VI, Inf, Čj	Z, Inf, M, Hv, Pč	Z, Inf, M, Hv, D, Pč	M, Hv, Aj, Nj, F, Pč	Z, Vko M, Nj, Př, Pč
Jsme Evropané		Hv		VI	VI	M, D, F, Vv	M, D, Př, Vv, F, Vko	Z, M, D,Vko Ch, Vv Př, Pč	Z, M, D, Aj, Ch, Vv Pč, Vko

3.5.4 Multikulturní výchova /MKV/

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Multikulturní výchova** v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda** se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých

- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu MKV

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu

na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Začlenění tematických okruhů MKV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	Hv, Prv, Čj, Vv	Hv, Prv, Čj, Vv	Čj, Hv, Aj	Hv, Čj, Vv	VI, Čj, Vv, Aj	Čj, Aj, D, Pč Vko	Z, D, Vko Aj, Nj, Hv, Pč	Z, Vko D, Hv, Aj, Nj, Pč	Z, Pč, Vko,
Lidské vztahy	Hv, Tv	Prv, Hv, Tv, Čj, Vv	Tv, Čj, Prv, Hv, Vv, Pč	Aj, Hv, Čj, Pč, Vv, Tv Inf	Aj, Pří, VI, Pč, Hv, Čj Vv, Tv Inf	Z, Inf, Aj, Hv Vko	Pč, Hv, Čj, Aj, Nj, Inf D, Vko Z	Z, Hv, Př, Vv, Nj, Pč, Vko	Z, Př, Vko
Etnický původ	Prv, Hv, Tv		Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	VI, Pří, Hv, Aj, Vv	D, Vko	Z, Pč	Z, Čj, D, Př, Aj	Z, D, Nj, Př
Multikulturalita	Aj, Tv	Aj	Aj, Vv	Čj	Tv, Čj, Inf	D, Čj, Hv,	Z, Hv, Vv, Čj	Z, Hv, Aj, Nj	Z, Nj, Čj, Vko

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv		VI, Pří		Z, Čj	Z, D, Vko	Z, Aj, Čj, Vko

3.5.5 Environmentální výchova /EV/

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvláště významné vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí.

Ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa.

Vzdělávací Oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmetální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti

- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu EV

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).

Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí

(průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s nimi (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv	Prv	Prv, Aj	Aj, Pří, Vv	Aj, Pří, Vv	Z, Aj, Př, Vv	Z, Př	Z	Př, Vv, Z
Základní podmínky života	Prv, Hv	Prv, Pč	Prv	Pří, Vv	Pří, Vv	Z, Př	Př, Aj	Př, Ch, F, Pč	Př, Ch, Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj, Prv		Prv, Pč	M, Pří, Vv, Inf	M, Pří, Vv, Inf	Z, Vko M, Čj, Př, Vv, Inf, Pč	Z, Př, M, Vv, Inf	Z, M, Čj, Ch, Aj Nj, Vv Vko	Z, Vko M, Ch, F, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv, Čj, M, Hv, Pč, Vv	Tv, M, Hv, Vv, Pč	Prv, Čj, Hv, Pč, Vv	M, Pří, Vv, Čj Tv, Hv Pč	M, Pří, Vv, Čj Tv, Hv Pč	Z, Vko D, Hv, Př F, Inf	Z, M, Hv, Čj, D, Vv, Př F, Inf	Z, M, Hv, D, Vv, F, Hv, Ch	Čj, Př, D, Vv, Ch, Aj F, Nj, M, Z

3.5.6 Mediální výchova /MV/

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Mediální výchova** v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.).

Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace.

V rámci vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací.

Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje.

Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu MV

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické

okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezažatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis,

rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.

Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

Začlenění tematických okruhů MV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Aj, Čj, Vv	Aj, Čj, Vv	Čj, Prv, Hv, Vv	Čj, M, Vv, Hv, Inf	Hv, M, Inf, Vv	Z, Vko Př, Čj, M, Inf Hv	Z, Inf, Př, Čj, Pč, M, Hv	Z, Př, Ch, M, Vko Aj, Nj, Pč, Hv	Z, Př, Ch, M, Vko Aj, Nj, Pč, Čj
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj				M	Z, Př, M, Vko	Z, Př, M	Z, Př, Ch, M, Vko	Z, D, M Vko, Př, Ch
stavba mediálních sdělení				Vv	Vv	Inf, Čj	Inf, Čj	Čj	
vnímání autora mediálních sdělení	Hv, Vv	Hv, Čj, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Čj, Hv, Vv	Čj, Hv, Vv	Čj, Vv
fungování a vliv médií ve společnosti			Čj	Tv, Inf, Přf	Čj, Tv, Inf	Př, Vv, Inf, Pč	Čj, Inf Př, Pč, Hv,	Čj, D, Ch, Vv Pč, Př, Vko, Hv	D, Ch, Pč, Vko
tvorba mediálního sdělení				Inf	Aj, Čj, Inf	Čj, Aj, Vv, Inf	Aj, Nj, Vv, Inf	Z, Nj, Aj	Čj, Nj, Aj
práce v realizačním týmu				Inf	Čj, Inf	Z, Inf	Z, Inf	Z, Aj	Z, Aj, Vv, Čj, Nj

4 UČEBNÍ PLÁN I. - PRO ČÁST „A“

4.1 Rámcový učební plán

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

Následující přehled uvádí názvy povinných předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast	Název předmětu	
	1. stupeň	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk
	Cizí jazyk ¹	Cizí jazyk ²
	-	Další cizí jazyk ³
	Předměty speciálně pedagogické péče ⁴	Předměty speciálně pedagogické péče
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika
Informační a komunikační technologie	Informatika ⁵	Informatika ⁶
Člověk a jeho svět	Prvouka	
	Přírodověda	
	Vlastivěda	
Člověk a společnost	-	Dějepis
	-	Výchova k občanství
Člověk a příroda	-	Fyzika
	-	Chemie
	-	Výchova k přírodě
	-	Zeměpis ⁷
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti

¹ 3. – 9. ročník: anglický jazyk.

² 3. – 9. ročník: anglický jazyk.

³ Další cizí jazyk: 6. – 9. ročník: německý jazyk.

⁴ Předmět, který se věnuje reedukační činnosti dle potřeby daného jedince, zasahuje tedy nejen do oblasti Jazyk a jazykové komunikace, ale prostupuje napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Svůj prostor zde nacházejí nejen jedinci s různými stupni podpůrných opatření, ale také žáci nadaní a mimořádně nadaní. Vyučuje se 1. – 9. ročník, na tento předmět byly využity některé disponibilní hodiny.

⁵ Tento předmět slouží jednak k základnímu seznámení s obsluhou počítače a využívání internetu, jednak k práci s výukovými programy, kdy se procvičují další předměty (např. Čj, M).

⁶ Totéž, co pozn. 5.

⁷ Zeměpis je hraniční předmět, zčásti svým obsahem patří také do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

4.2 Učební plán pro 1. stupeň

Učební plán pro 1. stupeň základního vzdělávání								
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět ⁸	ročník					minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	7	7	7	6	6	33	
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9	
	Předměty speciálně pedagogické péče	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1		5
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4/1	4/1	4/1	4/1	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2/1	0	0	6	1
	Přírodověda	0	0	0	1/1	2	3	1
	Vlastivěda	0	0	0	2	1	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	5	5
Týdenní hod. dotace a disponibilní hodiny		18/2	18/3	21/4	22/4	23/3	102	16
Celkový týdenní počet hodin		20	21	25	26	26	118	

⁸ **Český jazyk** má v 1. ročníku komplexní charakter, od 2. ročníku se člení na Jazykové vyučování, Psaní, Sloh, Čtení a literární výchovu. Tyto jednotlivé složky se vzájemně prolínají. Český jazyk integruje také očekávané výstupy oboru Dramatická výchova.

Cizí jazyk je vyučován od 3. ročníku.

Předměty speciálně pedagogická péče je předmět, který se věnuje reedukační činnosti dle potřeby daného jedince, zasahuje tedy nejen do oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale prostupuje napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Svůj prostor zde nacházejí nejen jedinci s různými stupni podpůrných opatření, ale také žáci nadaní a mimořádně nadaní. Vyučuje se 1. – 9. ročník, na tento předmět byly využity některé disponibilní hodiny.

4.3 Učební plán pro 2. stupeň

Učební plán pro 2.stupeň základního vzdělávání							
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník				minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk ⁹	4	4	4	3/1	15	1
	Anglický jazyk ¹⁰	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk ¹¹	1	1	2	2	6	
	Předměty speciálně pedagogické péče ¹²	0/1	0/1	0/1	0/1		4
Matematika a její aplikace	Matematika	3/1	4/1	4	4	15	2
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0/1	0/1	0/1	1	3
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1/1	7	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1/1	7	1
	Chemie	0	0	1/1	1/1	2	2
	Přírodopis	2	2	2	2	8	
	Zeměpis	1/0	1/1	1/1	1/1	4	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0/1	3	1
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		27 /2/	27 /4/	27 /4/	23 /8/	104	18
Celkový týdenní počet hodin		29	31	31	31	122	

⁹ Český jazyk je členěn na složky Jazyková výchova, Literární výchova, Komunikační a slohová výchova a Dramatická výchova, které se vzájemně prolínají.

¹⁰ Cizí jazyk (anglický), který je vyučován od 3. ročníku, na 2. stupni v něm žáci pokračují.

¹¹ Další cizí jazyk (německý) je vyučován v 6. – 9. ročníku vždy po 6 hodinách týdně.

¹² Předměty speciálně pedagogická péče je předmět, který se věnuje reedukační činnosti dle potřeby daného jedince, zasahuje tedy nejen do oblastí Jazyk a jazyková komunikace, ale prostupuje napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Svůj prostor zde nacházejí nejen jedinci s různými stupni podpůrných opatření, ale také žáci nadaní a mimořádně nadaní. Vyučuje se 1. – 9. ročník, na tento předmět byly využity některé disponibilní hodiny.

5 UČEBNÍ OSNOVY I.

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Český jazyk a literatura	7	7	7	6	6

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- vyhledávání
- porozumění textu
- práce s chybou
- výklad

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- Kompetence sociální a personální**
- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- Kompetence občanské**
- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- Kompetence pracovní**
- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- žáci dodržují hygienu práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohové výchovy - žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Jazykové výchovy - žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchovy - žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Český jazyk a literatura – 1. ročník

Časová dotace - 7 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- skládá a rozkládá slova podle sluchu- pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací- skládá a čte všechny druhy slabik- skládá a čte všechny druhy slov- pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru- naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje- recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla- rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči- správně odpovídá na otázky - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem- správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově, hlásky ve slabice čte správně dlouhé a krátké samohlásky - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní- píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky- rozlišuje písmo psací a tiskací- píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka- dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty- píše velká písmena u vlastních jmen osob a na začátku věty- dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky	<p><u>Mluvnice:</u> Rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza a syntéza Písmena malá, velká, tiskací, psací Slabiky – otevřené, zavřené Slova – čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek</p> <p><u>Sloh:</u> Poslech, vyprávění, dramatizace Recitace Prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení Uspořádání slov ve větě Interpunkční znaménka Délka samohlásek</p> <p><u>Čtení a literární výchova :</u> Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací Porozumění přečteným větám</p> <p><u>Psaní:</u> Příprava na psaní Psaní prvků písmen a číslic Písmo psací a tiskací Psaní – písmeno, slabika, slovo Diktát slov, jednoduchých vět Velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a na začátku věty</p>

Český jazyk a literatura – 2. ročník

Časová dotace: 7 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací- řadí věty podle děje- určí nadřazenost a podřazenost slov řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl- rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek- uvědoměle používá psaní i, í, y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách- vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě v abecedě- zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b - p, d -t, d' - t', z -s, ž -š, v - f, h –ch- aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě- vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu- rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat- odříká, rozliší a rozpozná v textu základní tvary vyjmenovaných slov - užívá slušné oslovení, prosbu, poděkování- pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti- píše správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje- vypravuje podle obrázkové osnovy - plynule, bez slabikování přečte jednoduchý text- užívá správný slovní přízvuk- čte s porozuměním nahlas i potichu	<p><u>Mluvnice :</u></p> <p>Druhy vět Pořadí vět v textu Věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené Pořádek slov ve větě Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení Hlásek - tvrdé, měkké, obojetné Abeceda Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - spodoba Význam slabiky pro dělení slov Slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky) Vlastní jména osob a zvířat Základní řady vyjmenovaných slov</p> <p><u>Sloh:</u></p> <p>Základní formy společenského styku Jednoduchý popis Děj – základ vypravování Vyprávění podle obrázkové osnovy</p>

- soustředěně naslouchá čtenému textu
- spojuje obsah textu ilustrací
- vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy
- recituje básně
- čte dětskou literaturu a vypráví o ní

- píše písmena a číslice podle normy psaní
- správně spojuje písmena a slabiky
- používá znaménka ve slovech a větách
- opisuje, přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě

Čtení a literární výchova:

Plynulé čtení jednoduchých textů
 Slovní přízvuk
 Čtení hlasité a tiché
 Soustředěný poslech čtených textů, poezie, prózy
 Text a ilustrace
 Vyprávění, dramatizace pohádek a povídek
 Báseň
 Individuální četba

Psaní:

Tvary písmen abecedy
 Správné spojování písmen, slabik
 Umisťování diakritických znamének
 Opis, přepis

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Časová dotace: 7 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- rozliší věty a souvětí- spojuje věty, doplňuje souvětí- třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, protikladná- rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik- vyslovuje slova se správným přízvukem- vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních- určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky- skloňuje podstatná jména podle pádových otázek, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední- při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek dodržuje pravidla pravopisu- určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím - sestaví nadpis a člení projev- pojmenuje předměty a děje- tvoří otázky- vypravuje podle obrázků popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti- uvítá návštěvu, rozloučení, píše přání, pozdravy, pohlednice, dopis- vytvoří a použije jednoduchou osnovu - čte plynule věty a souvětí,- čte s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti	<p><u>Mluvnice:</u> Věta jednoduchá a souvětí Nauka o slově - slovo a skutečnost, synonyma, slova protikladná, slova příbuzná Hláskosloví Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z Slovní druhy Podstatná jména – pád, číslo, rod Vlastní jména měst, vesnic, hor, řek Slovesa – tvary sloves, časování</p> <p><u>Sloh:</u> Členění jazykového projevu Otázky a odpovědi Vypravování Popis Osnova Společenský styk a jeho formy</p>

- používá četbu jako zdroj informací
- vypráví pohádky, povídky, dramatizuje,
- orientuje se v textu, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize

- píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle
- pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka)
- provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu
- napíše krátký dopis, adresu

Čtení a literární výchova:

Plynulé čtení, členění textu

Rychlé čtení, tiché a hlasité

Četba jako zdroj poznatku o přírodě, současnosti a minulosti

Práce s literárním textem

Besedy o knihách

Využití poezie, prózy, divadla, výtvarného doprovodu, ilustrací

Psaní:

Tvary písmen

Úprava zápisu

Kontrola vlastního projevu

Dopis, adresa

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Časová dotace: 6 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená- slova hanlivá a mazlivá, zdrobněliny- rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen- rozpozná rozdíl mezi předložkou a příponou, pravopis jejich psaní- uvědoměle používá i -y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných slov a příbuzných- poznává slovní druhy neohebné- skloňuje podstatná jména podle vzorů a používá znalost k psaní i -y v koncovkách podstatných jmen- vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu- rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací- určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy- určuje podmět a přísudek- ovládá pravopis vlastních jmen <ul style="list-style-type: none">- užívá vhodných jazykových prostředků- sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce- dodržuje následnost děje- vypracuje popis rostliny, zvířete, věci,- napíše dopis, SMS zprávu- předvede telefonování v různých modelových situacích	<p><u>Mluvnice :</u> Nauka o slově – hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená Stavba slova – kořen, předpona, přípona Předložky Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z Slovní druhy – ohebné a neohebné Vzory podstatných jmen Infinitiv sloves, tvary sloves Stavba věty, základní skladební dvojice, podmět a přísudek Vlastní jména</p> <p><u>Sloh:</u> Stylizace a kompozice Osnova, nadpis, členění projevu Vypravování Popis zvířat, rostlin, věci</p>

- čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu
- vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících
- čte potichu delší texty, reprodukuje obsah přečteného
- dramaturizuje, k dramaturizaci používá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy
- vyjadřuje své pocity z četby
- navštěvuje divadelní a filmová představení a beseduje o nich

Formy společenského styku

Čtení a literární výchova:

Rozvoj techniky čtení

Čtení textů uměleckých a populárně naučných

Tiché čtení s porozuměním

Tvořivá práce s literárním textem

Práce s dětskou knihou

Výběr četby podle osobního zájmu

Divadelní a filmová představení

Základy literatury

Rozhovory o knihách

Český jazyk a literatura – 5. ročník

Časová dotace: 6 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- používá český jazyk jako nástroj k dorozumívání- určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, dodržuje pravopis- užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu- používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin- rozlišuje základní význam předpon- používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skupiny bě - bje, vě - vje, pě, - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - rozlišuje a určuje slovní druhy- určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen, pravopis- rozezná mluvnické kategorie sloves- používá správné tvary podmiňovacího způsobu - určuje základní skladební dvojice, rozliší ostatní skladební dvojice- píše správně y, i v přičestí minulém- vyhledává různé podměty- užívá několikanásobných podmětů ve větách- píše správně i, y v koncovkách přičestí minulého určuje věty	<p><u>Mluvnice :</u> Mateřský jazyk - prostředek dorozumívání Stavba slova - odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen - společný pro všechna příbuzná slova</p> <p>Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Zdvojené souhlásky</p> <p>Skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně, (bje, vje –tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je)</p> <p>Pravopis y, i po obojetných souhláskách Pravopis y, i v koncovkách podstatných jmen</p> <p>Tvarosloví - slovní druhy Mluvnické kategorie podstatných jmen</p> <p>Přídavná jména Slovesa Podmiňovací způsob</p> <p>Zájmena -jejich druhy Číslovky Skladba - základní a rozvíjející skladebné dvojice</p>

<p>jednoduché, spojuje věty v souvětí správnými spojovacími výrazy (interpunkce)</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) - sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu, - vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého předmětu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, tvoří literární text na dané téma - dramaturgizuje, využívá maňásky, loutky - zaujímá postoj k literárním postavám - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se i v odborných textech (tabulky, grafy, slovníky, encyklopedie, katalogy) - používá elementární literární pojmy 	<p>Podmět vyjádřený a nevyjádřený Podmět několikanásobný Přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem Věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Přímá řeč - nepřímá řeč</p> <p><u>Sloh:</u> Reprodukce jednoduchých textů Vypravování Popis předmětu, děje, pracovního postupu, osoby Dopis SMS zpráva, e-mail Tiskopisy - poštovní poukázky, průvodky, podací lístky Vyjadřování v běžných komunikačních situacích</p> <p><u>Čtení a literární výchova:</u> Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu Předčítání textu, recitace - rým, verš, sloka Volná reprodukce přečteného textu Zápis textu, tvorba vlastních textů Dramatizace, scénky Besedy o knihách Divadelní a filmová představení, televizní tvorba Rozlišení různých druhů textů Základy literatury Próza, poezie</p>
--	--

5.1.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Český jazyk a literatura	4	4	4	4

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři apod.).

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- vyhledávání
- sebehodnocení
- porozumění textu
- výklad

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k využívání výpočetní techniky
- žáci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- žáci osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- žáci kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- žáci využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k plánování postupů
- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- žáci využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- žáci samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- žáci uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky k výstižné argumentaci
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- žáci účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů
- žáci využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel vede žáky k dodržování pravidel
- žáci účinně spolupracují ve skupině
- žáci podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci věcně argumentují

Kompetence občanské

- učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- učitel motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- učitel motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí

- žáci chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- žáci aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- učitel vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- žáci dodržují hygienu práce
- žáci dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využívá svých znalostí v běžné praxi

Český jazyk a literatura – 6. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- vytváří jednoduché jazykové projevy, dbá na smysluplnost, vhodnost a srozumitelnost- vyplní poštovní poukázku a podací lístek- sestavuje krátké vzkazy- uvede příklady vzkazů mluvených i psaných- podá informaci stručně a zřetelně- vyhledá typy inzerátů v denním tisku či na internetu- vytvoří podle daných pravidel stručný inzerát- vyplní objednávku- sestaví objednávku na nákup zboží- napíše krátkou zprávu s různou tematikou- dokončí zprávu, dbá základních pravidel tvoření zprávy- napíše oznámení, dbá základních pravidel pro psaní oznámení- vyhledá příklad oznámení, seznámí, zhodnotí- rozliší dopis osobní a úřední- stylizuje dopis, používá kultivovaný projev- dodržuje formu dopisu a jeho náležitosti- seznámí se s druhy popisu- vybírá vhodná slova při nácvičku popisu- používá vhodná přídavná jména a slovesa- popisuje ústně i písemně- vytvoří osnovu popisu- napíše jednoduchý popis osoby- vytvoří jednoduchý popis pracovního postupu- vypracuje výpisky zvoleného textu- vytvoří výpisky ve větách a výpisky heslovité- dodržuje dějovou a časovou posloupnost při vypravování- dokončí děj příběhu	<p><u>Komunikační a slohová výchova:</u> Úvod do výuky slohu</p> <p>Jednoduché tiskopisy Vzkaz</p> <p>Inzerát</p> <p>Objednávka Zpráva</p> <p>Oznámení</p> <p>Dopis</p> <p>Popis</p> <p>Výpisky</p> <p>Vypravování</p>

- napíše vypravování na základě vlastního prožitku
- sestaví osnovu
- používá vhodné jazykové prostředky vypravování
- vypravuje podle obrázků

- rozlišuje slova ohebná a neohebná
- určuje slovní druhy v textu
- rozvíjí holé věty přídavnými jmény, zájmeny a příslovci
- utvoří větu podle zadání slovních druhů
- určí mluvnické kategorie u podstatných jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu
- uvede podstatná jména konkrétní a abstraktní
- rozlišuje podstatná jména pomnožná, hromadná a látková
- uvede obecné zásady pro psaní velkých počátečních písmen
- vysvětlí pravopis psaní velkých písmen ve jménech vlastních
- přiřazuje podstatná jména ke vzorům
- uvede některé odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen

- určí druhy přídavných jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu
- rozliší psaní zdvojených souhlásek
- vytvoří tvary přídavných jmen příponami –ný, -ní, -ský, -štit, -cký, -čtit
- stupňuje a skloňuje přídavná jména
- vyhledá v textu jmenné tvary přídavných jmen
- určuje druhy zájmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu
- doplňuje tvary osobních zájmen
- skloňuje zájmena
- určuje druhy číslovek, aplikuje jejich znalost v písemném projevu
- skloňuje číslovky základní
- určuje slovesné kategorie
- vyhledá v textu slovesné tvary
- rozliší podmiňovací z působ přítomný a minulý

Jazyková výchova:

Tvarosloví

Kategorie substantiv

Substantiva abstraktní a konkrétní

Substantiva pomnožná, hromadná, látková

Velká písmena

Vzory substantiv

Odchylky ve skloňování substantiv

Adjektiva

Zájmena

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná slovesný čas - vyhledává slova ve Slovníku spisovné češtiny, zjišťuje jejich význam - orientuje se ve slovníkových heslech - určí ve větě podmět a přísudek - rozliší druhy podmětu a přísudku - zdůvodní shodu - uvede k podstatným jménům vhodný přívlastek - určí přívlastek shodný a neshodný - doplňuje do vět předměty, určuje jejich pády - rozlišuje příslovečné určení místa, času a způsobu - vyhledá v textu rozvíjející větné členy - znázorní větu jednoduchou graficky - spojuje věty v souvětí, používá vhodné spojovací výrazy - určí počet vět v souvětí - rozliší věty hlavní a vedlejší - znázorní souvětí graficky - doplní interpunkční znaménka - převádí texty do spisovné češtiny - rozliší útvary spisovné a nespisovné češtiny - nahradí nespisovné výrazy spisovnými - seznámí se s druhy nářečí, slangu a argotu - rozpoznává druhy literatury, její tvoření - skládá první jednoduché verše - vytváří první jednoduché scénáře - využívá svoji fantazii - používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - dokončuje pohádku podle vlastní fantazie - seznamuje se s rčením - uvede základní znaky lyriky, epiky a dramatu - pracuje s jednotlivými ukázkami - uvede základní znaky poezie, rozliší sloku od verše - rozliší druhy veršů, vyhledá příklad, skládá verše podle schématu 	<p>Číslovky</p> <p>Slovesa</p> <p>Jazykové příručky</p> <p>Základní větné členy</p> <p>Přívlastek</p> <p>Předmět Příslovečné určení Souvětí a věta jednoduchá</p> <p>Spisovná a nespisovná čeština</p> <p><u>Literární výchova:</u> Hrátky s literaturou</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní žánry epiky, vyhledá příklad v textu - reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy - doloží znaky pohádky, reprodukuje text, najde hlavní postavy - odliší pověst od pohádky, reprodukuje text - vysvětlí vznik bajky, vymezí její znaky, objasní ponaučení v bajce - uvede znaky balady, reprodukuje přečtený text - posoudí vztah literatury k životu - formuluje dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení, hodnotí je - zaujímá postoje k literárním postavám 	<p>Svět literatury a svět skutečný</p> <p>Lyrika, epika, drama</p> <p>Poezie</p> <p>Próza Báje, mýty a legendy Pohádky</p> <p>Pověsti Bajky</p> <p>Balady</p> <p>Literárně výchovné aktivity</p>
--	--

Český jazyk a literatura – 7. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- vytváří jednoduché jazykové projevy, dbá na smysluplnost, vhodnost a srozumitelnost- aplikuje pravidla psaní popisu- postupuje podle osnovy- popisuje předměty, umělecké dílo, pracovní postup- zachycuje povahové vlastnosti člověka- sestaví osnovu- vytvoří charakteristiku svého kamaráda- využívá jazykových prostředků vyvolávajících citovou působivost (citově zabarvená slova, básnická vyjádření, personifikace, přirovnání)- podle daného textu vypracuje výtah- vytvoří žádost, používá neutrální jazykové prostředky, dodržuje danou formu- stručně a jasně zachycuje základní údaje o určité osobě, dodržuje formální úpravu- dovede svým vyprávěním spolužáky zaujmout- sestaví osnovu příběhu- při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova- vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou situaci- využívá různých forem slohu v praxi <ul style="list-style-type: none">- vyhledá věcný a mluvnický význam slova	<p><u>Komunikační a slohová výchova:</u> Úvod do výuky slohu</p> <p>Popis</p> <p>Charakteristika</p> <p>Líčení</p> <p>Výtah Žádost</p> <p>Životopis</p> <p>Vyprávění, přímá řeč</p> <p>Souhrnné poučení o slohu</p> <p><u>Jazyková výchova:</u> Význam slov</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná - uvede slova citově zabarvená - vyhledá v textu odborné názvy - tvoří homonyma, antonyma a synonyma - rozdělí slova podle způsobu obohacení slovní zásoby - určí u slova předponu, kořen, příponu a koncovku - zjistí slova příbuzná, popíše, jak je slovo utvořené - odvozuje podstatná a přídavná jména - odvozuje slovesa - rozezná v textu ohebné a neohebné slovní druhy, určí je - naváže na znalosti o podstatných jménech - píše i/y v koncovkách podstatných jmen - uvede obecné zásady pro psaní velkých počátečních písmen - vysvětlí pravopis psaní velkých písmen ve jménech vlastních - naváže na znalosti o přídavných jménech odvodí jejich další tvary - píše i/y v koncovkách přídavných jmen - rozpozná v textu zájmena a číslovky - určí slovesné kategorie - osobu, číslo, čas a způsob - píše i/y ve slovesech v minulém čase - rozliší slovesný čas činný a trpný - ve větách vhodně používá příslovce - odlišuje příslovečnou spřežku od předložky s podstatným jménem - stupňuje příslovce - vyhledá v textu předložky, spojky, částice a citoslovce, hledá souvislosti - rozlišuje věty oznamovací, tázací a žádací - rozliší věty dvojčlenné a jednočlenné - rozvíjí jednoduché věty - obsahy větných ekvivalentů vyjádří větou dvojčlennou - tvoří věty jednoduché s holými, rozvitými a několikanásobnými 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Velká písmena</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Zájmena, číslovky Slovesa</p> <p>Příslovce a příslovečné spřežky Neohebné slovní druhy</p> <p>Druhy vět podle postoje mluvčího Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty</p>
---	--

<p>podměty a přísudky</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady vyjádření podmětu různými slovními druhy - rozezná přísudek slovesný a jmenný se sponou - vyjmenuje rozvíjející větné členy - doplňuje vhodné předměty, určuje pády - doplňuje bližší okolnosti dějů, rozliší druhy příslovečných určení - rozezná přívlastek shodný a neshodný - uvede příklad doplňku a přístavku - určí počet vět v souvětí - rozliší větu hlavní a vedlejší - uvede druhy vedlejších vět - doplní vhodné druhy vět vedlejších - doplní čárky v souvětí - vytvoří souvětí podle grafu <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá ve slovnících a encyklopediích význam literárních pojmů - objasní význam rčení, přísloví a pranostiky - skládá jednoduché verše, využívá svoji fantazii - seznámí se s nejstaršími literárními památkami období starověku - seznámí se se základními díly literatury egyptské, hebrejské, řecké a římské - seznámí se s literárními památkami období středověku - objasní pojem legenda, píseň, hrdinský epos či kronika - získá ponětí o počátcích české literatury - seznámí se s vývojem pravopisu - získá základní poznatky o době husitské, její literatuře - uvede představitele italské, španělské, anglické a české renesanční a human. literatury - objasní význam J.A.Komenského - uvede příklady barokních literárních památek - seznámí se s autory klasic. Období - uvede příklady děl - používá literaturu jako zdroj poznání 	<p>Základní větné členy</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Věta a souvětí</p> <p><u>Literární výchova:</u> Úvod do teorie literatury</p> <p>Literatura starověku</p> <p>Středověká literatura</p> <p>Počátky české literatury</p>
--	--

- zaujímá postoj k literárním postavám, pokusí se rozpoznat záměr autora a hlavní myšlenku
- dramaturguje přiměřeně složité texty (povídky, pohádky, příběhy ze života)

Renesance v literatuře

Barokní literatura

Klasicismus a osvícenství v literatuře

Literárně výchovné aktivity

Český jazyk a literatura – 8. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- vytváří jednoduché jazykové projevy, dbá na smysluplnost, vhodnost a srozumitelnost- dodržuje přehlednou stavbu, vyjadřuje se v krátkých větách, vystihuje hlavní myšlenky textu- sestavuje osnovu výtahu- charakterizuje literární postavy- vyhledává charakteristiku přímou a nepřímou- pracuje s různými prameny (kniha, encyklopedie, internet, slovník)- sestavuje osnovu výkladu- popisuje určitou skutečnost, působí na představy, pocity a nálady- používá neobvyklá slovní spojení typická pro líčení, přirovnání, metafory a personifikaci- uvažuje nad problémem, vyjadřuje vlastní názory, argumentuje- sestavuje osnovu úvahy- píše vypravování na dané téma, využívá získaných znalostí- formuluje své názory a myšlenky, využívá získaných znalost <ul style="list-style-type: none">- uvede hlavní způsoby obohacování slovní zásob- rozliší slova podle způsobu tvoření- rozdělí slovo na jednotlivé části- vyhledá a vytvoří slovo složené- rozezná základní zkratky a zkratková slova- vyhledává základní významy cizích slov- zapíše slova přejatá pravopisně správně- skloňuje obecná jména přejatá a cizí jména vlastní- užívá cizí vlastní jména v textu- rozliší slovní druhy, pracuje s textem- rozliší slovesa dokonavá od nedokonavých	<p><u>Komunikační a slohová výchova:</u> Úvod do výuky slohu</p> <p>Výtah</p> <p>Charakteristika</p> <p>Výklad</p> <p>Líčení</p> <p>Úvaha</p> <p>Vypravování Souhrnné poučení o slohu</p> <p><u>Jazyková výchova:</u> Slovní zásoba a její obohacování</p> <p>Slova přejatá</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří vidové protějšky - odůvodňuje psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen - odůvodňuje psaní i/y/a u sloves v minulém čase - odůvodňuje pravopis předpon - používá ve větě dvojice výrazů - rozliší předponu a předložku - rozliší psaní je nebo ě, odůvodňuje pravopis - rozliší větu jednoduchou a souvětí - rozpozná větu hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - znázorní jednoduchá souvětí graficky - uvede významové poměry mezi dvěma větami hlavními - vyjmenuje základní spojovací výrazy - rozliší psaní čárky před spojkou a - vyhledá významové poměry mezi větným členy - vyhledává v textu souvětí - rozliší souvětí souřadné a podřadné - znázorní jednoduchá souvětí graficky - rozliší jednotlivé spojovací výrazy - odůvodňuje umístění čárky ve větě i v souvětí - doplní chybějící interpunkci - využívá získaných znalostí v rozborech různých typů a různých obtížností - rozdělí slovanské jazyky - pracuje s různými typy cizojazyčných textů - rozliší prostředky spisovné češtiny - pracuje se Slovníkem spisovné češtiny - rozpozná jednotlivé druhy nespisovné češtiny - zhodnotí obraz historie v literatuře, uvede literární období a jejich nejvýznamnější literární představitele - zhodnotí význam českého jazyka pro další vývoj - vyjmenuje představitele 	<p>Tvarosloví Slovesný vid</p> <p>Pravopis i/y v koncovkách</p> <p>Předpony s -, z -, vz -,</p> <p>Skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Větná skladba</p> <p>Druhy vedlejších vět</p> <p>Významové poměry</p> <p>Souvětí souřadné a podřadné</p> <p>Interpunkce v souvětí</p> <p>Jazykové rozbory</p> <p>Slovanské jazyky Útvary českého jazyka</p> <p><u>Literární výchova:</u></p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí dobu z historického hlediska - vyhledá v textu základní znaky romantismu - vyjmenuje představitele světového i českého romantismu - rozpozná nejzákladnější romantická díla - vyhledá v textu znaky realismu - vyjmenuje představitele světového i českého realismu - rozpozná nejzákladnější realistická díla - objasní odkaz Májovců - uvede autory a jejich typická díla - objasní odkaz Ručovců a lumírovců - uvede autory a jejich typická díla - seznámí se s představiteli venkovské a historické prózy - rozpozná znaky naturalismu, symbolismu, impresionismu a anarchismu v literatuře - zformuluje dojmy ze své četby, návštěvy představení a názory na umělecké dílo 	<p>Hlavní vývojové etapy literatury</p> <p>Národní obrození Literatura romantismu</p> <p>Realismus v literatuře</p> <p>Májovci</p> <p>Ruchovci a lumírovci</p> <p>Literární směry 2. poloviny 19. století Literárně výchovné aktivity</p>
--	--

Český jazyk a literatura – 9. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- seznámí se s jednotlivými jazykovými styly a slohovými útvary- píše různé druhy slohových útvarů, příběhy na zadané téma- formuluje své názory a myšlenky, využívá získaných znalostí- rozliší základní útvary jednotlivých slohových stylů- orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor- na základě získaných znalostí píše jednotlivé slohové útvary na zadané či volné téma- komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk- vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních <ul style="list-style-type: none">- uvede slova nadřazená, podřazená a slova souřadná- rozpozná významové vztahy mezi slovy- na základě příznaků rozliší slovní zásobu- rozdělí slovo na morfémy- uvede příklady tvoření slov- rozezná slovní druhy, aplikuje je v praxi- rozliší slova ohebná a neohebná- vyhledá souvislosti mezi druhy slov- určí mluvnické kategorie podstatných jmen- uvede příklady jednotlivých druhů podstatných jmen, píše správně velká písmena- určí mluvnické významy přídavných jmen- stupňuje přídavná jména- rozpozná druhy přídavných jmen- skloňuje zájmena- rozliší druhy zájmen- skloňuje číslovky	<p><u>Komunikační a slohová výchova:</u> Přehled jazykových stylů a slohových útvarů Slohová cvičení Styl prostě sdělovací (zpráva, oznámení, inzerát, pozvánka, dopis, diskuse) Styl odborný (žádost, objednávka, odborný dopis, popis, charakteristika) Styl publicistický (práce s novinami, úvodník recenze, interview, úvaha) Styl umělecký (vypravování, povídka, novela, román, pověst, bajka, báseň) Styl řečnický (projev, proslov, diskuse, řečnická cvičení)</p> <p><u>Jazyková výchova:</u> Význam slova</p> <p>Slovní zásoba Stavba slova</p> <p>Slovní druhy Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy číslovek - časuje slovesa, určuje slovesné třídy - seznamuje se s přechodníky - stupňuje příslovce - rozliší předložky vlastní a nevlastní - rozliší spojky souřadící a podřadící uvede příklady věty jednoduché a souvětí - uvede příklady věty jednoduché a souvětí - tvoří věty a souvětí, rozlišuje pravidla interpunkce - určuje a vytváří věty podle postoje mluvčího - rozliší věty jednočlenné, dvočlenné a větné ekvivalenty - vysvětluje významové rozdíly mezi větami, využívá zápornku ne - rozlišuje formální prostředky vyjádření skladebních vztahů - rozliší přívlastek volný a těsný - zaznamená doplněk - rozpozná větu závislou a řídící, určí souvětí souřadné a podřadné - určí druhy vedlejších vět - uvede příklady významových poměrů - zaznamená do textu uvozovky - rozezná řeč přímou od nepřímé - uvede příklad vsuvky, samostatného větného členu, věty neúplné a oslovení - tvoří věty podle pravidel slovosledu, dodržuje pořádek slov v české větě - pracuje s přízvukem a melodií - dodržuje hlavní zásady spisovné výslovnosti - rozdělí slovanské jazyky - uvede příklady jednotlivých útvarů českého jazyka - využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů - orientuje se v základních literárních směrech, má přehled o 	<p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Slovesa</p> <p>Příslovce Předložky a spojky</p> <p>Stavba věty a souvětí</p> <p>Mluvnický zápor Skladební dvojice</p> <p>Větné členy rozvíjející</p> <p>Věta hlavní a vedlejší</p> <p>Řeč přímá a nepřímá Odchyly větné stavby</p> <p>Slovosled</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Obecné výklady o jazyce</p>
---	--

<p>významných představitelích české a světové literatury</p> <ul style="list-style-type: none">- zformuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo- tvoří vlastní literární text	<p><u>Literární výchova</u> Literární teorie Česká a světová próza v1.polovině 20.století Česká a světová literatura po 2.světové válce Česká dramatická tvorba Současná česká literární tvorba Literárně výchovné aktivity</p>
--	---

5.2 Cizí jazyk

Cílem výuky cizích jazyků je především vzbudit zájem o cizí jazyky, ujistit děti o tom, že ovládat cizí jazyk je zcela přirozené. Výuka probíhá takovým způsobem, aby posilovala důvěru dítěte v možnosti se jazykům naučit, navozovala a fixovala příjemné pocity spojené s učením se jazykům a postupně vybavovala dovednostmi potřebnými pro jejich další rozvoj v cizím jazyce. Žáci se učí technice, jak si efektivně osvojit cizí jazyky. Osvojí si zvukovou podobu cizího jazyka a uvědomí si základní vztahy mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka na podkladě rozvíjení řečových dovedností.

5.2.1 Anglický jazyk – charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace			
Předmět	Ročník		
	3.	4.	5.
Anglický jazyk	3	3	3

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací.

Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Výklad
- Skupinová práce
- Samostatná práce
- Konverzace

Klíčové kompetence žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků
- Žáci poznávají smysl a cíl učení
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou schopni pochopit problém
- Žáci umí vyhledat vhodné informace
- učitel klade vhodné otázky
- učitel umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni
- Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám vykonávaným individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině
- Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- Žáci jsou schopni sebekontroly
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních
- Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- učitel vede žáky k diskusi
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- učitel napomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Anglický jazyk – 3. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	<p>seznámit se zvukovou podobou cizí řeči, vnímat odlišný jazyk, jeho melodii rozlišit písemný záznam v cizí řeči, přečíst některá frekventovaná slova slovní zásoba (přibližně 50 - 100 lexikálních jednotek produktivně)z tematických okruhů: moje rodina, škola, město – budovy a dopravní prostředky, příroda - zvířata, pozdravy, představení, seznámení, poděkování, prosba, omluva rozlišit tázací a oznamovací věty zásady psaní velkých písmen a orientačně znát pravopis některých slov základní geografické informace o zemích příslušné jazykové oblasti – hlavní města, hory, řeky, známé osobnosti</p> <p>poslouchat s porozuměním běžné pokyny přiřazovat obrázky psaným slovům, seznámit se s používáním slovníku naučit se krátké básně, říkanky, rozhovory popř. písně sestavovat krátké věty – otázky a odpovědi (Co je to? Kdo je to?) pozdravy pokyny potřebné pro výuku krátké říkanky nebo básně čísla do deseti okruhy slovíček (rodina, škola, ovoce, jídlo, pití, zvířata) krátký rozhovor – setkání s kamarádem, téma: seznámení se, počasí, jak se máš</p>

Anglický jazyk 4. – 5. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p><u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> žák</p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností- slovům a jednoduchým větám k osvojovaným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování <p><u>MLUVENÍ</u></p> <ul style="list-style-type: none">- aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá- pozdraví a poděkuje- sdělí své jméno a věk- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	<ul style="list-style-type: none">- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem- jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- základní pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání, rytmus, větná melodie- slovní zásoba z tematických okruhů: já a moje rodina, domov, škola, město, denní a týdenní program, příroda, styky s přáteli, pozdravy, představení, seznámení, poděkování, prosba, omluva, blahopřání, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, radosti, lítosti,- základní podoba vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích, konstrukce sloužící k vyjádření záporu, základních časových a prostorových vztahů- pravopis produktivně osvojených slov a tvarů, základní poznatky o psaní velkých písmen, o dělení slov a o interpunkci

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

PSANÍ

žák

- s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

- číst nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty, číst potichu jednoduché texty obsahující známé jazykové prostředky, vybrat z jednoduchého textu základní informace, při četbě používat abecední slovník učebnice
- reprodukovat a obměňovat pamětně osvojené mikrodialogy, formulovat otázky a odpovídat na ně, vyžádat si a podat jednoduchou informaci, reagovat ve vymezených situacích a vést jednoduchý dialog v rámci vymezených tematických okruhů, recitovat z paměti několik říkanek, básniček a reprodukovat je se správnou výslovností, popř. zazpívat píseň
- písemně obměňovat krátké probrané texty, formulovat jednoduché otázky a odpovídat na ně, po audioorální přípravě sestavit jednoduché sdělení (pozdrav, vzkaz, blahopřání, krátký dopis).

5.2.2 Anglický jazyk – charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Anglický jazyk	3	3	3	3

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace
- učitel klade vhodné otázky
- učitel umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám vykonávaným individuálně, ve dvojicích, skupinovým apod.

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- učitel vede žáky k diskusi
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- učitel napomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Anglický jazyk – 6. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– rozumí jednoduchým zřetelně vyslovovaným přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným)– dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení– stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace– rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat– čte plynule nahlas a foneticky správně přiměřené jednoduché audio-orálně připravené texty.– rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory– vyhledává v textech známé výrazy, fráze a odpoví na otázky– recituje z paměti několik říkanek– formuluje otázky a odpovídá na ně– umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti– vyžádá jednoduchou informaci– písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty– má zákl. poznatky o zemích dané jazykové oblasti– jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích– používá dvojjazyčný slovník– sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů– rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby– odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)– reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	<p>předložky místa (on top of, between, behind, in, near, next to) základní společenské obraty a fráze. přivlastňovací pád určování hodin a času vyjádření přání a potřeb (want, need) min. čas slovesa "být" a pravidelných sloves přítomný čas průběhový a prostý rozkazovací způsob příslovce frekvenční, způsobová a místa. popsání každodenních zvyků a činností přídavná jména vyjádření povinnosti vyjádření povinnosti pomocí "going to" zájmena neurčitá (somebody, nobody,...)</p>

Anglický jazyk – 7. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem– neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout.– dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů– umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky.– tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob– vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích– umí jednoduše vyjádřit svůj názor– umí přednést krátkou zprávu či sdělení– má základní poznatky o angl. mluvících zemích– rozumí jednoduchým zřetelně vyslovovaným přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným)– stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace– rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat– čte plynule nahlas a foneticky správně přiměřené jednoduché audio-orálně připravené texty.– rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory– vyhledává v textech známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky– vyžádá jednoduchou informaci– písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty– jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích– používá dvojjazyčný slovník– sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	<p>psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic žádání a poskytování osobních informací. seznámení s měnami angl. mluvících zemí modální slovesa (can/can't) popis města a instrukce k určení směru popsání denní rutiny, zvyků a živ. stylu popis lidí, charakteristika a oblečení vyjádření množství minulý a budoucí čas</p>

– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů– rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby– odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)– reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Anglický jazyk – 8. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení– dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů– dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu– písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty– stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace– vyžádá jednoduchou informaci– čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru.– je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.– umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, ...– sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy– napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd.– vyplní běžný formulář a dotazník– používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku– jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích– má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci)– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů– rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby– odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických	<p>přítomný, minulý a budoucí čas prostý a průběhový modální slovesa stupňování přídavných jmen popis osoby, místa, předmětu, času a situace předložky místa a času trpný rod/ budoucí, přítomný a minulý nepravidelná slovesa</p>

okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) –reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	
---	--

Anglický jazyk – 9. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– rozumí souvislým projevům učitele– rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci– odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu, odhaduje významy neznámých výrazů– rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky– pohotově, přirozeně a jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života– vyžádá jednoduchou informaci– jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích– písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty– stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace– souvisle pohovoří na známá témata (včetně základních reálií)– používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku– sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy– vyplní běžný formulář a dotazník– pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty)– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů– rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby– odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)– reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	<p>minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový předpřítomný a předminulý čas zájmena zvrtná a samostatná trpný rod nepřímá řeč vedení telefonického rozhovoru modální slovesa (should, can, might, shall, would) udávání směru příslovce času tázací dovětky příkazy a žádosti části těla význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky, sportu.</p>

5.3 Další cizí jazyk

Vzdělávací obor další cizí jazyk se realizuje ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Tato oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznání.

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

5.3.1 Německý jazyk - charakteristika vyučovacího předmětu – 2. Stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Německý jazyk	1	1	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Německý jazyk:

- vyučuje se pouze na 2. stupni
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi

- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- vyhledávání
- sebehodnocení
- porozumění textu
- práce s chybou

Klíčové kompetence

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace
- učitel klade vhodné otázky
- učitel umožňuje volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám vykonávaným individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních
- Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- učitel vede žáky k diskusi
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- Žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- učitel napomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Německý jazyk – 6. – 7. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
Čte a vyslovuje hlásky v německé abecedě.	Doplň a říkej abecedu, poslouchej a zapisuj jména.
Píše substantiva s velkým písmenem a používá je se členem určitým a neurčitým.	Dny v týdnu, barvy. Lidé a země.
Dovede vyprávět o rodině, používá přivlastňovací zájmena <i>mein</i> , <i>dein</i>	Já a moje bydliště. Projekt <i>ich</i>
Ví, kde se mluví německy, státy i hlavní města najde na mapě.	Domov - země a město. Hlavní města německy mluvících států, pamětihodnosti. Moje rodina.
Pozdraví se s přítelem či jinými osobami.	Pozdravy, představování; základní podoba věty oznamovací a otázky. Moji přátelé, popis kamarádů, záliby, osobní údaje.
Mluví v krátkých oznamovacích větách, zeptá se; používá uvedená slovesa ve všech osobách, obměňuje krátké rozhovory.	Popis osob.
Pojmenuje předměty, které ho obklopují. Rozlišuje rod substantiva, uvědomuje si rozdíl mezi mluvnickým rodem v němčině a češtině. Rozlišuje používání členu určitého a neurčitého.	Hry, záliby žáků.
Charakterizuje věci pomocí barev i adjektiv opačného významu, užívá adjektiva v přísudku.	Vyhledávání slov ve slovníku, používání kapesního slovníku.
Popíše členy širší rodiny, domácí mazlíčky. Používá přivlastňovací zájmeno <i>unser</i> . Dovede vyjádřit vztah pomocí předložky <i>von</i> .	Naše rodina - zájmena <i>unser</i> , předložka <i>von</i>
Dokáže podle obrázku popsat umístění věcí, vyjádří prostorové vztahy.	V hodině a o přestávce. Příslovce místa
Odpovídá na otázku záporně, utvoří zápornou větu se zájmenem <i>kein</i> v 1. pádě.	Záporné zájmeno <i>kein</i> .

Používá slova vyjadřující radost či politování včetně zdvořilého oslovení, časuje další slovesa, osvojuje si mikrodialogy a obměňuje je, vyžaduje a podává jednoduché informace.	Činnosti. Zájmová činnost ve volném čase. Zájmena ve 4. pádě (<i>ein, kein, der</i>). Škola, školní pomůcky.
Rozumí jednoduchým pokynům učitele ve vztahu k výuce.	Rozkazovací způsob ve 2. osobě.
Přečte si potřebnou informaci a tvoří doplňující otázky s tázacími příslovci <i>W-</i> .	Tázací příslovce. Slovosled otázky.
Vyjadřuje datum narození i vzhledem k ročnímu období, blahopřeje k svátku či narozeninám. Počítá do 100 a řeší jednoduché matematické příklady, přečte číslo. Rozumí označení stran a cvičení.	Narozeniny, měsíce a roční období. Záporné věty. Číslovky 1 - 100. Hrajeme si na školu.
Zeptá se na věk a odpoví. Určí čas v celých hodinách.	Vyjádření stáří. Množné číslo substantiv. Určování času (celé hodiny), použití předložek ve spojení s časovými údaji.

Německý jazyk – 8. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
Orientuje se na mapě R, N, Š, zná jejich hlavní města, polohu, vlajky; uplatní vlastní zkušenost z cest.	Základní německy mluvící země. Orientace na mapě.
S použitím probíraných sloves popíše své sportovní aktivity v zimě i v létě.	Opakování časování pravidelných sloves, nově slovesa nepravidelná a s odlučitelnou předponou. Sporty.
Používá uvedená slovesa při popisu činností během dne i ve volném čase s použitím předložky <i>in</i>	Telefonní rozhovory. Předložka <i>in</i> + 3. pád. Moje hobby.
Popíše, co se dělá na počítači. Hovoří o domácích zvířatech. Napíše dopis o sobě.	Mluvnické přehledy.
Popisuje opakující se činnosti během dne, týdne, upřesní časové údaje od do, říká, kam půjde ve volném čase v dané době. Používá rozkazovací způsob.	Kdy a kde..., podrobnější udání času. Můj počítač. Předložka <i>in</i> + 4. pád.
Pojmenuje základní potraviny, dokáže se zeptat na cenu, provádí početní úkony. Řekne své telefonní číslo, počítá věci, používá některá substantiva v čísle množném.	V obchodním domě; nákupy, ceny, Číslovky 1 - 100. Měsíce - názvy.
Rozliší použití předložek <i>in</i> a <i>nach</i> , zeptá se/vysvětlí cestu s pomocí příslovcí.	O prázdninách.
Pojmenuje jednotlivé části oblečení, popíše, co má na sobě, co rád nosí, popíše barvu oděvu.	O prázdninách koupí jízdenky.
Přiřazuje správné přivlastňovací zájmeno osobám nebo věcem rodu mužského, ženského i středního. Představí sebe i svoji rodinu, hovoří o kamarádech, zálibách, o škole, oblíbených lidech i věcech.	Projekt <i>ich</i> . Přivlastňovací zájmena 3. osoby sg. Dopis kamarádovi.

Německý jazyk – 9. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Pojmenuje všechny vyučovací předměty ve škole. Srovnává vybavení třídy a rozvrh v předcházejícím roce, porovná školní předměty a školní systém u nás a v německy mluvících zemích. Vyjadřuje svá přání ve škole i ve volném čase. Uvede datum a hodinu na rozvrhu pomocí číslovky řadové. Rozumí pokynům učitele a sám požádá. Minulý čas používá ke zkvalitnění projevu.</p>	<p>Škola, třída, rozvrh hodin, porovnání školství u nás, v Rakousku, Německu. <i>Být a mít</i> v préteritu, rozkazovací způsob sloves včetně s odlučitelnou předponou. Způsobové sloveso <i>wollen, müssen, können</i>.</p>
<p>Pojmenuje zvířata žijící doma, v lese a ZOO. Používá způsobová slovesa a uvědomuje si větný rámec.</p>	<p>Zvířata. Číslovky řadové - 1 . 100 000, množné číslo podstatných jmen a členu určitého a neurčitého. Způsobová slovesa <i>mögen, dürfen, wissen</i></p>
<p>Vypráví o svých zálibách, uvede, kdy se narodil, popíše oslavu narozenin. Používá všechna způsobová slovesa, uvědomuje si větný rámec při použití perfekta.</p>	<p>Hobby. Narozeniny. Perfektum pravidelných i nepravidelných sloves včetně sloves s neodlučitelnou předponou.</p>
<p>Popíše své bydliště, byt/dům, při popisu používá předložky 3. a 4. pádu. Vypráví o bydlení svých snů, dokáže se zeptat na cestu i popsat cestu k cíli. Vyjádří vztahy k věcem a osobám v různých pádech.</p>	<p>Bydlení - typy domů, zařízení místností, bydlení ve městě a na venkově, stěhování. Prázdniny v Rakousku a jiných zemích EU; orientace ve městě. Skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen. Předložky se 3. a 4. pádem; příslovce místa.</p>
<p>Zná pojmenování potravin běžně konzumovaných, popíše svůj jídelníček a přípravu jednoduchých pokrmů, uvede typická jídla našich sousedů, zná názvy obchodů, mince a bankovky, přečte jídelní lístek a objedná si jídlo, srovnává cenu zboží, říká, co má uvařit/nakoupit a jak se má chovat při jídle. Uvědomuje se významový rozdíl sloves <i>haben</i> a <i>sollen</i>.</p>	<p>Jídlo, stravovací návyky, kuchyně jiných zemí, recepty, nákupy a obchody, měna. V restauraci, zdravá výživa. Stupňování příslovcí. Způsobové sloveso <i>sollen</i>.</p>

<p>Vypráví o svém kamarádovi (věk, koníčky, vlastnosti), dokáže totéž sdělit o sobě, když hledá kamaráda k dopisování/chatování. Zná země EU, najde je na mapě. Vyjadřuje se pomocí krátkých souvětí, vyřizuje vzkazy s přesným údajem času.</p>	<p>Kamarádi a přátelé, inzeráty, navazování kontaktů v rámci EU.</p>
<p>Popíše své oblečení a doplňky k různým příležitostem (běžné nošení, karneval, slavnostní příležitost), oblečení podle barvy, materiálu, vzhledu.</p>	<p>Oblečení, kdy si co oblékáme a proč, nákup dle velikostí (větší/menší než).</p>
<p>Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</p>	<p>Poslech rodilého mluvčího z CD nahrávky, sledování televizních programů v cizím jazyce.</p>
<p>Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) Rozumí jednoduchým pokynům učitele</p>	<p>Pravidelná práce v hodinách, rozhovory se spolužáky, komunikace s učitelem (tvorba otázek).</p>
<p>Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>	<p>Psaní formálních i neformálních dopisů.</p>
<p>Pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas</p>	<p>Zápor ve větách. Reakce na pravdu nebo nepravdu.</p>

5.4 Předměty speciálně pedagogické péče

Cílem Předmětů speciálně pedagogické péče je uvést žáka do problematiky v oblastech, jež jsou pro jeho zdárný rozvoj důležité. Práce probíhá zcela individuálně podle specifických potřeb žáka.

PSPP jsou integrovány během vzdělávacího procesu, v časovém rozvrhu mají své pevné místo.

Konkrétní cíl, konkrétní záměr a pomoc žákovi, závisí vždy na aktuálním rozvoji žáka, jeho znalostí, dovedností a osobnostně pozitivního rozvoje.

5.4.1 Charakteristika vyučovaného předmětu – 1. a 2. stupeň

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Předměty speciálně pedagogické péče	1	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Předměty speciálně pedagogické péče	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání v PSPP

- směřuje k pozitivní sociální interakci
- cvičení pozornosti, vnímání, soustředění
- rozvoj představitivosti, paměti při koncentraci pozornosti
- názornou demonstrací rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- rozvoj schopností žáka integrovat a syntetizovat části celků
- rozvoj paměti žáka
- poskytnutí prostředků k sebevyjádření
- vytváření vztahu k sobě samému a okolí
- rozvoj sluchových, vizuálních prostředků
- rozvoj grafomotoriky

- sociální interakce
- cvičení pozornosti, vnímání a soustředění
- podpora motivace
- komunikace a emoce
- rozvoj neverbálních schopností (úsměv, oční kontakt, iniciační dotek)
- rozvoj verbálních schopností
- pracovní kompetence, samoobslužnost
- soustavná příprava žáka na budoucí povolání

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět PSPP je integrován do všech stěžejních předmětů, tak jak je vedeno v tabulaci učebního plánu.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- soustředění
- porozumění obsahu předmětu
- práce s chybou
- sebehodnocení žáka

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování ve vzdělávacím procesu
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v konkrétním učivu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončí úkoly a zdůvodní své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje ke společnosti, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích

- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- Kompetence pracovní**
- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
 - učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
 - učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
 - žáci dodržují hygienu práce
 - žáci využívá svých znalostí v běžné praxi

Předměty speciálně pedagogické péče 1. – 2. stupeň

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Řeč těla, řeč zvuků a slov</p> <p>Cvičení pozorování</p> <p>Dovednosti pro verbální a neverbální sdělování</p> <p>Kultivovaná reprodukce podle osnovy</p> <p>Kultivovaná reprodukce vlastního významu</p> <p>Vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázku</p> <p>Popsat předměty nebo osoby podle reálu nebo vyobrazení</p> <p>Domluvit se v běžných situacích</p> <p>Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování</p> <p>II. stupeň</p> <p>Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, prosba, omluva, řešení konfliktů, vysvětlování, apod.)</p> <p>Osobní příspěvek žáka ve společnosti</p>	<p>Rozvoj slovní zásoby</p> <p>Správné používání významu slov</p> <p>Poslech čteného textu</p> <p>Rozšiřování slovní zásoby</p> <p>Nácvik srozumitelného samostatného vyjadřování</p> <p>Výslovnost, intonace</p> <p>Tvorba slov</p> <p>Upevňování pravidel chování</p> <p>Vnímání jedinečnosti každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>II. stupeň</p> <p>Správné používání významu slov, srozumitelné vyjadřování, kultura mluveného projevu, procvičování čtenářské gramotnosti, čtení s porozuměním</p> <p>Rozvoj sociálních dovedností, dodržování pravidel společenského chování</p> <p>Orientace v sociálních situacích</p>

5.5 Matematika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace se vyučuje na obou stupních jako jeden samostatný předmět **Matematika**.

Je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Čísla a početní operace** na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
2. **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
3. **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
4. **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale

při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby

- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Matematika	4	5	5	5	5

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

čísla a početní operace

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Formy realizace

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- poznávání
- samostatná práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev,
- žák rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků;
- učitel srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit;
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu;
- učitel vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- žák učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti,
- žák učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správností výsledků.
- učitel zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků;
- učitel klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti;
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů;
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci;
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou.
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení;
- učitel dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- žák učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci,
- žák učí se pracovat v týmu.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- učitel podněcuje žáky k argumentaci;
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

- žák při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,
- žák učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních,

- žák jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu,
- žák učí se vnímat složitosti světa.
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- žák vytváří si zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě,
- žák učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- žák má k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů,
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek,
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Matematika – 1. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- zná přirozená čísla 0-20, umí je přečíst i napsat- vytváří soubory s daným počtem prvků- počítá předměty v daném souboru- porovnává čísla a soubory prvků- používá přirozená čísla k modelování reálných situací- zná pojmy méně, více, první, poslední, větší, menší, rovno- provádí lineární uspořádání čísel- umí zobrazit čísla 0-20 na číselné ose- zná a používá matematické symboly + - = větší, menší- umí zapsat, přečíst a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace- orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod.- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh;- rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa – krychle, kvádr, koule, válec; nachází v realitě jejich reprezentaci- zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu	<p>Číslo a početní operace:</p> <p>počítání do dvaceti</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru:</p>

Matematika – 2. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– umí zapsat a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku– umí zapsat a přečíst čísla do sta– umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu– porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně– sčítá a odčítá čísla do sta– zná význam závorek– počítá příklady se závorkami– umí provést zápis slovní úlohy– řeší slovní úlohy s výpočty do sta– seznámí se s principem násobilky v oboru do 50– zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami– zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun– počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun– orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času– popisuje jednoduché závislosti z praktického života– umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko)– zná pojem bod, přímka, čára, úsečka– narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky– zná rozdíl mezi přímkou, přímou a křivou čarou– porovná úsečky podle velikosti– umí změřit úsečku– pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec	<p>Číslo a početní operace:</p> <p>počítání do dvaceti</p> <p>počítání do sta</p> <p>slovní úlohy</p> <p>násobení do 50</p> <p>mince a bankovky</p> <p>jednotky času</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru:</p>

Matematika – 3. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– zná symboly pro násobení a dělení– násobí a dělí v oboru malé násobilky– řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky – umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56)– umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla písemně– řeší slovní úlohy v oboru do sta – umí zapsat a přečíst čísla do tisíce– umí porovnávat, seřadit vzestupně a sestupně čísla do tisíce– umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose– umí sčítat a odčítat z paměti i písemně– řeší slovní úlohy v oboru do tisíce, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace– zaokrouhluje na desítky – zná význam symbolu =– řeší jednoduché rovnice– popisuje jednoduché závislosti z praktického života– doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel – zná jednotky délky mm, cm, dm, m– jednotky délky používá k měření– umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a	<p>Číslo a početní operace:</p> <p>malá násobilka</p> <p>počítání v oboru do sta</p> <p>počítání v oboru do tisíce</p> <p>rovnice</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru:</p> <p>jednotky délky</p>

vyjádřit je ve vhodných jednotkách

- umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec
- zná pojem opačná polopřímka
- zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem
- zná význam pojmu průsečík a umí ho určit
- pozná jehlan a kužel
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Matematika – 4. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Procvičování učiva ze 3. ročníku.- Počítá do 10 000, desetitisících a tisících- Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose- Dokáže porovnávat čísla do 10 000 a řeší příslušné nerovnice - Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky.- Rozkládá čísla v desítkové soustavě.- Násobení – 6, 7 - Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly.- Pamětně sčítá a odčítá - sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo.- Pamětně násobí a dělí čísla do 10 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem.- Písemně násobí jednociferným činitelem. - Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně).- Řeší maximálně dva početní úkony.- Provádí stručný zápis slovní úlohy. - Názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku.	<p>Opakování</p> <p>Číselný obor do 10 000 Číselná osa</p> <p>Zaokrouhlování</p> <p>Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě</p> <p>Početní výkony s přirozenými čísly</p> <p>Slovní úlohy</p>

- Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, čtvrtiny a desetiny daného počtu.
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- Určí vzájemnou polohu dvou přímek
- Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou
- Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou.
- Sestrojí libovolnou kružnici .
- Měří poloměr dané kružnice
- Rýsuje čtverec a obdélník.
- Poznává a sestrojí trojúhelník pravoúhlý.
- Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem.
- Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě
- Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obvodu obdélníku a čtverce.

Zlomky

Celek, část, zlomek.

Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina.

Geometrie

Rovnoběžky, různoběžky, kolmice a kružnice

Trojúhelník

Obvod čtverce a obdélníku

Matematika – 5. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- Procvičování učiva ze 4. ročníku- Litr, decilitr, mililitr, hektolitr, převádí jednotky-- Čte a zapisuje čísla větší než milion.- Zaokrouhuje přirozená čísla s požadovanou přesností na 10,100,1000,- Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose.-- Zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě.- Násobení 8, 9,- Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 až 10.- Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly)- Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. Písemně odčítá dvě přirozená čísla.- Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech.- Umí používat zákony distributivní., asociativní., komutativní – zná přednost v pořadí výpočtů- Písemně násobí až trojčiferným činitelem.- Písemně dělí dvojčiferným dělitelem (včetně dělení se zbytkem)- Samostatně provádí kontroly výpočtů.- Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly.- Seznámí se s aritmetickým průměrem na slovních úlohách	<p>Opakování Jednotky objemu</p> <p>Přirozená čísla do 1 000 000 Posloupnost přirozených čísel Číselná osa</p> <p>Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě</p> <p>Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti</p> <p>Pořadí výpočtů</p> <p>Písemné algoritmy</p> <p>Kontrola výpočtů</p> <p>Odhady výsledků</p>

- Seznámení s desetinnými čísli řádu desetin a setin.
- Užívá desetinné číslo v praktických situacích. (měna)
- Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel.

- Narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník
- Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce
- Seznámení- pravidelný šestiúhelník a vypočítá jeho obvod (včetně obvodů dalších mnohoúhelníků)
- Rozezná a sestrojí různé druhy trojúhelníků (rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý)
- Seznámí se s kosočtvercem a kosodélníkem
- Seznámení - převádění jednotek obsahu cm^2 , mm^2 , m^2 , ha.
- Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce.
- Seznámí se sítí hranolu, krychle, válce
- Vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn.
- Seznámení - úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce

- Doplňuje řady čísel a tabulky.
- Sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic

Aritmetický průměr

Desetinná čísla

Zlomky se jmenovatelem 10 a 100 a jejich zápis desetinným číslem

Desetinná čárka

Rovinné obrazce a tělesa

Konstrukce obdélníku a čtverce

Konstrukce šestiúhelníku

Druhy trojúhelníků

Rovnoběžníky

Další jednotky obsahu – a, ha, km^2 , mm^2

Sítě těles

Povrch kvádru a krychle.

Tabulky, grafy, diagramy

Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná.

Grafy a soustava souřadnic.

5.5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Matematika	4	5	4	4

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty chemie - řešení rovnic, převody jednotek apod.)

Formy realizace

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Výklad
- Skupinová práce
- Samostatná práce
- Porozumění textu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- žáci si vytvářejí zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- žáci využívají prostředky výpočetní techniky
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami

- učitel vede žáky k plánování postupů a úkolů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- učitel vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech

Kompetence k řešení problémů

- žáci zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- žáci provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- žáci učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

- žáci zdůvodňují matematické postupy
- žáci vytvářejí hypotézy
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- učitel se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

- žáci si zdokonalují grafický projev
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- učitel vede žáky k ověřování výsledků

Matematika – 6. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- používá s porozuměním učivo 1. a 2. období- ovládá početní operace s přirozenými čísly a aplikuje je při řešení a tvorbě slovních úloh- porovnává množství a velikosti- provádí lineární uspořádání- zaokrouhluje a provádí odhady výsledků v oboru přirozených čísel- ovládá jednoduché operace s desetinnými čísly na principu peněžního modelu- chápe zlomek jako část celku <ul style="list-style-type: none">- poznává a určuje základní geometrické obrazce a prostorové útvary- znalost jednotek délky využívá při praktických měřeních- orientuje se v základech rýsování- pro výpočet obsahů obrazců a odvození jednotek obsahu využívá čtvercovou síť- pro výpočet povrchu kváдру a krychle využívá síť kváдру a krychle geometrické znalosti aplikuje v praktických slovních úlohách <ul style="list-style-type: none">- provádí početní operace v oboru racionálních čísel- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností- účelně ve výpočtech používá kalkulátor- řeší modelováním a výpočtem situace reálného života – matematizuje jednoduché reálné situace	<p>Aritmetika:</p> <ul style="list-style-type: none">- zobrazení přirozených čísel na číselné ose- přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě- porovnávání přirozených čísel- zaokrouhlování přirozených čísel- operace s přirozenými čísly (+, -, *, :)- praktické slovní úlohy- zlomek a desetinné číslo- sčítání a odčítání desetinných čísel na peněžním modelu- zlomek jako část celku <p>Geometrie:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozeznávání rovinných obrazců- úsečka, polopřímka, přímka- měření délky, jednotky délky, obvod obrazce- rovnoběžka a kolmice k dané přímce- určování obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě- výpočet obsahu obdélníku a čtverce- jednotky obsahu: mm², cm², dm², m², ha- rozeznávání prostorových útvarů- výpočet povrchu kváдру a krychle <p>Aritmetika: Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none">- porovnávání a zaokrouhlování des. č.- sčítání a odčítání desetinných čísel

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, třídí a zaznamenává data do tabulek
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací
- zná a užívá znaky dělitelnosti
- ví, co je sudé a liché číslo
- rozliší prvočísla a čísla složená (i s užitím tabulky)
- složené číslo rozloží na součin prvočísel
- určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou čísel
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- určuje velikost úhlu měření a výpočtem
- umí narýsovat a popsat úhel a odhadne přibližnou velikost úhlu
- zná základní úhly a umí je rýsovat bez úhlooměru
- narýsuje osu úhlu, zná a využívá její vlastnosti
- odvodí velikosti úhlů při průsečíku různoběžných přímek
- graficky i početně sčítá, odčítá úhly
- graficky i početně násobí i dělí úhly dvěma
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti
- určí osově souměrný útvar
- načrtne osově souměrný útvar ve čtvercové síti
- využívá osu úsečky v problémových úlohách
- zná různé druhy trojúhelníků, charakterizuje je a užívá jejich vlastnosti v úlohách
- rozliší vnitřní a vnější úhly trojúhelníka
- určí třetí vnitřní úhel trojúhelníka výpočtem
- znázorní a správně užívá výšky a těžnice trojúh.

- násobení desetinného čísla 10, 100, 1000 a desetinným číslem.
- dělení desetinného čísla přirozeným č.
- písemné dělení desetinných čísel
- užití kalkulátoru při výpočtech
- převody jednotek
- výpočet průměrné hodnoty
- slovní úlohy, aplikační úlohy z praxe

Dělitelnost přirozených čísel:

- násobek, dělitel
- znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10
- prvočísla
- rozklad čísla na prvočinitele
- společný dělitel, největší společný d.
- čísla soudělná a nesoudělná
- společný násobek, nejmenší spol. n.

Geometrie: úhel a jeho velikost

- úhel, osa úhlu
- velikost úhlu, stupně a minuty, úhloměř
- přímý, ostrý, pravý, tupý úhel
- vedlejší a vrcholové úhly
- sčítání a odčítání úhlů
- násobení a dělení úhlů dvěma

Osová souměrnost:

- shodnost geometrických útvarů
- osová souměrnost a osa souměrnosti
- osově souměrné obrazce
- osa úsečky

Trojúhelník:

<ul style="list-style-type: none"> - pozná, kdy lze trojúhelník ze zad. stran sestrojít - využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary – kvádr, krychle a analyzuje vlastnosti - vypočítá objem a povrch kváдру a krychle - sestrojí síť kváдру a krychle a načrtne jejich obraz v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické i aritmetické úlohy využitím osvojeného matematického aparátu - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - vnitřní úhly trojúhelníku - druhy trojúhelníků podle úhlů - vnější úhly trojúhelníku - výšky a těžnice trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - střední příčky trojúhelníku Objem a povrch: - objem a povrch kváдру a krychle - jednotky objemu - slovní úlohy na objem kváдру a krychle Závěrečné opakování: - shrnutí základních pojmů a vztahů ze všech tématických celků
--	--

Matematika – 7. ročník

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- používá s porozuměním učivo předchozích ročníků- bezpečně ovládá početní výkony s desetinnými čísly, využívá je ve slovních úlohách- zobecňuje poznatky a využívá je při řešení problémů- vytváří si zásobu matematických nástrojů a využívá vztahy mezi nimi- orientuje se v základních geometrických pojmech- podle popisu ovládá jednoduché geometrické konstrukce <ul style="list-style-type: none">- provádí početní operace v oboru racionálních čísel- řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát z oboru racionálních čísel- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)- účelně při výpočtech využívá kalkulátor <ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem číslo celé, kladné a záporné a uvede příklady- znázorní celé číslo na číselné ose a určí číslo k němu opačné- vysvětlí pojem absolutní hodnota na číselné ose- porovnává celá čísla- provádí početní operace v oboru celých čísel- řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých čísel	<p>Opakování aritmetiky:</p> <ul style="list-style-type: none">- desetinná čísla – početní výkony- číselná osa a aplikace desetinných č.- dělitelnost přirozených čísel <p>opakování geometrie:</p> <ul style="list-style-type: none">- třídění úhlů a trojúhelníků- vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku- velikost úhlů- výšky a těžnice v trojúhelníku- rovinné obrazce <p>Aritmetika: Zlomky:</p> <ul style="list-style-type: none">- zlomek jako část celku- krácení a rozšiřování zlomků- sčítání a odčítání zlomků- číselná osa- násobení a dělení zlomků- převádění zlomků na desetinná čísla a naopak- úsudkové úlohy <p>Celá čísla:</p> <ul style="list-style-type: none">- čísla kladná, záporná- čísla navzájem opačná- absolutní hodnota čísla- uspořádání celých čísel, číselná osa- sčítání a odčítání celých čísel- násobení a dělení celých čísel- aplikace a řešení reálných situací

- chápe poměr jako zápis dělení (zlomku) a aplikuje stejné úpravy (krácení, rozšiřování)
 - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru
 - zapíše poměr velikostí dvou veličin
 - dělí celek na části v daném poměru
 - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy, pracuje s měřítky map a plánů
 - rozezná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou
 - řeší slovní úlohy pomocí poměru a trojčlenky
 - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem
-
- chápe souvislost zlomků a procent jako vyjádření části celku
 - dopočítává počty procent z procentových diagramů
 - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
-
- načrtne a sestrojí trojúhelník podle věty (sss, sus, usu)
 - vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů
 - objasní věty o shodnosti trojúhelníků
 - využívá poznatky o trojúhelnících v úlohách
 - dodržuje zásady správného rýsování
 - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové a středové souměrnosti
 - určí útvary středově nebo osově souměrné, určí střed nebo osu souměrnosti
 - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím poznatků o shodných zobrazeních
 - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
-
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – trojúhelníky, čtyřúhelníky a mnohoúhelníky, které lze rozdělit na trojúhelníky
 - načrtne a sestrojí čtyřúhelník daných vlastností

Poměr, přímá a nepřímá úměrnost:

- poměr, převrácený poměr, krácení a rozšiřování poměru
- zvětšování a zmenšování v poměru
- postupný poměr
- dělení celku na části v poměru
- měřítko plánů a map
- přímá a nepřímá úměrnost
- úměra a trojčlenka
- soustava souřadnic

Procenta:

- předučení procenta jako setiny celku
- procentové diagramy
- výpočet procentové části úsudkem

Geometrie:

Shodnost, středová souměrnost:

- shodnost a konstrukce trojúhelníků podle věty sss
- trojúhelníky podle věty sus
- trojúhelníky podle věty usu
- shodná zobrazení – osová souměrnost
- trojúhelníky v osové souměrnosti
- útvary osově souměrné
- středová souměrnost
- trojúhelníky ve středové souměrnosti
- útvary středově souměrné

Čtyřúhelníky a hranoly:

- rovnoběžníky: vlastnosti čtverce, obdélníka, kosočtverce, kosodélníka

- odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů – trojúhelníky, čtyřúhelníky – rovnoběžník, lichoběžník
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary – hranoly
- odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů
- načrtne a sestrojí síť základních hranolů
- načrtne a sestrojí obraz hranolů v rovině
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí

- analyzuje a řeší aplikační geometrické i aritmetické úlohy využitím osvojeného matematického aparátu
- kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

- konstrukce rovnoběžníků
- lichoběžníky: rozlišování lichoběžníků podle vlastností
- konstrukce lichoběžníků
- obvody a obsahy trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků
- hranoly: vlastnosti a třídění
- objem a povrch čtyřbokých hranolů
- objemy hranolů s podstavami různých geometrických tvarů
- síť hranolů
- úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů hranolů – aplikační úlohy
- volné rovnoběžné promítání

Závěrečné opakování:

- shrnutí základních pojmů a vztahů ze všech tématických celků

Matematika – 8. ročník

Časová dotace: 4 hodiny

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <p>Ovládá učivo 7. ročníku jako přípravu pro vyvození nové látky – mocnin, odmocnin, pro řešení výrazů a lineárních rovnic, získání orientace v matematických tabulkách a při práci s kalkulátorem u výpočtů druhé mocniny racionálního čísla.</p> <ul style="list-style-type: none">- rýsuje základní geometrické konstrukce- v úlohách využívá znalosti geometrických výpočtů matematizuje a řeší jednoduché reálné situace <ul style="list-style-type: none">- chápe a využívá výpočty s procenty v praktických úlohách- využívá různých způsobů řešení úloh- hledá využití procent v běžných situacích ze života – připravuje vlastní úlohy <ul style="list-style-type: none">- odvozuje výpočet druhé mocniny racionálního čísla z již známých matematických vztahů pro výpočet obsahu čtverce- vyvozuje význam druhé odmocniny v praktických úlohách z geometrie- využívá odhadu při hledání mocnin a odmocnin v tabulkách i na kalkulátoru- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu <ul style="list-style-type: none">- zobecní vlastnosti druhé mocniny na mocniny s přirozeným exponentem	<p>Geometrie: opakování</p> <ul style="list-style-type: none">- obvod, obsah rovinných obrazců- povrch a objem hranolů- eukleidovské konstrukce- vlastnosti čtyřúhelníků <p>aritmetika: opakování</p> <ul style="list-style-type: none">- matematické operace s čísly desetinnými, zlomky a celými čísly- slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost, poměr, úměru a trojčlenku <p>Procenta:</p> <ul style="list-style-type: none">- výpočet procentové části, počtu procent a základu úsudkem i různými jinými způsoby- řešení aplikačních slovních úloh <p>Algebra:</p> <p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none">- druhá mocnina v geometrii.- druhá mocnina pomocí tabulek a kalkulátoru- mocniny racionálních čísel- druhá odmocnina pomocí kalkulátoru a tabulek <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem:</p> <ul style="list-style-type: none">- třetí mocnina a odmocnina

- chápe rozvinutý zápis čísla pomocí mocnin deseti a využívá jej při převodech fyzikálních jednotek
- zvládá provádění základních početních operací při výpočtech číselných výrazů pro další využití ve výrazech s proměnnou.
- na geometrických modelech vyvozuje pravidla počítání s mocninami
- orientuje se v základních matematických úpravách výrazů s mocninami a využívá je ve výpočtech
- využívá pravidla přednosti matematických operací
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných
- na příkladech rozliší výraz s proměnnou, číselný výraz, jednočlen a mnohočlen, člen výrazu
- určí hodnotu daného číselného výrazu
- zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými
- rozumí pojmem rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice
- při řešení lineárních rovnic využívá ekvivalentních úprav a matematicky správně a účelně zapisuje postup řešení
- provádí zkoušku řešení dosazením do rovnice
- formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic
- vyjádří neznámou z jednoduchého vzorce
- řeší základní úlohy statistiky – provádí statistická šetření, vyhodnocuje je a výsledky graficky zpracovává (tabulky, diagramy, grafy)
- porovnává soubory dat
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- popisuje a užívá vlastnosti pravoúhlého trojúhelníka

- mocniny s přirozeným mocnitelem
- rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě
- číselné výrazy s mocninami a odmocninami

Početní výkony s mocninami:

- sčítání a odčítání mocnin
- násobení a dělení mocnin
- umocňování mocnin

Výrazy s proměnnou:

- číselné výrazy a výrazy s proměnnou
- dosazování do výrazu, hodnota výrazu
- zápis slovního textu pomocí výrazů

Mnohočleny:

- sčítání a odčítání mnohočlenů
- násobení mnohočlenu jednočlenem
- vytýkání před závorku
- násobení mnohočlenu mnohočlenem
- užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$

Základy statistiky:

- základní pojmy, modus, medián
- aritmetický průměr, diagramy

- vypočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí Pyth.věty
- účelně používá kalkulačku a tabulky k výpočtům
- matematizuje a řeší jednoduché reálné situace, zakreslí náčrtek
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

- vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí
- modeluje a určuje základní polohové vztahy mezi kružnicemi, kružnicí a přímkou
- narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, sestrojí tečnu, sečnu, tětivu (dané délky)
- vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice
- sestrojí kružnici opsanou a vepsanou obrazci
- využívá poznatky o kružnici v konstrukčních úlohách

- určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch válce
- načrtne a sestrojí síť válce
- kombinuje získané znalosti ve slovních úlohách

- při řešení konstrukčních úloh provádí rozbor, konstrukci, jednoduchý postup
- vysvětlí a využije Thaletovu kružnici ke konstrukcím
- užívá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu
- k řešení využívá vztahů mezi geometrickými útvary

Geometrie: Pythagorova věta

- historie a důkazy platnosti
- výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku
- aplikační úlohy, úlohy z praxe

Kruh, kružnice:

- vlastnosti a konstrukce kružnice, kruhu
- vzájemná poloha přímky a kružnice
- vzájemná poloha dvou kružnic
- kružnice vepsaná a opsaná obrazci
- délka kružnice, kruhového oblouku
- obsah kruhu, kruhové výseče
- slovní úlohy z praxe, aplikační úlohy

Válec:

- vlastnosti rotačního tělesa
- objem válce, povrch válce
- slovní úlohy z praxe
- jednotky objemu

Konstrukční úlohy:

- jednoduché konstrukce
- značky používané pro zápis konstrukcí
- množiny bodů daných vlastností
- Thaletova kružnice
- konstrukce plošných obrazců

Matematika – 9. ročník

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- používá s porozuměním učivo z předchozích ročníků- zobecňuje poznatky a využívá je při řešení problémů- vytváří si zásobu matematických nástrojů, využívá vztahy mezi nimi- aplikuje poznatky z algebry do geometrických úloh- ovládá základy rýsování – přesnost a pečlivost v jednoduchých konstrukcích <ul style="list-style-type: none">- objasní smysl lomeného výrazu a určí jeho definiční obor- krátí a rozšiřuje lomené výrazy- provádí početní operace s jednoduchými lomenými výrazy- provádí zkoušku dosazením hodnot za proměnné <ul style="list-style-type: none">- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav- provádí zkoušku dosazením za proměnnou- matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních rovnic,- umí řešit jednoduché soustavy rovnic se dvěma neznámými metodami numerickými i graficky- matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím soustav lineárních rovnic, zdůvodní a ověří postup řešení <ul style="list-style-type: none">- znázorňuje body a najde souřadnice bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic- určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti, lineární a kvadratické funkce z tabulek a grafů	<p>Opakování: algebra:</p> <ul style="list-style-type: none">- výrazy s proměnnou- rozklady na součin- algebraické výrazy <p>Opakování: geometrie:</p> <ul style="list-style-type: none">- trojúhelníky, Pythagorova věta- obsahy rovinných obrazců- množiny bodů dané vlastnosti <p>Algebra: Lomené výrazy:</p> <ul style="list-style-type: none">- hodnota lomeného výrazu a jeho smysl- krácení a rozšiřování lomených výrazů- sčítání a odčítání lomených výrazů- násobení a dělení lomených výrazů- využití v různých oborech <p>Lineární rovnice:</p> <ul style="list-style-type: none">- řešení rovnic a slovní úlohy – op. 8.r.- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli- výpočet neznámé ze vzorce- nerovnice a jejich řešení- soustava rovnic o dvou neznámých- slovní úlohy o pohybu, o společné práci, počítání směsí <p>Funkce:</p> <ul style="list-style-type: none">- opakování přímé a nepřímé úměrnosti- funkce, závisle a nezávisle proměnná

- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí i grafem
- sestaví tabulku a zakreslí graf funkce přímé a nepřímé úměrnosti a základní kvadratické funkce
- užívá funkční vztahy při řešení úloh
- ze souborů dat sestavuje tabulky a diagramy
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- určí definiční obor a obor hodnot zkoumané funkce
- rozlišuje funkce rostoucí, klesající a konstantní
- řeší soustavy lineárních rovnic grafickou metodou
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

- řeší jednoduché úlohy finanční matematiky
- používá získané znalosti a dovednosti při řešení praktických úloh
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování
- umí převádět měny

- určuje a charakterizuje základní tělesa – jehlan, kužel, koule, válec a analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch základních těles
- načrtne a sestrojí síť těles a vymodeluje z nich tělesa
- načrtne a sestrojí obrazy jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy

- umí hledat hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách
- užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe (o pravoúhlém trojúhelníku)
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy a úlohy z praxe s využitím osvojeného matematického aparátu
- účelně užívá kalkulátor a počítač s vhodným programovým vybavením k zefektivnění výpočtů

- definiční obor funkce
- způsoby vyjadřování f ., graf funkce
- funkce rostoucí, klesající, konstantní
- lineární funkce – vlastnosti, graf
- grafické řešení soustavy 2 lin. rovnic
- kvadratická funkce
- přímá a nepřímá úměrnost

Základy finanční matematiky:

- úrokový počet, základní pojmy
- jednoduché a složené úrokování
- valuty, devizy, převody měn

Geometrie: Podobnost:

- poměr podobnosti
- věty o podobnosti trojúhelníků
- podobnost čtyřúhelníků
- dělení úseček v daném poměru
- užití podobnosti

Goniometrické funkce:

- tangens ostrého úhlu, graf funkce $\text{tg } \alpha$
- sinus a kosinus ostrých úhlů
- grafy funkcí $\sin \alpha$, $\cos \alpha$
- výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníka

5.6 Informatika

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie se v naší škole vyučuje jako jeden samostatný vyučovací předmět Informatika, a to od 5. do 9. ročníku.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace		
Předmět	Ročník	
	4.	5.
Informatika	0	1

Předmět se realizuje převážně v odborné učebně informatiky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Informatika je zaměřeno na:

- pochopení a správné užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti
- praktické zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací,
- použití všech těchto nástrojů pro zpracování informací,
- zvládnutí vyhledávání na Internetu,
- vzájemnou komunikaci a předávání souborů pomocí elektronické pošty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- samostatná práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- žáci poznávají a využívají zkušeností s jiným SW,
- žáci spolupracují s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech
- žáci se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení

- žáci se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učitel vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- žáci se při komunikaci učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou při práci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učitel vede žáky k vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo apod.)
- učitel vede žáky ke zpracovávání informací a ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro nalezení vhodnosti budoucího povolání
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Informatika – 5. ročník

Časová dotace – 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Pozná tyto části počítače:</p> <ul style="list-style-type: none">- Monitor- Skříň počítače- Klávesnice- Myš <p>Nezapojuje přístroj do zástrčky. Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříňe počítače a jeho periférií.</p>	<p>Části počítače</p> <p>Bezpečnost práce s počítačem</p>
<ul style="list-style-type: none">- používá základní funkce- dokáže napsat krátký text a označit jej- používá základní funkce ke změně textu- rozumí pojmům soubor, složka- člení své písemnosti a vytváří si systém- pracuje se složkou a souborem- dodržuje pravidla bezpečné práce s PC	<p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none">- spuštění textového editoru- psaní textu, základní ovládání písma,- rozlišování velikosti písma, typ- zarovnávání, odrážky, barva- vytvoření souboru, složky- zavedení systému
<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace na internetu, analyzuje je a zpracovává- dodržuje pravidla bezpečné práce s internetem- ovládá komunikace pomocí e-mailu <p>Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit Pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii</p>	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none">- webová adresa- vyhledávací služby- vyhledávání informací- komunikace pomocí e-mailu <p>Ochrana osobních dat Vyhledávání informací</p>
<ul style="list-style-type: none">- dokáže najít cestu ke spuštění programu	<p>Počítačová grafika - kreslíme na počítači</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s textem a obrázkem v grafickém editor 	<ul style="list-style-type: none"> - grafický editor - panel kreslících nástrojů - tvorba propagačního materiálu (plakát, ap.) 	
<p>Doporučené stránky: www.detskyinternet.cz www.detskyweb.cz www.zabavnik.cz www.alik.cz www.radiodomino.cz</p>	<p>www.ext-rozhlas.cz/deti/portal www.ekamarad.cz www.moje1noviny.cz www.iabc.cz www.ezavinac.cz www.ctyrlitek.cz</p>	<p>www.origami.cz www.ymjr.cz (papírové modely)</p>

5.6.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Informatika	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v odborné učebně informatiky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Informatika je zaměřeno na:

- pochopení a správné užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti
- praktické zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací,
- použití všech těchto nástrojů pro zpracování informací,
- zvládnutí vyhledávání na Internetu,
- vzájemnou komunikaci a předávání souborů pomocí elektronické pošty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- samostatná práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel při zadávání úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- žáci využívají svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učitel vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- učitel vede žáky ke komunikaci a dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky při práci kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo apod.)
- učitel vede žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro nalezení vhodnosti budoucího povolání
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Informatika – 6.- 9. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- zná strukturu místní počítačové sítě- dokáže pracovat se síťovými disky a programy na nich uloženými	Počítačové sítě <ul style="list-style-type: none">- struktura sítě, síťová karta, druhy sítí- síťové disky, práce v síťovém prostředí
<ul style="list-style-type: none">- dokáže vytvořit jednoduchou prezentaci- orientuje se v prostředí prezentačního programu- oživuje prezentace animačními efekty- používá pokročilé funkce k formátování textu, je schopen v textovém editoru zpracovat informace z internetu a doplnit je obrázky	Prezentační program <ul style="list-style-type: none">- základní ovládání prezentačního programu- editace textu, vkládání obrázků- jednoduché animační efekty
<ul style="list-style-type: none">- používá pokročilé funkce k formátování textu, je schopen v textovém editoru zpracovat informace z internetu a doplnit je obrázky- umí upravit dokument do tiskové podoby a vytisknout jej	Textový editor <ul style="list-style-type: none">- vkládání textových tabulek- práce s obrázky a fotografiemi
<ul style="list-style-type: none">- vyhledává informace na internetu, analyzuje je a zpracovává- dodržuje pravidla bezpečné práce s internetem	Internet <ul style="list-style-type: none">- základy nastavení k připojení- webová adresa- vyhledávací služby- vyhledávání informací
<ul style="list-style-type: none">- používá el. poštu- zapíše zprávu, odešle, přijme, otevře, přepošle, smaže, odešle přílohy- používá ke komunikaci chat, telefonování	Vyhledávání informací a komunikace <ul style="list-style-type: none">- používá el. poštu- zapíše zprávu, odešle, přijme, otevře, přepošle, smaže, odešle přílohy- používá ke komunikaci chat, telefonování

5.7 Prvouka

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí má připravit do života lidi, kteří budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Při vymezení témat se v žádném případě nejedná o jejich vymezení časové. Časový plán si sestavuje učitel sám, využívá možností vycházek a exkurzí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace			
Předmět	Ročník		
	1.	2.	3.
Prvouka	2	2	3

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Prvouka je zaměřeno na:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- poznávání
- skupinová práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by mohli uspět.
- žák poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- žák upevňování preventivního chování
- žák orientace ve světě informací časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žák upevňuje účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- žák poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.,
- učitel využívá různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- žák rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- žák je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- žák pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žák přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině - efektivně spolupracuje na řešení problémů
- žák se učí respektovat názory druhých
- žák přispívá k diskusi
- učitel učí věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žák je veden k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Prvouka – 1. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- Žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy- orientuje se v budově školy- dokáže se připravit na vyučování- dbá na bezpečnost při cestě do školy- pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí- zvládne cestu ze školy domů- spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola Obec</p>
<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku- vypráví o práci rodičů- respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit- hovoří o chování v rodině- aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni- ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce- rozliší nesprávné chování jiných i u sebe- pozná české mince a bankovky- uvede příklad využití platební karty- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina Soužití lidí Chování lidí</p> <p>Finance</p>
<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje dny v týdnu- rozlišuje čas práce a odpočinku- určí celé hodiny- na příkladech porovnává odlišnosti života lidí- vypráví o zvycích a práci lidí- rozpozná současnost a minulost	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě</p>
<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál- rozliší den a noc- rozpozná roční období- zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní části rostliny - určí základní podmínky pro život rostlin - pozná dané rostliny - vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků - porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - vymezí živočichy domácí a volně žijící - dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm 	<p>Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se a dodržovat základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC) - dodržuje režim dne - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozpozná základní části lidského těla - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (ovládá chůzi po chodníku, využívá podchodu a nadchodu, zná zásady bezpečného přecházení, umí používat světelných signálů pro chodce, zná zásady bezpečného chování 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p>

Prvouka – 2.ročník

Časová dotace: 2 hodiny

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v okolí školy a svého bydliště- bezpečně zvládá pohyb po budově školy- připravuje se na vyučování podle rozvrhu- pamatuje si adresu svého bydliště- respektuje pravidla silničního provozu- pojmenuje důležité dopravní značky- dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola Obec Okolní krajina</p>
<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost- vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy- seznámí se s školním řádem a respektuje ho, samostatně rozlišuje zásady správného chování- dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy- konkretizuje svá práva a povinnosti- učí se obhajovat své názory- pozná české mince a bankovky- uvede příklad využití platební karty- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina, finance Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost</p>
<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok- posoudí posloupnost včera, dnes, zítra- rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt- vyznačí čas na digitálním displeji- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Regionální památky</p>

<p>s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti - pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije 	
<ul style="list-style-type: none"> - určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách - pozná dané rostliny ve známé lokalitě - opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích - popíše jednotlivé části těla - rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - třídí živočichy na domácí a volně žijící - zná jejich význam pro člověka - dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě - aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku - zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví - shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví - zná základní části lidského těla a polohu základních orgánů v těle - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - rozlišuje nemoc a úraz - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu (zvládá chůzi po krajnici, umí přejít bezpečně přes železniční 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví Situace hromadného ohrožení</p>

<p>přejezd, zná nebezpečí za snížené viditelnosti – vidět a být viděn – reflexní materiály, důsledně používá přilbu na kolo)</p> <ul style="list-style-type: none">- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace- odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby- dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid, nezmatkuje- uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích,- respektuje je a řídí se jimi	
--	--

Prvouka 3. ročník

Časová dotace: 3 hodiny

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo- začlení obec (město) do příslušného kraje- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich- používá buzolu, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu- řídí se podle zásad bezpeč. pohybu a pobytu v přírodě	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola Obec Okolní krajina (místní oblast, region) Mapy obecně zeměpisné a tématické</p>
<ul style="list-style-type: none">- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení- vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz- vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci- obhájí při konkrétní činnosti své názory- přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu- snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce- v místě bydliště nabídne možnosti kulturního vyžití	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina, finance Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura</p>
<ul style="list-style-type: none">- určí čas jako fyzikální veličinu- přesně určí jakýkoli čas- orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce- objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní- vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p>

<p>využívá jich</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pověstmi daného regionu - konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast 	<p>Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje prvky živé a neživé přírody - určí a roztřídí některé přírodniny podle určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek - určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy - hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život - změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času astřídáním ročních období - zkoumá zákl. společenstva v daných lokalitách regionu - zdůvodní podst. vzájemné vztahy mezi organismy - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Půda Vesmír a Země Rostliny Houby Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Partnerství, rodičovství, zákl. sexuální výchovy Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p>

- aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu
- dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina)
- osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek
- ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty (správně reaguje na světelné signály, používá stezky pro chodce a cyklisty, správně reaguje na vozidla se zvláštními výstražnými znameními, zná pravidla jízdy na in-line, skateboardu a koloběžce, používá přilbu)
- seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry
- řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při modelových situacích

5.8 Přírodověda

5.8.1 Charakteristika předmětu – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region)
- zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů,
- působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi,
- principy demokracie
- základní globální problémy,
- problémy konzumní společnosti,
- globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody,
- rostliny, houby, živočichové, znaky života,
- životní potřeby a podmínky, rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5.ročníku:

Časová dotace		
Předmět	Ročník	
		4.
Přírodověda	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodověda je zaměřeno na:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- poznávání
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žák získává informace o přírodě,
- žák se učí pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žák učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích,
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

- žák pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
- žák respektuje názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žák učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi,
- žák se učí tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žák utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- žák dodržuje vymezená pravidla

Přírodověda – 4. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, role členů rodiny- dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení- vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi- sestaví jednoduchý osobní rozpočet- rozliší fyzickou a duševní práci- prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci- poukáže na možnosti charitativní činnosti- upevňuje si vědomosti o základních lidských právech- zná svá práva a povinnosti žáka školy- rozpozná protiprávní jednání- vysvětlí pojmy právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví a duševní hodnoty- seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi a dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor- uvědomuje si globální problémy přírodního prostředí a v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování přírodního prostředí	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina, finance</p> <p>Soužití lidí</p> <p>Chování lidí</p> <p>Právo a spravedlnost Kultura</p> <p>Základní globální problémy</p>
<ul style="list-style-type: none">- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek, muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrůznější informace z dostupných zdrojů- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Významné události našich dějin</p>

<p>předků na našem území v hlavních dějinných obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody - seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě - uvědomuje si souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka - rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život - pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití - dokáže vysvětlit pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - s využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování - v encyklopediích vyhledá a seznamuje se s problematikou vzniku Země - blíže objasní zákonitosti střídání ročního období - pozoruje, porovnává a zaznamenává rozmanitosti v závislosti na ročních obdobích a v závislosti na rozmanitosti životních podmínek - vyvozuje a konkretizuje vzájemné vztahy mezi organismy ve vybraných lokalitách - charakterizuje jednotlivá společenstva, postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě - u vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života - vyhodnotí jejich význam pro člověka - nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí - uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů - zajímá se o způsob likvidace odpadů 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Nerosty, hornina, půda</p> <p>Vesmír a Země</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Životní podmínky</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>

<ul style="list-style-type: none"> - v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují - uvědomuje si a uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků a z vyprávění pamětníků 	
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a funkcích životně důležitých orgánů (mozek, plíce, srdce) - v encyklopediích vyhledá a srovnává etapy vývoje dítěte před a po jeho narození - vysvětlí pojmy rodina a partnerství - učí se rozlišovat biologické a psychické změny v dospívání - uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu, zdravého stravování a prevence nemocí a řídí se jimi (Projekt Putování za zdravým jídlem) - aktivně tyto základní dovednosti a návyky uplatňuje - orientuje se v pojmech aktivní pohyb, úrazová zábrana a reklamní vlivy - dokáže ošetřit další drobná poranění (bodnutí hmyzem a hadem, malá řezná rána, znehybnění končetiny), umí pomoci dospělému při poskytování první pomoci - zvládne přivolat lékařskou pomoc - rozšiřuje si poznatky o návykových látkách - prohlubuje si a upevňuje již osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích - nacvičuje a dokáže zvládnout bezpečné chování v rizikovém prostředí - dále nacvičuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (vyjíždění, jízda při pravém okraji, objetí překážky, zastavení, vyhýbání, odbočování a jízda přes křižovatku, používá přilbu) - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích 	<p style="text-align: center;">ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Partnerství, rodičovství, zákl. sexuální výchovy</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Návykové látky a zdraví</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p>

hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje

- v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování
- rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) a diskutuje o nich
- seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít
- na modelových situacích nacvičuje a následně zvládne situace hromadného ohrožení

Přírodověda – 5. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Žák- rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí- shromažďuje a využívá poznatky z kronik, archivů a muzeí- utřídí a začlení nabyté vědomosti do jednotlivých historických etap- objevuje dějinné souvislosti regionu a vlasti- zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (svět, Evropa)- dokáže vysvětlit grafiku map a používá vysvětlivky- třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě získané z dostupných materiálů- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích- vyčte z map základní údaje všech evropských zemí- shromažďuje poznatky o EU, využívá médií	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Obec Okolní krajina Naše vlast Evropa a svět Mapy obecně zeměpisné a tématické</p>
<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si funkci rodiny- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi- sestaví jednoduchý osobní rozpočet- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje- na příkladech objasní rizika půjčování peněz- uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží- Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.- rozliší vazby mezi fyzickou a duševní prací	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina</p> <p>Finance, hospodaření</p>

<ul style="list-style-type: none"> - konkretizuje své představy o budoucím povolání - posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností - orientuje se v informacích o politických stranách, zájmových spolcích a církvi - zkusí vyvodit a objasnit základní principy demokracie - aplikuje teoretické vědomosti o základních lidských právech do praxe - uvede a posoudí příklady protiprávního jednání, právní ochrany občanů a majetku - prohlubuje si poznatky o podobách a projevech kultury - využívá vlastních zkušeností s kulturními institucemi a vypráví o nich - posuzuje významné sociální problémy a problematiku nesnášenlivosti mezi lidmi, uvede příklady a diskutuje o nich - shromáždí příklady o globálních problémech přírodního prostředí, vyhodnotí je a pokusí se navrhnout řešení, obhájí svůj názor 	<p>Soužití lidí</p> <p>Chování lidí Právo a spravedlnost</p> <p>Kultura</p> <p>Základní globální problémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se bezpečně v časové přímce - zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději - z vlastních zkušeností zpracuje informace o chráněných částech přírody, nemovitých a kulturních památkách, archivech, knihovnách a sbírkách muzeí a galerií - upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je - prokáže znalosti bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti - zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Významné události našich dějin</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalosti propojenosti prvků živé a neživé přírody si uvědomuje princip rovnováhy v přírodě - vysvětlí důležitosti základních podmínek pro život na Zemi 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si poznatky o horninách, nerostech a půdě a využítí pro hospodářství ČR - objasní vznik života na Zemi - vyhodnotí naši planetu jako součást sluneční soustavy a vesmíru - zdůvodní střídání dne a noci a ročních období - seznamuje se s pojmem ekosystém a samostatně vyvozuje podstatu pojmu - aplikuje poznatky na blízké lokality - navazuje na své poznatky o floře a fauně ve vybraných lokalitách a prohlubuje si je - třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - objasní pojem chráněné území - uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí - hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku a využije příkladů - 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Nerosty, hornina, půda</p> <p>Vesmír a Země</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Životní podmínky</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>
<ul style="list-style-type: none"> - řídí se pravidly zdravého způsobu života a prevence, zná pyramidu zdravého stravování (Projekt putování za zdravým jídlem) - ovládá poznatky o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování - ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (získává průkaz cyklisty) - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Návykové látky a zdraví</p>

<ul style="list-style-type: none">- rozpozná život ohrožující úrazy seznamuje se s první pomocí (masivní krvácení, zástava dechu, zástava srdeční činnosti)- předvede účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí (upevňuje si a prohlubuje si již získané vědomosti)- uvědomuje si možná nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně reaguje- samostat. řeší modelové situace při mimořád. událostech	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p>
--	--

5.9 Vlastivěda

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

- vzdělávání ve vyučovacím předmětu Vlastivěda. je zaměřeno na:
- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty,
- snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují dva okruhy: **Lidé a čas, Místo, kde žijeme.**

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5.ročníku:

Časová dotace		
Předmět	Ročník	
	4.	5.
Vlastivěda	2	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- výklad
- vyhledávání
- poznávání
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- žák se učí začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích,
- žák se učí vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- žák se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- žák využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- žák rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- žák projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- žák uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí,
- žák na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vlastivěda – 4. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Žák- umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy- umí vysvětlit význam globu a mapy- umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky- umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří- umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR- umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR- zná oficiální název ČR a správně ho píše- seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none">- obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod- naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky
<ul style="list-style-type: none">-- umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy- umí vysvětlit význam globu a mapy- umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky- umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří- umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR- umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR- zná oficiální název ČR a správně ho píše- seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none">- obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod- naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základní typy map
- zná základní geografické značky
- zná význam měřítka mapy

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku a středověku
- zná významná místa a kulturní památky Mšena a okolí

- zná a umí vyprávět některé regionální pověsti
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
- zná některé postavy ze Starých pověstí českých
- zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin

Lidé a čas

- **orientace v čase**
- **současnost a minulost v našem životě**
- **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

- **báje, mýty, pověsti** - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj

Vlastivěda – 5. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– orientuje se na mapě– rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí– umí na mapě ukázat státy EU– umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město– dokáže stručně charakterizovat stát EU– zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích <ul style="list-style-type: none">– pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy– využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti– rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik– zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období– umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes <ul style="list-style-type: none">– umí popsat charakteristické rysy způsobu života ve středověku a dnes, nejdůležitější události 20.století– objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<p><u>Místo,kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky <p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none">- současnost a minulost v našem životě – proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase -dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace

5.10 Dějepis

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Dějepis	2	2	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...
- výchova k občanství – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a obč. práva, tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- vyhledávání
- sebehodnocení
- výklad
- porozumění textu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel vede k zamyšlení nad historickým vývojem
- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT,AV technika,)
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- učitel vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování

- učitel zařazuje do výuky diskuzi, vede žáky k věcnému argumentování
- učitel vede žáky k práci s různými typy textů, vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří příznivé klima třídy
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žák účinně spolupracuje ve skupině
- žák podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

- učitel reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- učitel pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- žák odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- žák projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- učitel umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- žák využívá svých znalostí v běžné praxi

Dějepis – 6. ročník

Časová dotace: 2 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Úvod do vyučování dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none">- Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.- Vysvětlí proč a kde uchováváme historické prameny.- Popíše práci archeologů v zemi i v regionu.- Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.- Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	<p>Poznávání historie lidstva. Význam historie, konkrétní příklady Orientace v historickém čase. Časová přímka. Historické prameny. Muzea, archívy, galerie. Báje a pověsti. Archeologie.</p>
<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none">- Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.- Vysvětlí, proč vznikalo náboženství.- Popíše, jak ovlivnilo podnebí život našich předků.- Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.- Uvede příklady archeologických kultur na našem území	<p>Vznik a vývoj lidského rodu. Starší doba kamenná. Střední doba kamenná. Mladší doba kamenná. Pozdní doba kamenná. Doba bronzová. Doba železná. Stěhování národů. První Slované. Pravěk v českých zemích, regionu.</p>
<p>Starověk - Řecko</p> <ul style="list-style-type: none">- Umí objasnit význam antiky.- Vysvětlí úlohu náboženství a kultury v životě Řeků.- Srovná společnost v Aténách a ve Spartě.- Vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského.- Orientuje se na mapě – poloostrovy, místa bojů, ...- Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	<p>Přírodní podmínky. Život v Řecku. Mykénské období. Homérské období. Archaické období (Sparta, Atény). Klasické Řecko. Nadvláda Makedonie. Kultura a vzdělanost.</p>
<p>Starověk - Řím</p> <ul style="list-style-type: none">- Naučí se chápat rozdíl v pojmech.- Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a	<p>Přírodní podmínky, osídlení. Etruskové. Počátky Říma. Život v Římě. Doba královská.</p>

<p>souvislost s judaismem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje okolnosti rozpadu západořímské říše a důležitost existence východořímské říše pro současnost. - Vysvětlí rozdílný vývoj v různých místech Evropy. - S pomocí mapy popíše územní rozsah římské říše. - Na konkrétních případech rozliší stavební slohy. 	<p>Raná římská republika. Ovládnutí západního Středomoří. Krise a zánik republiky. Řím za principátu. Pozdní říše římská. Kultura, umění a věda v antickém Římě.</p>
<p>Starověk – nejstarší státy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států (blízkost vody, vyšší teploty, ...). - Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - Vysvětlí důležitost písma a vznik prvních zákonů. - Najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států. 	<p>Časové rozdělení, nové pojmy.</p> <p>MEZOPOTÁMIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - život v Mezopotámii - nestarší období - Asýrie a Babylónie - kultura a vzdělanost <p>EGYPT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - život v Egyptě - počátky starého Egypta - vývoj Egypta - kultura a vzdělanost <p>INDIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - státní útvary v Indii - kultura a vzdělanost <p>ČÍNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - zemědělství, řemesla, obchod - čínský stát kultura a vzdělanost

Dějepis – 7. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
Opakování učiva 6 ročníku	Pravěk. Řecko. Řím
Raný středověk <ul style="list-style-type: none">- Dokáže charakterizovat první státní úvary v Evropě, způsob jejich řízení, postavení panovníka.- Na příkladech popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu.- Charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské rozpozná znaky románského slohu – uvede příklady této kultury v Čechách.- Objasní úlohu náboženské víry ve středověku.- Charakterizuje úlohu panovnických dynastií.- Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.- Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	Časové rozdělení středověku. Zrod nové Evropy. Francká říše. Byzantská říše. Křesťanství v Evropě. Arabové. Slované. Státy východních a jižních Slovanů. Počátek českých dějin. Sámova říše. Velká Morava. Počátky českého státu. Křesťanství v Čechách. Vláda Přemyslovců. Románský sloh.
Vrcholný a pozdní středověk <ul style="list-style-type: none">- Vysvětlí změny ve způsobu života ve městech.- Na konkrétních příkladech charakterizuje gotickou kulturu.- Charakterizuje vládu Karla IV, význam universit.- Vysvětlí proč probíhala stoletá válka.- Vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitské hnutí.- Zhodnotí význam Husovy osobnosti.- Za pomoci mapy dokáže určit nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky.- Zhodnotí vznik manufaktur.- Popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellonců.	Proměna středověké krajiny. Gotický sloh. Lucemburkové na českém trůně. Na prahu husitské revoluce. Husitské války. Království dvojího lidu. Český stát za vlády Jagellonců. Evropa v pozdním středověku. Stoletá válka.

<p>- Porovná rozlohu našich zemí v jedn. etapách středověku.</p>	
<p>Raný novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasní podstatu humanismu, ... - Porovná způsob života středověkého a renesančního člověka. - Uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury. - Ukáže na mapě cesty zámořských plaveb a objasní jejich význam. - Vysvětlí vznik světového trhu. - Charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii. - Popíše příčiny náboženských válek. - Vysvětlí vliv náboženství na život lidí v této době. - Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. - Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. - Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek. 	<p>Hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století. Objevné cesty. Civilizace Asie, Afriky, Ameriky. Renesance a humanismus. Reformace. Anglie – absolutistická monarchie. Francie - absolutistická monarchie. Rusko - absolutismus. Svatá říše římská. Vývoj v Polsku. České země po nástupu Habsburků. Náboženské poměry v českém státě v době pobělohorské. České království za Rudolfa II. Třicetiletá válka. Baroko. Habsburská monarchie po třicetileté válce. Hospodářské postavení českých zemí.</p>

Dějepis – 8. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
Opakování učiva 7. ročníku	Český stát v 10.-14.století. Husitství. Třicetiletá válka
Novověk – od 2.pol. 17. století do konce 18. století <ul style="list-style-type: none">- Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.- Vysvětlí postavení českých zemí po třicetileté válce.- Objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a celé Evropy.- Srovná způsob života a formy vlády zemí Evropy.- Charakterizuje vznik demokracie a kořeny rasismu na příkladu USA.	Osvícenství. Velká Británie. Vznik USA. Svatá říše římská. Habsburská monarchie – reformy Marie Terezie a Josefa II. České země v polovině 18. století. Rusko za Kateřiny II. Dělení Polska.
Novověk – konec 18. století – 19. století <ul style="list-style-type: none">- Popíše situaci ve Francii.- Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.- Objasní vliv osobnosti Napoleona I. na vývoj Evropy.- Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Konec absolutismu ve Francii. Konstituční monarchie ve Francii. Republika. Císařství Napoleona I. Postavení lidí v době válečné. <u>Ponapoleonská Evropa.</u> Vídeňský kongres. Průmyslová revoluce. Zrod kapitalistické společnosti. Východní Evropa. Jihovýchodní Evropa. Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu.
- Srovná vývoj Anglie a ostatních států Evropy.	<u>Revoluce 1848/1849.</u> Revoluce ve Francii. Pokus o sjednocení Německa a Itálie.

<ul style="list-style-type: none"> - Popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost. - Pomocí mapy, odborné literatury objasní kulturní vývoj Evropy. - Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. 	<p>Habsburská monarchie – jaro 1848. Habsburská monarchie a české země – porážka revoluce. <u>Porevoluční Evropa.</u> Viktoriánská Anglie. Francie za Napoleona III. Sjednocení Německa a Itálie. Habsburská monarchie ve 2.polovině 19. století.</p>
<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje důsledky průmyslové revoluce pro společnost. - Vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války. - Vysvětlí příčiny vzniku válečných ohnisek. - Popíše příčiny a průběh první světové války. - Charakterizuje život na všech frontách za války. - Objasní postavení českých zemí, osobnost T.G.Masaryka. - Vysvětlí příčiny a průběh vzniku Československa. - Získá zeměpisné znalosti a orientuje se na mapě. - Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<p><u>Imperiální doba.</u> Imperialismus a kolonialismus. Vzestup USA. Rusko za posledních Romanovců. Japonsko. <u>Kapitalistická společnost.</u> Kapitalismus. Mezilidské vztahy v tomto období. Měšťanská kultura. České země před první světovou válkou. <u>První světová válka.</u> Dohoda proti Trojspolku. Průběh první světové války. Ruské revoluce a vítězství Dohody. Češi za první světové války. Vztahy mezi lidmi jednotlivých států po první světové válce. Vznik Československa.</p>

Dějepis – 9. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
Opakování učiva 8. ročníku	Rakousko – Uhersko. 1. světová válka.
Meziválečné období <ul style="list-style-type: none">- Charakterizuje důsledky válečné katastrofy a jejich vliv na poválečný vývoj v Evropě.- Objasní vznik ČSR .- Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.- Uvede klady a záporny mnohonárodnostního státu.- Vysvětlí vliv světové hospodářské krize na rozvoj fašismu, nacismu a komunismu.- Objasní pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust, koncentrační tábor, pogromy, ...- na konkrétních případech.- Porovná pojmy fašismus a komunismus.- Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Poválečné uspořádání světa. Vznik Československé republiky. Československá demokracie. Poválečná krize. Komunismus a fašismus. Léta krize v ČSR. Světová hospodářská krize. Spolupráce lidí a jednotlivých zemí – materiální, morální podpora. Ohrožení demokracie totalitou. Vývoj v SSSR. Nebezpečí nového válečného konfliktu. Rozpad versailleského systému. Obrana demokracie a republiky. Kultura a věda v první republice.
Druhá světová válka <ul style="list-style-type: none">- Dokáže vysvětlit význam Mnichovské dohody v historii..- Objasní příčiny vypuknutí války.- Popíše průběh druhé světové války, válečné operace, používané zbraně, ... (za pomoci atlasu, nástěnné mapy, odborné literatury).- Charakterizuje složitost životních podmínek lidí – jejich utrpení, úspěchy.- Dokáže porovnat průběh 1. a 2.sv.války, jejich výsledky.- Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Vypuknutí druhé sv.války. Západní tažení. Bitva o Anglii. Napadení Sovětského svazu. Obrat ve vývoji války. Od Mnichova k okupaci. 14. a 15. březen 1939. Protectorát. Obrana národa. Heydrichiáda. Zahraniční odboj. Českoslovenští vojáci na frontách 2.sv.války. Cesta ke svobodě.

	<p>Závěrečné etapy války. Charakteristické rysy války. Válka v literatuře a ve filmu.</p>
<p>Evropa a svět po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy. - Popíše situaci po válce na našem území – příklady ze života. - Objasní postup komunismu – rozdělení světa. - Pokusí se o orientaci v problematice odsunu německého obyvatelstva. - Seznámí se s potrestáním válečných zločinců – mezinárodní procesy. - Charakterizuje převrat v Československu roku 1948, nástup komunismu a jeho důsledky pro společnost. - Vysvětlí nastolení totalitní moci v Československu, vliv SSSR. - Charakterizuje na příkladech studenou válku. - Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - Naučí se chápat rozdíly života v západním a východním bloku. - Posoudí postavení rozvojových zemí. - Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - Pochopí na příkladech život v Československu – komunismus, soužití se Slováky, postupné rozdělení. - Charakterizuje význam roku 1989. - Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. - Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. - Prokáže základní orientaci v problémech současného světa. 	<p>Důsledky 2.sv.války. Mír po válce. Řešení německé otázky. Po válečné Československo do květnových voleb 1946 . Život po válce – zvládnutí nastalé situace. Osud národnostních menšin v ČSR. Evropa na rozcestí. Prohra československé demokracie. Kulturní vývoj v Československu 1945 až 1948. Upevnění sovětského bloku. Komunistické Československo. Protikomunistický odboj. Poúnorový exil a lidé doma. Změny v Evropě na přelomu 50.a 60. let. Pád mýtu o socialismu v Československu. Léta uvolnění. Československo 1968. Normalizace v Československu. Mezinárodní vývoj od 60.let. Konec nesvobody. Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci.</p>
<p>Závěrečné opakování</p>	<p>Opakování učiva 6.- 9.ročníku</p>

5.11 Výchova k občanství

5.11.1 Charakteristika vyučovaného předmětu – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Výchova k občanství	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství je zaměřeno na:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Vyučovací hodina je realizována jako: skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, beseda, dotazníky - interwiev

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- vyhledávání
- sebehodnocení
- porozumění textu
- výklad

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- žák získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry
- učitel vede žáky k ověřování důsledků
- učitel poskytuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žák tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žák umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí
- učitel klade otevřené otázky
- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žák umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- žák umí využívat ke komunikaci vhodné technologie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu podněcování žáků k argumentaci
- učitel vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žák umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žák upevňuje dobré mezilidské vztahy
- žák umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žák zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- žák respektuje názory ostatních
- žák formuje si volní a charakterové rysy
- žák zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- učitel dodává sebedůvěru
- učitel napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- učitel vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Výchova k občanství – 6. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Seznámení s předmětem</p> <ul style="list-style-type: none">- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích- zformuluje základní funkce rodiny, chápe vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny, umí vysvětlit pojem rodokmen, ví, za jakých podmínek můžeme uzavřít manželství, seznámí se s reprodukční funkcí rodiny, rozpozná projevy nelidského a nepřípustného zacházení, rozpozná nebezpečné situace, seznámí se s výchovnou funkcí rodiny, rozumí pojmům náhradní výchova, pěstounská péče, osvojení, adopce - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole, v obci- vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání, seznámí se se systémem našeho školství, porozumí pojmům pravidlo, norma- přistupuje k učení jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu - charakterizuje některé stavby a instituce v obci důležité pro obec a její řízení, orientuje se ve své obci, umí popsat, čím je obec tvořena, její součásti- umí rozlišit záležitosti týkající se státní správy a samosprávy, seznámí se s fungováním obecního úřadu- uvědomí si odpovědnost za stav životního prostředí v obci - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<p>Seznámení se s předmětem s učebnicí.</p> <p><u>Lidská setkání, vztahy mezi lidmi</u> Rodinný život, rodina, rodinné vztahy, příbuzenské vztahy, manželství, biologická funkce rodiny, bezpečnost dětí, výchovná funkce rodiny, náhradní rodina</p> <p><u>Naše škola</u></p> <p>Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žakovské samosprávy, společná pravidla a normy</p> <p><u>Naše obec, region, kraj</u></p> <p>Domov, vztah k obci, podíl občana na životě své obce, důležité instituce, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek; přírodních objektů a majetku</p>

- umí vysvětlit význam členění státní moci
- pojmenuje některá zajímavá či památná místa naší vlasti
- vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a některé významné památky
- vysvětlí přínos významných osobností
- vysvětlí kulturní a historický význam Prahy

- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

- uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví
- uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti
- vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji
- rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti
- na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem
- navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje
- navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje
- vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti

Naše vlast

Pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, typy státní moci, státní svátky, významné dny

Kulturní život

Kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, historie vlasti

Stát a právo, lidská práva

Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana

Člověk, stát a hospodaření

majetek, vlastnictví – formy vlastnictví

hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana

hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

peníze – funkce a podoby peněz, formy placení

Výchova k občanství – 7. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Člověk ve společnosti posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích zformuluje základní funkce rodiny, chápe vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny rozpozná projevy nelidského a nepřijatelného zacházení, rozpozná nebezpečné situace kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají snaží se poznat jiné kultury, chápe jejich odlišnosti umí rozlišit druhy umění seznáme se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy, zamyslí se nad významem náboženství, zamyslí se nad původem náboženství a jeho významem pojmenuje organizace a instituce pro ochranu životního prostředí navrhne řešení týkající se problémů životního prostředí rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédií</p> <p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem</p> <p>rozlišuje nejčastější typy a formy státu</p>	<p><u>LIDSKÁ SETKÁNÍ, VZTAHY MEZI LIDMI, ZÁSADY LIDSKÉHO SOUŽITÍ</u></p> <p>Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, sociální skupina, mezilidská komunikace, osobní a neosobní vztahy, morálka a mravnost, pravidla chování, prostředky masové komunikace, masmédiá</p> <p><u>KULTURNÍ ŽIVOT</u></p> <p>Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, druhy, funkce umění, přírodní a kulturní památky, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku, víra a náboženství</p> <p><u>STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ, MAJETEK, VLASTNICTVÍ, PENÍZE</u></p> <p>Formy vlastnictví, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny</p> <p><u>STÁT A PRÁVO</u> <u>PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU</u> Znaky státu, typy a formy státu <u>STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA</u></p>

<p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí</p> <p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí</p> <p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů</p> <p>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR</p> <p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet uvede příklady různých způsobů hotovostního placení uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou</p>	<p>Orgány a instituce státní správy a samosprávy <u>PRINCIPY DEMOKRACIE</u> Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb</p> <p><u>LIDSKÁ PRÁVA</u> Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, mravnost a morálka <u>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</u> Evropská unie a ČR, její úkoly <u>MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE</u> Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace <u>GLOBALIZACE</u> Projevy, klady, zápory, významné globální problémy, způsoby jejich řešení</p> <p><u>Člověk, stát a hospodaření</u> banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace</p>
--	--

Výchova k občanství – 8. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none">- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonání překážek- rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru- dokáže rozpoznat své pracovní a studijní předpoklady- zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život-ví, na koho se má obrátit při volbě povolání- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	<p><u>PODOBNOST A ODLIŠNOST LIDÍ</u></p> <p>Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p><u>VNITŘNÍ SVĚT ČLOVĚKA</u></p> <p>Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p><u>OSOBNOSTNÍ ROZVOJ</u></p> <p>Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p><u>VOLBA POVOLÁNÍ</u></p> <p>Volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání, sebepoznávání –vlastnosti, schopnosti a dovednosti, plánování vlastní budoucnosti</p> <p><u>VZTAHY MEZI LIDMI</u></p> <p>Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p><u>VÝROBA, OBCHOD, SLUŽBY</u></p> <p>Jejich funkce a návaznost, výrobní faktory</p> <p><u>PRINCIPY TRŽNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ</u></p> <p>Nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu;</p> <ul style="list-style-type: none">- nejčastější právní formy podnikání

- na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým
- na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky
- porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků
- hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů
- uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků
- porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků
- uvede možnosti různých typů pojištění
- na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu
- na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena
- na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH
- vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz

- rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky

- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede

- banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost

STÁT A PRÁVO, PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU

Znaky státu, typy a formy státu; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce

STÁTNÍ SPRÁV A SAMOSPRÁVA

Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly

PRINCIPY DEMOKRACIE

Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb

LIDSKÁ PRÁVA

Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace

PRÁVNÍ ŘÁD ČR

Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů;

<p>příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none">- dodržuje první ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování a spolupracuje při postihování trestných činů- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	<p>právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p><u>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</u></p> <p><u>EVROPSKÁ INTEGRACE</u></p> <p>Evropská unie a ČR, právo v Evropě</p>
---	--

Výchova k občanství – 9. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje některé stavby a instituce v obci důležité pro obec a její řízení, orientuje se ve své obci, umí popsat, čím je obec tvořena, její součástí. Umí rozlišit záležitosti týkající se státní správy a samosprávy, seznámí se s fungováním obecního úřadu- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve v obci - dokáže rozpoznat své pracovní a studijní předpoklady- zdůvodní , jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život- ví, na koho se má obrátit a jak postupovat při volbě povolání- využívá poznatků z oblasti sebepoznání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti- vyjádří své představy o vlastní profesní dráze- upevní si znalosti psaní žádosti a životopisu - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem- vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané- porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků- hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů- uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků- porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků- uvede možnosti různých typů pojištění- na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH- vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p><u>NAŠE OBEC, REGION, KRAJ</u></p> <p>Domov, vztah k obci, podíl občana na životě své obce, důležité instituce</p> <p><u>VOLBA POVOLÁNÍ</u></p> <p>Volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání, sebepoznávání –vlastnosti, schopnosti a dovednosti, plánování vlastní budoucnosti</p> <p><u>STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</u></p> <p><u>MAJETEK, VLASTNICTVÍ, PENÍZE</u></p> <p>Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, státu, význam daní.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby - na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy 	<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví , uvede jejich příklady -dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem</p> <p><u>VÝROBA, OBCHOD, SLUŽBY</u> Jejich funkce a návaznost, výrobní faktory</p> <p><u>PRINCIPY TRŽNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ</u> Nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p> <p><u>STÁT A PRÁVO, PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU</u> Znaky státu, typy a formy státu; státní občanství, Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce</p> <p><u>STÁTNÍ SPRÁV A SAMOSPRÁVA</u> Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p><u>PRINCIPY DEMOKRACIE</u> Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb</p> <p><u>LIDSKÁ PRÁVA</u> Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace,</p> <p><u>PRÁVNÍ ŘÁD ČR</u> Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p><u>PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ</u> Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost. Uvede jejich příklady včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje první ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování a spolupracuje při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<p><u>PRÁVO V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ</u> Význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající ; styk s úřady</p> <p><u>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</u> <u>EVROPSKÁ INTEGRACE</u> Evropská unie a ČR, právo v Evropě</p> <p><u>MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE</u> Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p><u>GLOBALIZACE</u> Projevy, klady, zápory, významné globální problémy, způsoby jejich řešení, významné globální problémy způsoby včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení. uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</p>
--	--

5.12 Fyzika

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Fyzika	2	2	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Fyzika je zaměřeno na:

- hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vytváření a ověřování hypotéz
- zkoumání příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: (chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie; přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor; zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava)

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Výklad
- Skupinová práce
- Samostatná práce
- Vyhledávání

Klíčových kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- učitel vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončí úkoly a zdůvodní své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

- učitel používá práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel využívá skupinového a inkluzivního vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Fyzika – 6. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů- pojmenuje druhy magnetů, póly magnetů- správně určí směr a tvar mgt. indukčních čar- pomocí kompasu, buzoly zjistí magnetický sever a azimut 0 - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	<p>měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze</p> <p>magnetismus- magnety, magnetické pole a mgt. indukční čáry, mgt. indukce, magnetování, mgt. pole Země, kompas</p> <p>elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač</p> <p>elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>

Fyzika – 7. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>změří velikost působící síly</p> <p>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p> <p>využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</p> <p>aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p> <p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p> <p>chápe vlastnosti plynů, pojmenuje a dokáže vysvětlit funkci a pojmenovat vrstvy atmosféry Země, rozumí výrazu meteorologie a vysvětlí příkladu její činnosti v běžném životě na příkladu vysvětlí pojmy přetlak, podtlak, vakuum a proudění vzduchu v atmosféře</p> <p>využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí</p> <p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN</p> <p>Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách</p> <p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ Vlastnosti plynů, atmosférický tlak a jeho měření, atmosféra Země, základy meteorologie, archimédův zákon, přetlak, podtlak, vakuum, proudění vzduchu.</p> <p>SVĚTELNÉ JEVY</p> <p>vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem</p>

Fyzika – 8. ročník

Časová dotace – 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí- vyhodnotí pozorováním kterým zařízením přeneseme břemeno na jiné místo- vypočítá kalorimetrickou rovnici, využije vědomosti o vedení tepla k sestavení schématu topného systému z různých zdrojů tepla. - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - určí rozdíl mezi reostatem a potenciometrem, jejich využití v praxi, schématicky načrtne sériový a paralelní obvod a vysvětlí rozdíl	<p>PRÁCE A ENERGIE</p> <p>formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie rovnováha na páce, pevná a volná kladka, kladkostroj.</p> <p>TEPELNÉ JEVY</p> <p>Vnitřní energie tělesa, teplo a vedení tepla, Kalorimetrická rovnice, šíření tepla prouděním a zářením, skupenské přeměny</p> <p>ZVUKOVÉ JEVY</p> <p>vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu ultrazvuk, infrazvuk</p> <p>ELEKTRICKÝ PROUD</p> <p>elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrický náboj, elektrický proud a jeho příčiny, měření el. proudu, Ohmův zákon, tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor, zapojování rezistorů, reostat, potenciometr, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními, výroba el. energie</p>

Fyzika – 9. ročník

Časová dotace – 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, rozliší kondenzátor a cívku, transformátor, schématicky načrtne a vysvětlí elektromotor</p> <p>zapojí správně polovodičovou diodu, popíše P a N polovodiče, a využítí integrovaných obvodů.</p> <p>Správně vysvětlí a popíše model atomu, popíše jadernou reakci a její využití v praxi, umí vysvětlit na jakém principu pracuje jaderná elektrárna správně popíše její části</p> <p>objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>ELEKTRODYNAMIKA</p> <p>Působení mgt. pole na vodič, mgt. indukce, generátory el. napětí, střídavý proud, kondenzátor, cívka, transformátor, elektromotor, třífázové napětí, el. mgt, kmity a vlny, bezpečnost</p> <p>POLOVODIČE</p> <p>ATOMOVÁ ENERGIE</p> <p>Model atomu, jaderné síly, radioaktivita, ochrana před zářením jaderné reakce, řetězové reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, termojaderná reakce</p> <p>ASTRONOMIE</p> <p>Slunce, druhy planet, Keplerovy zákony, sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy – jejich složení, vývoj, galaxie</p>

5.13 Chemie

5.13.1 Charakteristika vzdělávacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Chemie	0	0	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách, demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- porozumění textu
- práce s chybou

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- učitel vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- učitel dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- žáci kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie
- učitel dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- učitel dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- učitel vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- učitel vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- učitel klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- žáci samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- učitel zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- žáci účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- učitel vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- žáci účinně spolupracují ve skupině
- žáci podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- učitel společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- učitel vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- učitel vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- učitel zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- žáci dodržují hygienu práce

Chemie - 8. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- rozliší příklady fyzikálních těles a chemických látek- určí společné a rozdílné vlastnosti látek- pozná skupenství látek a jejich přeměny- rozliší fyzikální a chemický děj, uvede příklady chemických výrob ve svém okolí - zná zásady bezpečné práce v chemické pracovně- uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi- dovede poskytnout 1. pomoc a přivolat záchranou službu - rozlišuje a pojmenuje druhy směsí a uvede příklady- orientuje se v pojmech souvisejících s rozpouštěním a rozpustností látek , umí teorii doložit příklady z praxe- vypočítá hmotnostní zlomek složky v roztoku - zná princip, postup a užití v praxi základních metod oddělování složek směsí, navrhne vhodný- postup k oddělování složek některých příkladů směsí - rozliší různá skupenství vody a zhodnotí význam vody pro život, rozliší druhy a význam vod podle užití a znečištění- uvede princip úpravy pitné vody ve vodárnách- uvede příklady znečišťování vody ze svého okolí - zná procentový obsah hlavních složek vzduchu- zná kyslík jako složku potřebnou k hoření látek a vysvětlí princip hašení- popíše co je teplotní inverze a smog- uvede příklady a navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění ovzduší	<ul style="list-style-type: none">- Látky a tělesa,- vlastnosti látek, změny skupenství, - chemické děje a chemické výroby - bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech, první pomoc při práci v laboratoři - směsi různorodé a stejnorodé- roztoky, složení roztoků – hmotnostní zlomek a rozpustnost látek, - oddělování složek směsí- usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - Voda – destilovaná, pitná, odpadní- Úprava pitné vody, čističky odpadních vod - Vzduch – složení, vlastnosti, čistota ovzduší, ozonová vrstva

- uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu
- rozlišuje české názvy a značky základních chemických prvků, vyhledá jejich protonové číslo
- odvodí složení chemické látky ze vzorce
- vysvětlí princip chemické vazby mezi atomy
- zná princip uspořádání prvků v PSP podle periodického zákona
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí
- zná význam symbolů v chemické rovnici
- umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.)
- zformuluje a užívá zákon zachování hmotnosti
- zná pravidla názvosloví halogenidů
- umí vytvořit vzorec z názvu a naopak
- zná význam a užití NaCl
- zná pravidla názvosloví oxidů
- umí vytvořit vzorec z názvu a naopak
- zná význam a užití nejznámějších oxidů
- popíše vlastnosti a užití vybraných kyselin, bezpečnost práce při jejich ředění a první pomoc při poleptání
- orientuje se na stupnici pH
- vysvětlí vznik kyselých dešťů,

- **Částicové složení látek**
- Atomy a molekuly, stavba atomu, ionty,
- **chemické prvky a sloučeniny**– vybrané názvy a značky, protonové číslo, chemická vazba
- **periodická soustava prvků (PSP)**
- uspořádání prvků v periodické soustavě, kovy, nekovy, halogeny
- **chemické reakce**
- výchozí látky, produkty, chemický děj
- **chemické rovnice**, zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost
- **jednoduché anorganické sloučeniny**
- **halogenidy**
- názvosloví a využití halogenidů, ionty
- **oxidy** – názvosloví a vlastnosti
- CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO

<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla názvosloví hydroxidů - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití vybraných hydroxidů, zná zásady bezpečné práce s hydroxidy, umí poskytnout první pomoc při poleptání - zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů - uvede příklady užití neutralizace v praxi - zná pravidla názvosloví solí - zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - zná princip tvrdnutí malty 	<ul style="list-style-type: none"> - kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná, - kyselost a zásaditost roztoků, pH, kyselá dešť - hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý, názvosloví a využití - neutralizace, soli - podstata neutralizace, vznik solí, názvy a vzorce síranů, uhličitánů, dusičnanů - hospodářsky významné látky - průmyslová hnojiva, malta, sádra, beton, keramika
--	--

Chemie – 9. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- stejné jako jsou uvedeny v 8. ročníku- zná pojmy oxidace a redukce, umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině- zná princip výroby surového železa a oceli- zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí- umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze- zná princip galvanického článku a uvede praktické příklady - umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí- umí třídit paliva podle vlastností a zná příklady z praxe- zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie- zná vliv produktů spalování na životní prostředí - zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, jejich vzorec, vlastnosti a využití- vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a příklady havárií způsobených ropou a zemním plynem - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití- zná pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly- umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků- umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny- zná význam, užití i rizika zneužití některých významných sloučenin z této skupiny - zná pojmy monomer, polymer, makromolekula- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	<ul style="list-style-type: none">- opakování učiva 8. ročníku- redoxní reakce- oxidace a redukce,- výroba železa,- koroze- elektrolýza,- galvanický článek, - energie a chemická reakce- exotermické a endotermické reakce- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie- uhlovodíky- alkany, alkeny, alkiny, areny- průmyslové zpracování ropy - deriváty uhlovodíků- halogenderiváty,- alkoholy,- aldehydy,- karboxylové kyseliny,- estery - makromolekulární chemie- přírodní sloučeniny- fotosyntéza- sacharidy

<ul style="list-style-type: none"> - umí zařadit základní sacharidy, zná jejich výskyt a význam - rozliší tuky a oleje podle původu, zná příklady z praxe - zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - zná princip a význam vzniku tuků - zná princip zmýdlnění - umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí - zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu - zná význam enzymů, hormonů, vitamínů - zná zdroje některých vitamínů v potravě - zná zásady zdravé výživy - umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - zná běžně užívané zkratky některých plastů, jejich vlastnosti a užití - zná význam recyklace plastů - doloží na příkladech význam chemických výrob - zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument - rozpozná označení běžně prodávaných nebezpečných látek a uvede zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - tuky - bílkoviny - Enzymy, hormony a vitamíny - plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polystyren, polyvinylchlorid, - polyesterová a polyamidová vlákna - chemie v životě člověka - chemické výroby, otravné látky, pesticidy, biotechnologie, enzymy, léčiva, drogy, detergenty, potraviny, chemie a životní prostředí
---	--

5.14 Výchova k přírodě

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Předmět Výchova k přírodě vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis a Výchova ke zdraví RVP ZV.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Výchova k přírodě	2	2	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova k přírodě:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Vyučující užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání různé vyučovací metody, jako např.:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), přírodovědné vycházky s pozorováním, krátkodobé projekty apod.

Předmět Výchova k přírodě úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

- výchova ke zdraví (je součástí předmětu Výchova k přírodě): respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování, cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty,

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede k vyhledávání, třídění a propojování informací
- učitel vede ke správnému používání odborné terminologie
- učitel vede k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- učitel vede k nalézání souvislostí
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry

Kompetence komunikativní

- učitel zadává práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel využívá skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- žáci využívají svých znalostí v běžné praxi

Výchova k přírodě – 6. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák : uvede zásady pro pozorování v přírodě pozoruje vybranou přírodninu (její část) okem, lupou popíše mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje ho malým zvětšením a jednoduše zakreslí předvede orientaci v učebnici, využije rejstřík aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu (v návaznosti na 1. stupeň ZŠ) vysvětlí pojem: společenstvo, ekosystém uvede příklady rostlin a hub rostoucích v lese, prakticky rozlišuje lesní stromy, keře, byliny a houby (zejména jedovaté)</p> <p>uvede příklady živočichů v lese a zařadí je do systematických skupin uvede příklady vztahů lesních organismů uvede vztahy lesa k neživým podmínkám prostředí vymezí faktory, které určují rozmanitost lesů, uvede příklady lesů v závislosti na výškové členitosti krajiny vysvětlí význam lesa pro člověka, uvede základní způsoby využívání a ochrany lesa</p>	<p>Metody zkoumání přírody Základní metody pozorování přírody Nástroje pro pozorování přírody : lupa, mikroskop Záznamy pozorování Práce s literaturou Jednoduchý pokus</p> <p>Les Les : příklad společenstva a ekosystému Rostliny a houby našich lesů : příklad řas, hub, lišejníků, mechů, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin -popis vnější stavby těla Živočichové našich lesů: příklady živočichů podle systematických jednotek: měkkýšů, kroužkoců, členoců, obratlovců – popis vnější stavby těla Vztahy rostlin a živočichů v lese. Lesní patra a život v nich, potravní vztahy, příklady Les jako celek: rozmanitosti lesů v závislosti na členitosti prostředí a dalších podmínkách Význam a ochrana lesů, nebezpečí nadměrného odlesňování</p>
<ul style="list-style-type: none">- rozliší různé podmínky pro vodní organismy- uvede příklady organismů v rybníku a jeho okolí, uvede příklady organismů, které jsou součástí planktonu, charakterizuje skupin organismů, zařadí uváděné organismy do hlavních systematických skupin- uvede příklady vztahů mezi vodními organismy, zdůrazní význam rostlin, uvede význam čistoty vody pro život	<p>Voda a její okolí Voda jako prostředí života: voda tekoucí a stojatá, vlastnosti vody, význam její čistoty pro život Organismy rybníka a jeho okolí: příklady rostlin a živočichů podle jejich systematického zařazování, aktivní zařazování do již vytvořených skupin a jejich další doplňování Společenstvo rybníka jako celek: vztahy mezi organismy, závislosti na podmínkách</p>

	prostředí, změny v průběhu roku, srovnání s tekoucí vodou Stavba a funkce hub, nižších a vyšších
<ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíl mezi rostlinami a houbami, pozná běžně známé houby, rozliší houby na jedovaté a jedlé, doloží význam plísní a kvasinek, uvede příklady nižších rostlin, popíše, jak se rozmnožují a kde rostou - popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny - uvede příklady různé stavby kořenů, stonků, listů, květů a plodů - objasní rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými, uvede příklady těchto rostlin - vysvětlí pojem: fotosyntéza; porovná fotosyntézu a dýchání - vysvětlí, k jakým změnám dochází u rostlin během roku - uvede odlišnosti rostlin jednoletých, dvouletých a vytrvalých, - zdůvodní význam ochrany rostlin a hub 	Stavba a funkce hub, nižších a vyšších rostlin Nižší rostliny a houby – srovnání Vyšší rostliny a orgány jejich těla Kořen, stoněk, list, květ, plod : stavba a funkce Základní životní děje rostlin
<ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíl mezi jednotlivými skupinami - určí základní zástupce jednotlivých skupin - vytkne základní znaky jednotlivých skupin - objasní základní orgánové soustavy a rozdíl oproti jiným - vysvětlí význam některých jedinců pro člověka (užiteční, škůdci) 	Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů bezobratlých Žahavci Ploštěnci Měkkýši Kroužkovci Členovci
<ul style="list-style-type: none"> - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	Výchova ke zdraví Otužování, význam pohybu pro zdraví Odpovědnost za vlastní zdraví Podpora zdraví a její formy Prevence a intervence, zásady péče o zdraví Odpovědnost jedince za své zdraví Ochrana zdraví při různých činnostech

Výchova k přírodě – 7. ročník

Časová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- uvede typy ekosystémů utvářených člověkem a jejich význam - uvede příklady organismů v umělých ekosystémech a systematicky je zařadí - zhodnotí, které organismy v umělých ekosystémech jsou (nejsou) pro člověka užitečné - vyhledá, uvede příklady organismů provázejících člověka, zhodnotí jejich význam pro život člověka - uvede (zdůvodní), jak se chránit před organismy nebezpečnými pro člověka - uvede příklady organismů, které člověk pěstuje a chová- uvede příklady závislosti člověka na různých organismech - posoudí, jak závisí rozmanitost života na podmínkách prostředí - sestaví příklady potravních vztahů v různých ekosystémech, systematicky	<p>Lidská sídla a jejich okolí Ekosystémy utvářené člověkem : sad, zelinářská zahrada, okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň, rumiště a cesty</p> <p>Příklady organismů v ekosystémech utvářených člověkem, jejich systematické řazení, vztahy mezi organismy</p> <p>Význam umělých ekosystémů pro člověka, jejich záměrné ovlivňování, význam šlechtění, nežádoucí organismy - vliv na zdraví (alergie)</p> <p>Organismy provázející člověka : bakterie, viry, houby, ploštěnci, hlísti, hmyz, savci - jejich význam pro život člověka</p> <p>Ochrana před původci a přenašeči nemocí</p> <p>Ochrana před původci a přenašeči nemocí estetický význam, živočichové v bytech - hygiena a mezilidské vztahy</p> <p>Živočichové hospodářsky významní - zdomácňování a chovy</p> <p>Cizokrajné rostliny a živočichové Závislost složení přírodních společenstev na podmínkách prostředí</p>

<p>zařadí různé organismy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí význam ochrany přírody (význam mezinárodní spolupráce při ochraně přírody) - popíše stavbu buňky - porovná buňku rostlinnou a živočišnou - pozoruje buňku mikroskopem a provede její jednoduchý nákres - popíše dělení buňky - vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady těchto organismů - popíše stavbu těla bakterií a virů - rozliší různé typy bylinných společenstev (pastvina, louka, horská louka, pole) - uvede příklady organismů žijících v bylinných společenstvech, rozliší naše základní obilniny (a jiné vybrané byliny), zařadí organismy do vyvozených systematických skupin - vysvětlí pojem: monokultura; navrhne, jak mohou být bylinná společenstva obhospodařována - uvede příklady vztahů mezi organismy uvede různý význam pojmu: škůdce, plevel, z pohledu biologie a z pohledu zemědělské výroby, uvede příklady takových organismů - předvede dovednost používání určovacího klíče - sestaví systematický přehled probraných organismů - určí rostliny a živočichy podle atlasů a pomocí jednoduchých klíčů - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<p>Příklady cizokrajných přírodních společenstev a nejznámějších organismů těchto společenstev</p> <p>Světová ochrana přírody, mezinárodní spolupráce, význam botanických zahrad a zoologických zahrad</p> <p>Stavba a funkce organismů – buňka Základní stavba rostlinné a živočišné buňky, srovnání Dělení buňky Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - základní rozdíl Bakterie, viry (charakteristiky stavby -význam)</p> <p>Louky, pastviny a pole Charakteristika stepních (bylinných) společenstev, jejich rozmanitost v závislosti na podmínkách prostředí</p> <p>Organismy stepních společenstev: příklady podle systematických jednotek – aktivní zařazování a doplňování – vytváření přehledů systematických skupin, druhová rozmanitost v bylinných společenstvech Bylinné společenstvo a monokultury Srovnání přirozeného společenstva jako celek, vztahy mezi organismy, potravní řetězce a pyramidy, oběh látek Návaznost potravních řetězců, význam biologické regulace a její využití v zemědělství, vyvození pojmu škůdce Využívat jednoduchý botanický klíč</p> <p>Výchova ke zdraví Změny v období dospívání, význam sexuality</p> <p>Návykové látky a sociálně patologické jevy</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>Manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt</p> <p>Rizikové situace, silniční a železniční dopravy</p> <p>Nebezpečí za mimořádných událostí</p>
--	--

Výchova k přírodě – 8. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvětlí základní pojem etologie- uvede jednotlivé typy chování a jejich příklady- objasní využití etologických poznatků v praxi - objasní biologickou a společenskou podstatu člověka- vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy - objasní podstatu řízení lidského organismu- objasní vzájemný vztah organismu a prostředí - na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí předlékařské první pomoci - zakreslí a popíše schéma podmíněného reflexu, uvede, co získané podmíněné reflexy umožňují - zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře, zhodnotí nebezpečí drog - popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před	<p>Základy etologie Význam etologie Typy chování organismů</p> <p>Biologie člověka Postavení člověka v přírodě, rozšíření lidské populace Orgánové soustavy člověka - jejich stavba a funkce : soustava opěrná a pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kůže, smyslové orgány, řídicí orgány - smyslové orgány, řídicí orgány - nervová a smyslová soustava</p> <p>Vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci</p> <p>Ochrana zdraví, nebezpečí poškození jednotlivých částí lidského organismu, zásady první pomoci, styk člověka s prostředím, zpětná vazba</p> <p>Vyšší nervová činnost : myšlení, paměť, řeč, aktivní vztahy člověk k prostředí, hierarchie životních hodnot</p> <p>Hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků, zdraví a nemoc : vnější a vnitřní faktory ovlivňující lidský život (prostředí a dědičnost)</p>

<p>pohlavními chorobami</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí svůj vztah k prostředí, zdůvodní nezbytnost komplexní péče o životní prostředí - popíše buňku (jako základní strukturu života), vysvětlí její složitost a uvede její základní funkce - vysvětlí souvislosti mezi dědičností a proměnlivostí organismů - zhodnotí význam výzkumu dědičnosti pro člověka - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - 	<p>Rozmnožování, vývin jedince, rodičovství, funkce rodiny, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS, Hlavní období lidského života, druhotné pohlavní znaky Vztahy člověka k životnímu prostředí</p> <p>Základ a trvání života Buněčný základ organismů, souvislosti mezi stavbou a funkcí, princip zpětné vazby Přenos dědičných informací – trvání života v čase, Mendlovy zákony Výzkum dědičnosti, význam pro člověka – ochrany zdraví,</p> <p>Výchova ke zdraví Základní povinnosti rodiny Starost o staré a nemocné členy rodiny Zdraví a nemoc Lidská populace</p>
--	--

Výchova k přírodě – 9. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none">- objasní některé teorie vzniku Země- uvede význam slunečního záření- zakreslí a vysvětlí stavbu Země (jak exoobalů tak pevné části Země)- žák vysvětlí základní rozdíl mezi horninou a nerostem- žák jmenuje některé základní vlastnosti nerostů- je schopen i rozpoznat a určit tyto vlastnosti- objasní základní rozdělení nerostů, uvede jejich naleziště a zhodnotí jejich význam- žák vysvětlí základní rozdíl mezi horninou a nerostem- žák jmenuje některé základní vlastnosti hornin- je schopen i rozpoznat a určit tyto vlastnosti- objasní základní rozdělení hornin, uvede jejich naleziště a zhodnotí jejich význam- vyjmenuje jednotlivé činitele- objasní jejich vliv na reliéf- uvede jejich možné využití člověkem- popíše a zhodnotí jejich následky- žák objasní vznik a složení půd- pochopí základní rozdíl mezi půdním druhem a půdním typem- nakreslí a vysvětlí vznik podzemní vody a pramenů- objasní význam podzemní vody a její ochrany - žák uvede některé názory na vznik života- vyjmenuje geologické éry- popíše jednotlivé éry (co se v nich dělo, jak dlouho trvaly, co nového se objevilo)	<p>Vznik Země Postavení Země ve vesmíru Vznik a stavba Země</p> <p>Mineralogie Nerosty a horniny Vlastnosti nerostů Přehled nerostů a jejich význam</p> <p>Petrologie Skupiny hornin podle vzniku Horninový cyklus</p> <p>Geologické děje Vnitřní a vnější geologické děje</p> <p>Půdy</p> <p>Podzemní voda</p> <p>Vznik a vývoj života na zemi Vznik života a důkazy Geologické éry</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje některá naleziště fosílií - poukáže na význam fosílií - na konkrétních příkladech doloží velkou rozmanitost podmínek života v naší republice - popíše rozmanitost přírody v okolí - zdůvodní ochranu přírody a její nezbytnost - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a chování a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	<p>Naše příroda a ochrana životního prostředí Rozmanitost podmínek v naší republice: geologický podklad území republiky, klimatické podmínky Vývoj a rozmanitost naší přírody, charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás, příroda nejbližšího okolí, samostatná pozorování Nejbližší chráněná území, ochrana okolní krajiny</p> <p>Výchova ke zdraví Rizikové chování</p> <p>Nebezpečí komunikace prostřednictvím médií</p> <p>Řešení problémů v mezilidských vztazích</p>
--	---

5.15 Zeměpis

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis má přírodovědný i společenskovedný charakter. Žák v něm poznává souvislosti přírodních podmínek a života lidí, poznává lidskou společnost, blízké okolí, region, Českou republiku i svět.

Cílem vzdělání je porovnávat rozdílnost životních podmínek různých oblastí světa a chápat způsob života lidí v těchto rozdílných podmínkách. Žáci poznávají rozdílné kultury, způsob života lidí v různých částech světa v závislosti na přírodních podmínkách, náboženství a kulturní vyspělosti. Učí se porovnávat rozdílnou hospodářskou vyspělost ve světě. Z praktických činností se naučí pracovat s mapami, tabulkami apod.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Zeměpis	1	1/1	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Metody práce se volí podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu), zeměpisné vycházky s pozorováním, projekty.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
 - fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
 - přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...
- Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
 - ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
 - dějepis: kultura národů, historie států,

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Vyhledávání
- Poznávání
- Výklad
- Samostatná práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení,
- žák propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- žák získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,
- žák vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učitel vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- učitel vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žák je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žák se učí myslet kriticky, je schopen hájit svá rozhodnutí
- učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

- učitel vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- učitel vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky
- učitel vede žáky k práci s chybou
- **Kompetence sociální a personální**
- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel,
- upevňují dobré mezilidské vztahy,
- žáci si pomáhají a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- učitel vede k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- učitel vede k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- učitel vede k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- učitel vede k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- učitel vede k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- učitel vede k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- **Kompetence občanské**
- žák respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žák rozhoduje zodpovědně podle dané situace
- žák chápe základní environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- učitel vede k dodržování pravidel slušného chování, k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vede k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- učitel vede k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
- **Kompetence pracovní**
- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žák je veden k efektivní práci
- učitel vede k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- učitel vede k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Zeměpis – 6. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí základní koncepce vzniku Země, vývoj názorů na postavení Země ve Vesmíru- popíše Zemi a ostatní komponenty Sluneční soustavy- vyjmenuje důkazy kulatosti Země a vysvětlí, jaké pohyby vykonává a co je jejich důsledkem	Země jako vesmírné těleso
<ul style="list-style-type: none">- objasní pojmy mapa, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice, obsah map, mapování a aplikuje je na dovednostech	Zobrazování Země na mapách
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, kdy přibližně planeta Země vznikla- definuje pojmy zemská kůra, litosféra, litosférické desky a působení vnitřních, vnějších a antropogenních činitelů a jevy, které uvede dokumentuje na konkrétních příkladech, zejména ze svého okolí.	Utváření reliéfu Země
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, co je zemská atmosféra, meteorologie a klimatologie, co je to všeobecná cirkulace atmosféry a co jsou vzduchové hmoty- opírá se o práci s tematickými mapami v atlase /Průměrné teploty vzduchu	Klima a jeho charakteristika
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje oběh vody na Zemi, vody pevnin a oceánů a skutečnosti, které uvádí lokalizuje na mapách	Vodstvo na Zemi
<ul style="list-style-type: none">- pomocí tematických map pohovoří o oblasti tropů, subtropů, mírného pásu, polární a subpolární oblasti- zaměří pozornost na některou dílčí část problematiky.- znalosti z tohoto tématu využije u příslušných regionů, nebo států- pracuje s tematickými mapami	Přírodní oblasti Země
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje domov, obec, stát, světadíl- rozliší přírodní bohatství Země- umí vysvětlit rozdíl mezi vyspělým a rozvojovým státem	Lidé na Zemi
Vyjmenuje mezinárodní organizace	Mezinárodní spolupráce

Zeměpis – 7. ročník

Časová dotace: 1/1 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje polohu Afriky a její postavení ve světě- vysvětlí pojem Starý svět- zhodnotí přírodní podmínky – povrch, klima, vodstvo.- vymezí makroregion- pohovoří o přírodních podmínkách - povrch, klima, vodstvo, o obyvatelstvu, historickém vývoji severní a saharské Afriky- na příkladech jednotlivých států zhodnotí ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch- vymezí pomocí mapy region- vyhledá názvy přírodních jednotek -pohoří, hory, řeky, jezera, názvy států a měst a vytváří syntézu zeměpisných znalostí- pohovoří o obyvatelstvu, zhodnotí ekonomickou a sociální situaci- vysvětlí proč země Jihoafrická republika vybočuje z všeobecné charakteristiky.- uvede, v čem spočívá výhodná geografická poloha, velké kontrasty přírodních podmínek- charakterizuje podle mapy přírodní prostředí střední Asie a Zakavkazska- zhodnotí ekonomiku- vymezí region- podle mapy zhodnotí přírodní poměry, povrch, klima, vodstvo- vysvětlí příčiny rozdílů v ekonomické úrovni zemí regionu a proč tento region patří k ohniskům mezinárodního napětí. - vymezí region a vysvětlí rozdíly přírodních podmínek v oblastech Dekánská plošina, Himaláje a Indoganžská nížina- pohovoří o vlivu náboženství na region, o vysokém přirozeném přírůstku a hustotě zalidnění- vyhodnotí hospodářství subkontinentu a zdůvodní, proč v něm převládá zemědělství a proč státy indického subkontinentu patří mezi chudé země. - zhodnotí postavení Číny ve světě. Vysvětlí, proč se v oblasti středního toku Huang-He již ve 3.tisíciletí př.n.l. rozvíjela starověká civilizace- uvede, jak se Čína ve srovnání s většinou rozvojových zemí vcelku úspěšně vyrovnává se závažným problémem vysokého přirozeného přírůstku a proč je to nutné	<p>Afrika Přírodní podmínky</p> <p>Islámská Afrika</p> <p>Střední tropická, subsaharská Afrika</p> <p>Střední Asie a Zakavkazsko</p> <p>Jihozápadní Asie</p> <p>Indický subkontinent</p> <p>Čína</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady, s kterými čínskými výrobky se můžeme setkat v našich obchodech. Informace o pandě velké - určí geografickou polohu a vysvětlí co znamená oblast tzv.tichomořského kruhu ohně - vysvětlí, proč je Japonsko světovou hospodářskou velmocí s vysokou životní úrovní obyvatelstva-orientace na moderní perspektivní odvětví průmyslu, mentalita Japonců, aktivní obchod, rybolov, doprava - vymezí podle mapy region, vyhodnotí přírodní podmínky - vysvětlí pojem –asijská tygři - vymezí podle mapy region Angloameriku - srovná přírodní poměry-povrch, klima, vodstvo USA a Kanady - vysvětlí, proč se regionu říká Angloamerika. Zdůvodní, proč znakem osídlení Ameriky je vysoký stupeň urbanizace - na příkladech dokumentuje ochranu životního prostředí a srovná ŽP Kanady a USA. - Vymezí podle mapy latinskoamerický makroregion - Při zeměpisné charakteristice se zaměří na obecné a společné znaky i rysy specifické, charakteristické pro dílčí regiony popřípadě jednotlivé státy-př.Indiánské státy - Pracuje s mapami - Charakterizuje ostrovní státy Ameriky - Charakterizuje kontinentální přírodu a povrch, rozložení obyvatelstva a popíše původní obyvatelé Austrálie - Vymezí a orientace na mapě - Atlantský, Tichý a indický oceán, Severní ledový oceán, Jižní oceán 	<p>Japonsko a Korea</p> <p>Jihovýchodní Asie</p> <p>Angloamerika</p> <p>Latinská Amerika</p> <p>Austrálie a oceánie</p> <p>Oceány</p>
---	---

Zeměpis – 8. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- zdůvodní, proč patří Evropa k hospodářsky nejvyspělejším oblastem světa. Vysvětlí, proč je jednou z priorit všech demokratických sil v zemi začlenění do Evropské unie.- podle mapy určí polohu a popíše přírodní poměry povrch, klima, vodstvo Britských ostrovů- objasní podle tématických map, jaká je skladba obyvatelstva, jaké je postavení Spojeného království v současném světě- zhodnotí britskou ekonomiku a politický systém. Řekne co ví o Irsku.- určí polohu a popíše podle mapy přírodní poměry Francie- objasní, jaká je skladba obyvatelstva a jaké je postavení Francie v současném světě- Zhodnotí podle tématických map francouzskou ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch a politický systém Francie.- vymezí region, zhodnotí přírodní podmínky a uvede společné a odlišné znaky jednotlivých států- lokalizuje na mapě centra zpracovatelského průmyslu a uvede komodity, ve kterých je Nizozemsko světově proslulé.- určí polohu a podle mapy popíše přírodní poměry povrch, vodstvo- objasní přínos obyvatelstva na ekonomiku a zdůvodní, proč je Německo evropskou mocností, význam surovinových zdrojů pro průmysl, úroveň dopravy a služeb.- pomocí mapy určí polohu a přírodní podmínky celého regionu a charakterizuje hospodářství Švýcarska a Rakouska se zaměřením na cestovní ruch- vymezí region-geografickou polohu, zhodnotí a srovná přírodní poměry	<p>Evropa Poloha a postavení ve světě</p> <p>Středomoří</p> <p>Francie</p> <p>Země Beneluxu</p> <p>Německo</p> <p>Švýcarsko, Rakousko</p> <p>Transformující se země východní Evropy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní vliv přírodních podmínek na hustotu zalidnění států severní Evropy - zhodnotí a srovná ekonomiku celého regionu a charakterizuje z politického hlediska jednotlivé státy. - vymezí region s fyzicko zeměpisnou charakteristikou - zhodnotí obyvatelstvo evropského Středomoří, nerovnoměrnost vývoje regionu a jeho současné postavení - charakterizuje podle mapy ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch . - vymezí pojem střední Evropa - srovná povrch a vodstvo jednotlivých zemí - podle mapy charakterizuje postkomunistické země z hlediska průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb. - vymezí region, podle mapy zhodnotí reliéf, klima, vodstvo a lokalizuje centra cestovního ruchu. - zhodnotí polohu a přírodní podmínky celého regionu - při geografické charakteristice pobaltských a východoevropských zemí srovná celé skupiny států, společné znaky a odlišnosti. - určí rozlohu a polohu - podle mapy charakterizuje přírodní podmínky, podle tématických map zhodnotí odlišnosti v osídlení obyvatelstva - zhodnotí ekonomiku a státní zřízení. - určí polohu a rozlohu ČR a porovná se sousedními státy - charakterizuje geologický vývoj a jeho vliv na reliéf, klimatické poměry - pohovoří o jednotlivých krajinných typech a využívá k tomu místní region - charakterizuje hydrologické poměry se zaměřením na místní region. - srovná podle tabulek a map zalidnění a hustotu zalidnění 	<p>Ruská federace</p> <p>Přírodní podmínky ČR</p> <p>Obyvatelstvo a sídla ČR</p> <p>Regiony ČR</p> <p>Ekonomika ČR</p> <p>Úloha průmyslu v ČR</p>
--	--

s dalšími evropskými státy

- vysvětlí pojmy přirozený pohyb a územní pohyb obyvatelstva, národnostní skladba, náboženská skladba, urbanizace a obecné charakteristiky bude aplikovat na konkrétních příkladech, podrobněji u regionu ve kterém žije
- pracuje pomocí tabulek, map
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- zhodnotí : Českou ekonomiku před r. 1945, v letech 1945 - 1989, proces ekonomické transformace v Česku
- jednotlivé problémové okruhy zhodnotí se zaměřením na místní region – Průmyslové oblasti
- dobývání nerostných surovin
- výroba a rozvod elektřiny a plynu
- zpracovatelský průmysl. Uvede příklady, kde průmysl ohrožuje životní prostředí, zaměří se na místní region
- vysvětlí, jakou úlohu mají přírodní faktory na zemědělskou výrobu a jakou úlohu mají sociální faktory
- podle mapy charakterizuje hlavní zemědělské oblasti a zhodnotí pěstování užitkových plodin a chov hospodářských zvířat
- fakta, která bude uvádět aplikuje na místní region
- podle mapy, tabulek a grafů charakterizuje železniční, silniční, leteckou, říční, městskou hromadnou, potrubní, spoje a spojovou dopravu
- zaměří se na problémy místního regionu.
- uvede změny postavení služeb v české ekonomice po r. 1989 na příkladech místního regionu
- změny struktury přepravy osob
- změny, jimiž prochází obchod

Úloha zemědělství v české ekonomice

Dopravní systémy ČR

Terciální sféra

Zeměpisná charakteristika místního regionu. Regionální část

- rozmach cestovního ruchu- změny českého školství- stav a problémy českého zdravotnictví- proměny bankovního sektoru.
- podle mapy vymezí region, zhodnotí přírodní podmínky - povrch, vodstvo, obyvatelstvo a sídla, ekonomiku se zaměřením na terciální sféru - cestovní ruch a životní prostředí.	

Zeměpis – 9. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, proč rychlý růst světového obyvatelstva, vyvolal mezi vědci i politiky znepokojení z perspektiv dalšího vývoje lidstva- uvede příčiny nerovnoměrného růstu počtu obyvatel světa- vysvětlí pojem věková pyramida- na příkladech uvede prognózy dalšího demografického vývoje. - uvede fakta, která dokládají nerovnoměrnost v rozmístění obyvatelstva- popíše vliv přírodních, sociálně-ekonomických a politických faktorů- lokalizuje na mapě hlavní oblasti koncentrace obyvatelstva ve vyspělých zemích- vysvětlí, jak působí na změny v rozmístění obyvatel urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis. - vymezí základní pojmy migračního pohybu- uvede důvody migrací v minulosti, hlavní směry migrací v současnosti a jaké problémy spojené s migrací to zemím přináší - definuje moderní - novodobý národ a jeho znaky- na příkladech vysvětlí pojmy : stát, suverenity, nacionalismus, šovinismus, národnostní nenávisť, etnické čistky- projeví orientaci ve světových náboženstvích a jejich rozmístění- využívá poznatků z četby, informací ve sdělovacích prostředcích a tematických map. - objasní obecnou charakteristiku zemědělství, úlohu přírodních a sociálně - ekonomických faktorů- pomocí map a tabulek uvede konkrétní příklady- vysvětlí, jaká je klasifikace surovinových zdrojů, co jsou energetické zdroje, změny ve využití těchto zdrojů, vliv na ekonomiku, sociální poměry i politiku	<p>Charakteristiky demografického vývoje</p> <p>Rozmístění obyvatelstva a sídel na Zemi</p> <p>Územní pohyb obyvatelstva</p> <p>Národnostní a náboženská problematika v současném světě</p>

- lokalizuje na mapách ložiska rud a objasní jakou mají úlohu v ekonomice
- charakterizuje průmysl a jeho rozdělení, zmíní se o vývoji průmyslové výroby, lokalizuje na mapě hlavní průmyslové makroregiony
- vysvětlí, proč je při rozvoji průmyslu a jeho lokalizaci nutno brát v úvahu i vlivy na životní prostředí
- vymezí sektor služeb, zastoupení sektoru služeb v národních ekonomikách
- lokalizuje na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu
- vysvětlí úlohu obchodu a rozdílnou situaci mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi ve sféře školství a zdravotnictví
- uvede příklady vyspělých zemí, kde sektor služeb tvoří hlavní složku ekonomiky a poukáže na rozdílnou roli v málo vyvinutých státech
- charakterizuje rozmístění služeb a jejich koncentraci
- charakterizuje dvě základní politické formy státu, dvě základní skupiny států podle způsobu uplatňování politické moci a vysvětlí pojmy složený stát
- vysvětlí, proč je toto téma velmi aktuální, proč bývá častým předmětem různých vědeckých konferencí, odborných studií i běžné publicistiky
- co znamená užívání pojmů Sever a Jih v ekonomické geografii
- na příkladech upozorní na propastné rozdíly mezi bohatstvím a chudobou, jako jeden z problémů současného světa
- vymezí pojem jádro a periférie
- uvede příklady jádrových oblastí světového významu a lokalizuje je na mapě
- uvede příklady periférních oblastí
- definicí pojmů bude charakterizovat vztahy přírody a společnosti - geografie, geosystém, přírodní a kulturní krajina, ekumena, porušování ekologické rovnováhy, trvale udržitelný rozvoj

Světové zemědělství

Surovinové zdroje, jejich význam a rozmístění

Zpracovatelský průmysl a jeho úloha ve světové ekonomice

Obslužná sféra, její funkce a složky

Problematika politické geografie

Státy světa podle stupně rozvoje

Hlavní mezinárodní politické a hospodářské organizace Jádrové a periferní oblasti

Krajina a životní prostředí

5.16 Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura a vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

- vokální činnost
 - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost
 - hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost
 - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost
 - aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Obsahové, organizační a časové vymezení

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Hudební výchova	1	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Formy realizace

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím vyučovacích pomůcek.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- výklad
- poznávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- žák reaguje pohybem na znějící hudbu,
- žák pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žáci uvažují nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře,
- žák tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Hudební výchova – 1. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>dbá na správné dýchání a držení těla</p> <ul style="list-style-type: none">– provádí hlasová a dechová cvičení– zřetelně vyslovuje– zná význam not– rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní– umí vytleskat rytmus podle vzoru– rozlišuje krátké a dlouhé tóny <p>– učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu</p> <p>– pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, hůlky, bubínek,</p> <p>– provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)</p> <p>– pozná a naučí se vybrané vánoční koledy</p> <p>– pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku</p> <p>– seznámí se s varhanní hudbou</p> <p>– pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)-hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)-dvojhlas (lidový dvojhlas) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)-rytmizace, hudební hry(ozvěna) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)-pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-kvality tónů-hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj-hudební styly(hudba pochodová, taneční, ukolébavka, apod.)

Hudební výchova – 2. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování– umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní– zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč– rozlišuje noty, pomlky, takty– umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje– umí zazpívat vybrané vánoční koledy – pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola– umí užívat dětské hudební nástroje – umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat– umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem – rozlišuje umělou a lidovou píseň– seznámí se s vybranými skladbami klasiků	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)-hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)-dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)-rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)-pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord)-hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)-hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj-hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)

Hudební výchova – 3. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt– umí pojmenovat notovou osnovu– rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční,– rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii– seznámí se s hymnou ČR– naučí se zpívat vybrané písně– dbá na správné dýchání – rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad– umí doprovázet na rytmické nástroje – rozliší rytmus valčíku a polky– umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá)– umí pohybově vyjádřit hudbu – pozná B. Smetanu a A. Dvořáka– zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka– poslechem rozezná hudební nástroje– poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní	<p>Učivo - obsah</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)-hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)-dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)-rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)-pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord)-hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)-hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj-hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)

Hudební výchova – 4. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– učí se další písně– dbá na správné dýchání– zná pojmy repetice, houslový klíč– umí napsat houslový klíč– rozlišuje délky not a umí je zapsat– pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít– zná stupnici C dur (názvy not) – rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí– doprovodí písně na rytmických nástrojích– rytmizace říkadel – umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok – pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi– zná jména oper B. Smetany– zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast– seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka	<p>Učivo - obsah</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)-hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu)-dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období)- hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu)-dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně)-intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)-grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)-rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)-grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)-pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)-orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-kvality tónů-vztahy mezi tóny-hudební výrazové prostředky a hudební prvky

- poslouchá vybrané skladby
- pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu
- pozná opakující se téma v poslouchané skladbě

- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
(rozvíjení činností z 1. období)
- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)
- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)
- interpretace hudby

Hudební výchova – 5. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas– dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh– seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru– zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení– pozná basový klíč– čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči– umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie– seznámí se s krajovými lidovými tanci– umí taktovat čtyřčtvrteční takt– zná původ státní hymny – umí pohybově vyjádřit nálady– seznámí se s relaxací – umí jednoduché dvojhlasé písně– naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa– dbá na správné dýchání – doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje	<p>Učivo - obsah</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)-hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)-dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období)- hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu)-dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně)-intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)-grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)-rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)-grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">-taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)-pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)-orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)

- poslouchá vybrané skladby
- poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje
- pozná varhanní hudbu
- pozná vánoční hudbu a vánoční koledy
pozná tramské písně

Poslechové činnosti

- kvality tónů
- vztahy mezi tóny
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
(rozvíjení činností z 1. období)
- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)
- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)
- interpretace hudby (slovní vyjádření)

5.16.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Hudební výchova	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- Poznávání
- Sebehodnocení
- Skupinová práce
- Práce s chybou

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- žák používá obecně užívané hudební termíny
- žák získané znalosti propojuje do souvislostí
- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- žák na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje,
- žák hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- žák samostatně a kriticky přemýšlí
- žákovi je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- žák při zadání úkolu rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- žák při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel se zajímá o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- žák efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- žák se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- žák se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- žák respektuje názor druhých
- žák chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- žák aktivně se zapojuje do kulturního dění
- učitel vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- žák při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- žák vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem
- učitel vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Hudební výchova – 6. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon)	Opakování písní Takty 2/4, 3/4, 4/4 Stupnice, tónina, tónika dominanta, subdominanta Sluchové rozlišení akordů dur a moll
<ul style="list-style-type: none">- intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní- doprovází zpěv rytmicky (hra na tělo, Orffovy nástroje)- rozlišuje témata v rondu	Rondo – hudební forma doby klasicismu Intervaly Paralelní stupnice a tóniny
<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje sluchem dechové nástroje dřevěné a žestové- při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky- definuje vlastnosti tónů	Rozdělení dechových nástrojů O hudebním materiálu – vlastnosti tónů
<ul style="list-style-type: none">- při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby- posuzuje užití určitého nástroje ve vztahu k mimohudebnímu obsahu skladby	Obsazení symfonického orchestru Komorní hudba Lidové koledy
<ul style="list-style-type: none">- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků (střídání rytmu – mateníky)- orientuje se v malé písňové formě dvojdílné a třídílné- uvědomuje si hudebně výrazové prostředky skladby	Tempo v hudbě, metronom Mateníky Smyčcové nástroje Malá písňová forma
<ul style="list-style-type: none">- chápe vztahy mezi jednotlivými hlasy (hlavní a vedlejší melodie)- postihuje sémantické prvky skladby- chápe roli posluchače ve vztahu k skladateli- vnímá užití výrazových prostředků v skladbě	Homofonie, polyfonie Tečkovaný rytmus Hudba spjata s jinými druhy umění (tanec, báseň, divadelní hra)
<ul style="list-style-type: none">- seznamuje se s předními českými hudebními skladateli- aktivně vnímá poslech hudby- rozvíjí hudební sluch, tonální, harm. a rytmické cítění	Představitelé českého romantismu A.Dvořák – ukázky z tvorby B.Smetana – ukázky z tvorby Z.Fibich – ukázky z tvorby
<ul style="list-style-type: none">- vnímá hudební výrazové prostředky a struktury hudebního díla	Opera, polka v opeře Národní divadlo

- vyjadřuje své hudební a nehudební představy	
- využívá instrumentální činnosti - rozvíjí hudební představivost - posiluje hudební paměť - rozeznává hudební druhy a žánry	Jiné druhy hudebního divadla (opereta, revue, muzikál, balet) Osvobozené divadlo: J.Voskovec, J.Werich, J.Ježek
- získané vědomosti a dovednosti využívá při vlastních hudebních aktivitách	Hudba k divadelní hře a filmu
- rozvíjí poslechové a sluchové dovednosti a hudební paměť - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle svých dispozic zpívá čistě rytmicky přesně - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu s základním hudebním názvosloví	Opakování písní Význam různých oblastí umění v životě společnosti Písně našeho národního obrození
- seznamuje se s předními slovanskými skladateli 19.stol. - rozvíjí hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění	Slovanští skladatelé 19.stol.
- vyčleňuje z hudebního proudu elementární sémantické prvky, uvědomuje si jejich význam ve skladbě - chápe princip kontrastu a gradace - sluchem analyzuje nástroje symfonického orchestru	Symfonická hudba – symfonie, symfonický orchestr Taktování 2/4, 3/4, 4/4 takt Rozvíjení hudební paměti – dur a moll tóniny Tónika, subdominanta, dominanta
- při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby - při zpěvu se orientuje v notovém záznamu melodie	České baroko J.J.Ryba – Česká mše vánoční
- srovnává charakter lidových písní v různých krajích naší vlasti - při zpěvu využívá individuální hlasový projev - intonuje melodie v dur a moll tóninách	Lidová hudba v různých krajích naší vlasti Z naší hudební minulosti – chorály Hudební slohy České hudební baroko
- při poslechu vnímá a charakterizuje výrazové prostředky - vyjadřuje své pocity, hudební i nehudební představy - vnímá mimohudební obsah programní hudby	Hudba období klasicismu v našich zemích Česká lidová píseň 18.stol. Období romantismu v české hudbě B.Smetana: Vltava z cyklu Má vlast
- při poslechu sleduje hudebně výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku, harmonii) - vnímá gradaci a kontrast v hudbě	Princip gradace v hudbě Harmonie – polyfonie České lidové písně
- uplatňuje individuální dovednosti při doprovodu zpěvu	Výrazové prostředky v hudbě

<ul style="list-style-type: none"> - vnímá užití nástrojů v programní hudbě jako prostředku k vyjádření mimohudebního obsahu 	<p>Využití rytmických nástrojů k doprovodu lidových písní Suita – J. Suk, Pohádka</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků (střídání rytů – mateníky) - sluchem rozlišuje dvoudobé a třídobé takty 	<p>Rozvíjení hudební představivosti Lidové taneční písně (mateníky) využití bicích nástrojů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - získané vědomosti a dovednosti využívá při vlastních hudebních aktivitách - vnímá světovou proslulost A. Dvořáka, L. Janáčka a B. Martinů 	<p>Návštěva kulturního pořadu Shrnutí učiva, opakování písní, hudební hádanky z probraných poslechových skladeb</p>

Hudební výchova – 7. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a definuje rozdíly mezi hudebními žánry - intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá - chápe úlohu hudebního žánru ve společnosti, jeho typické výrazové prostředky 	<p>Populární hudba, jazz, afroamerická hudba, work-song, spirituál,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dbá na hlasovou hygienu - orientuje se v základních stylech jazzové hudby - chápe spojení jazzové a symfonické hudby v díle G. Gerschwina 	<p>Tradicional, blues, dixieland, boogie-wogie, swing,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si druhy vokálních projevů (scat, brumendo, falzet) - uvědomuje si výrazové prostředky stylů a žánrů - vnímá úlohu hudby ve společnosti 	<p>rock, rock´n roll, folk, flower-power, pop, vznik skladby, poslech nejvýznamnějších interpretů, Beatles, Olympic, B. Dylan, J. Nohavica</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své hudební a nehudební představy - chápe souvislosti vzniku hudebního díla - charakterizuje hudebně výrazové prostředky 	<p>Hudební divadlo, film, Semafor J. Šlitr – J. Suchý</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe vztah autor – interpret – posluchač - doprovází zpěv na rytmické nástroje 	<p>Hudba minulosti a dneška, trubadúři,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hudební slohy, postihuje sémantické prvky hudby - dokáže vyjádřit hudební a nehudební představy - vnímá rozdíl mezi polyfonií a homofonií 	<p>Renesance, barok, Palestrina, Bach, Händel, Vivaldi</p>
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně poslouchá hudbu - vnímá stavbu sonátové formy, symfonie - vnímá kontrast a gradaci v hudbě v souvislosti s autorovým výběrem nástrojů, dynamikou, tempem 	<p>Klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven, sonátová forma, symfonie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe historické okolnosti vzniku hudeb. díla - vztah umělce a společnosti, - chápe obsah programní hudby, vlastenectví autora 	<p>Romantismus, symfonická báseň, Čajkovskij, Smetana, Schubert, Chopin</p>

<ul style="list-style-type: none"> - poznává hudební výrazové prostředky - vyjadřuje své pocity a představy - kriticky hodnotí hudební dílo 	<p>20.stol., Dvořák,Suk,Janáček impresionismus, Ravel, Debussy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, - orientuje se ve stylech a žánrech - kriticky hodnotí hudební dílo - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<p>Opakování písní, poslech ukázek donesených žáky, hudební besedy</p>

Hudební výchova – 8. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none"> - chápe úlohu hudby ve společnosti - vnímá vztah recipienta a tvůrce - formuluje své pocity a představy 	<p>Archeologie, Řecko, Řím, Seikilova píseň, Gregoriánský chorál, hudební nástroje pravěku a starověku</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v hudebních slozích - chápe úlohu umění ve společnosti 	<p>Renesance, trubadúři, nejstarší české písně, polyfonie, homofonie, harmonie, Palestrina, Lasso, K. Harant z Polžic</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá vztah hudby, výtvarného umění, architektury - definuje hudebně výrazové prostředky, kantátu, oratorium, koncert - vnímá princip gradace a kontrastu 	<p>Baroko, polyfonie, koncert, kantáta, oratorium, polyfonie, homofonie, české baroko</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje pocity posluchače a tvůrce díla - orientuje se v hudebních formách a výrazových prostředcích - zná významné hudební tvůrce regionu 	<p>Projekt Vánoce, zpěv koled</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe výrazové prostředky ve vztahu k hudebnímu slohu, formální stavbu díla, sonátovou formu, symfonii, vliv lidové písně na tvorbu autorů klasicismu 	<p>Klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven, český klasicismus, symfonie, sonátová forma</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe úlohu hudby ve společnosti, historické okolnosti vzniku díla a vnímá autorovo vlastenectví - vyjadřuje své pocity při poslechu romantické hudby - projevuje se jako aktivní posluchač 	<p>Romantismus, symfonická báseň, opera, balet</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vnímat přístup autora, interpreta - formuluje pocity recipienta, hodnotí výrazové prostředky - chápe úlohu hudby ve společnosti 	<p>Hudba 20.století impresionismus,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do hudebních činností - využívá získaných dovedností - analyzuje hudebně výrazové prostředky - formuluje vlastní názor na dílo - orientuje se v dějinách hudby 	<p>Opakování učiva, referáty, zpěv písní, instrumentální doprovody, besedy o přinesených ukázkách, opakování teoretické látky, hudební hádanky</p>

- užívá různých technik vokálního projevu- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	

Hudební výchova – 9. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- dle svých hlasových schopností reprodukuje melodii- podle zadaných rytmických schémat doprovází melodii hrou na rytmické hudební nástroje nebo hrou na tělo- při pěveckých aktivitách dodržuje pravidla hlasové hygieny- dodržuje rytmus a intonační přesnost na základě svých pěveckých schopností v jednohlase- pochválí dobrý výkon a doporučí nápravu pěveckých nedokonalostí - vybere vhodné doprovodné nástroje- navrhuje možné varianty a obměny doprovodu- využívá znalosti z hudební teorie při interpretaci písní a rozboru poslechových skladeb- orientuje se v hudebním názvosloví a hudebních notačních značkách - diskutuje o typických znacích dané hudby a způsobu jejího vyjádření- nachází rozdíly a společné znaky v jednotlivých hudebních stylech - rozpoznává zvuky jednotlivých hudebních nástrojů či nástrojových skupin- využívá znalostí z hudební teorie - tóniny, harmonie, disharmonie, akordické souzvučky, polyfonní melodie atd.- analyzuje u jednotlivých skladeb jejich uplatnění po stránce výrazové a po stránce provedení	<p>Hudebně teoretické poznatky (notový záznam)</p> <p>Orientace v notovém záznamu Intonační, rytmická a dechová cvičení Pravidla hlasové hygieny</p> <p>Rozdělení a popis hudebních nástrojů, jejich užití Hudebně teoretické poznatky (délkové hodnoty not a pomk, druhy taktů)</p> <p>Dějiny hudby, hudební styly a žánry Taktování, tempo, dynamika, rytmus</p> <p>Rozdělení hudebních nástrojů, hudební tělesa Hudebně teoretické poznatky</p>

<ul style="list-style-type: none">- vytváří hypotézy o smyslu skladby, jejím tématu, možnostem uplatnění v jiných druzích umění, na základě poslechu popisuje představy, které hudba vyvolává (doba, místo, prostředí atd.)- posuzuje různé formy hudebního zpracování jednoho tématu- srovnává původní skladby s jejich přepracováním do moderní či odlišné žánrové podoby (u moderní hudby remake písní) a nachází rozdíly v odlišných verzích- hodnotí jejich přednosti nebo nedostatky	<p>Texty písní dle zájmu dětí Reprodukce výtvarných děl Dobové nahrávky</p>
---	---

5.17 Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Výtvarná výchova	2	2	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova :

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
- pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- kolektivní práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák je veden k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- žák využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žák zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žák přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj
- žák využívá získaná poznání
- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žák se zapojuje do diskuse
- žák respektuje názory jiných
- žák pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žák umí tvořivě pracovat ve skupině
- žák respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

- žák užívá samostatně vizuálně obrazné techniky
- žák dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žák chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Výtvarná výchova – 1. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Žák se seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami,- učí se organizovat práci,- poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat,- osvojuje si základy bezpečnosti při práci	Úvodem
<ul style="list-style-type: none">- Rozlišuje tvary, barvy a struktury,- pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky,- rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění,- učí se pozorovat přírodu i své okolí,- vyhledává a dotváří přírodniny,- rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť,- poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí,- zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů)	Výtvarné vyjádření skutečnosti
<ul style="list-style-type: none">- Seznamuje se s pojmem barvy základní,- zkouší barvy míchat,- poznává vlastnosti barev (barvy husté- řídké, světlé-tmavé) a využívá jich v praxi,- objevuje možnosti hry s linií a s barvou,- prakticky rozlišuje pojem kresba a malba,- rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků,- zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování,- rozvíjí svůj cit pro prostor	Výtvarné umění a životní prostředí

- Zobrazuje tvary a funkce věcí,
- aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů tj. Josef Lada, Zdeněk Müller a Helena Zmatlíková,
- porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky,
- zná a rozlišuje pojmy – hračka-loutka-školní potřeba

Výtvarné umění a životní prostředí

Výtvarná výchova – 2. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů- připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy	Úvod
<ul style="list-style-type: none">- ztvárňuje vlastní prožitky a představy- rozvíjí své pozorovací schopnosti- pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů- rozlišuje tvary a funkce předmětů- snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí	Výtvarné vyjádření skutečnosti
<ul style="list-style-type: none">- rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi- zvládá přiměřeně ředění a míchání barev- pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií- využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar- rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor- dále též rozvíjí svá praktické znalosti a zkušenosti při modelování- prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách- dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec	Práce dekorativní a prostorové
<ul style="list-style-type: none">- aktivně pracuje s ilustrací- prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích- porovnává ilustrace a popisuje obrázky- z 1. ročníku zná ilustrace J.Lady, Z. Müllera ,H.Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany	Výtvarné umění a životní prostředí

- rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek,- rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání- citlivě vnímá výtvarná díla	

Výtvarná výchova – 3. ročník

Časová dotace: 1.hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<ul style="list-style-type: none">– zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami– umí míchat barvy– dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary)– zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev– rozliší teplé a studené barvy – zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem – modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“– tvaruje papír – zvládne koláž, frotáž– umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. – pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod.	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, G oethův kruh</p> <p>kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty</p> <p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>

– děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ , komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil

Výtvarná výchova – 4. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<ul style="list-style-type: none">– prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období– zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik– umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy– komunikuje o obsahu svých děl– prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období– dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu– zvládne obtížnější práce s linií– užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků– zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci– rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti– hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků– prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem– umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.– pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další– žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě- porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl</p> <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru.</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů</p> <p>Další techniky – koláž, frotáž, základy ikebany</p> <p>Ilustrátoři dětské knihy</p>

Výtvarná výchova – 5. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– prohloubí si a zdokonalí techniky malby– zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik – umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy– komunikuje o obsahu svých děl – prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období– dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu– zvládne obtížnější práce s linií– užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků– zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci – rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti– hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků– prohloubí si znalosti, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem– umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.– pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, R. Pilaře a další	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none">- osobní postoj v komunikaci- proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru.</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika</p> <p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů</p> <p>Další techniky – koláž, frotáž, základy ikebany</p>

- Žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě
- porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

Ilustrátoři dětské knihy

5.17.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova :

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Výtvarná výchova	2	2	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- výklad
- samostatná práce
- kolektivní práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák při teoreticky zaměřených hodinách si vytváří takové učební materiály, aby je mohl dále využívat pro své vlastní učení
- žák při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žák je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- žák při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- žák při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- žák se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- žák při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentuje školu
- žák respektuje názor druhých
- žák prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- žák při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- žák vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žák při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Výtvarná výchova – 6. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>- Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p> <p>- Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.</p> <p>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímková, křivka.</p>
<p>- Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru.</p> <p>Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.</p>
<p>- Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.</p>	<p>Malba.</p> <p>Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné</p>
<p>- Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.</p>	<p>Plastická a prostorová tvorba.</p> <p>Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.</p>
<p>- Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.</p>	<p>Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.</p>
<p>- K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.</p>	<p>Třetí prostor budovaný liniemi.</p> <p>Práce s www stránkami.</p>

- Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	
- Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.
- Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.
- Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis
- Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.
- Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.

Výtvarná výchova – 7. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.- Uplatňuje osobitý přístup k realitě.- Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	<p>Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování.</p> <p>Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky.</p> <p>Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty)</p>
<ul style="list-style-type: none">- Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu.</p> <p>Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.</p>
<ul style="list-style-type: none">- Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.- Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	<p>Barevné vyjádření.</p> <p>Byzantské, arabské umění.</p> <p>Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).</p>
<ul style="list-style-type: none">- Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	<p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.</p>
<ul style="list-style-type: none">- Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	<p>Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma.</p> <p>Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic.</p>
<ul style="list-style-type: none">- Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a	<p>Vlastní prožívání. Interakce s realitou..</p>

originality.	
- Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.
- Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.
- Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření.	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž.
- Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. - Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Architektura.
- Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.

Výtvarná výchova – 8. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.- Uplatňuje osobitý přístup k realitě.- Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	<p>Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem.</p> <p>Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání).</p> <p>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.</p>
<ul style="list-style-type: none">- Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt, tisk z koláže, papírorýt .
<ul style="list-style-type: none">- Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	<p>Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.</p> <p>Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko</p>
<ul style="list-style-type: none">- Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	<p>Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích.</p> <p>Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.</p>
<ul style="list-style-type: none">- Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.
<ul style="list-style-type: none">- Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a	Práce s netradičními materiály.

experimentuje s nimi.	
- Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.
- Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.
- K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.
- Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.

Výtvarná výchova – 9. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.- Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	<p>Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).</p>
<ul style="list-style-type: none">- Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	<p>Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).</p>
<ul style="list-style-type: none">- Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	<p>Tisk z výšky, plochy, hloubky.</p>
<ul style="list-style-type: none">- Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.- Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	<p>Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).</p> <p>Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).</p>
<ul style="list-style-type: none">- Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve	<p>Společná práce - komunikace.</p>

vztazích.	Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.
- Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.
- K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)
- Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. - Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.
- Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	Práce v terénu. Krajinomalba, frotáž.

5.18 Tělesná výchova

Vzdělávací obor *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví -význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se realizuje převážně v tělocvičně, na hrací ploše v areálu DDS a na sportovištích v okolí DDS.

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9.ročníku

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování.

Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák je veden k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- žák se učí cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Tělesná výchova	2	2	2	2	2

- žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími
- žák se orientuje v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- žák uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- žák řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- žák je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých,
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k jednání v duchu fair-play - dodržuje pravidla, označí přestupky
- žák respektuje opačné pohlaví
- žák zvládá pohybové činnosti ve skupině
- učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti,
- žák spojuje svou pohybovou činnost se zdravím,
- žák zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení,
- žák je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení,
- žák učí se být ohleduplní a taktní.
- učitel umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- žák je veden učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- žák se učí užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.
- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Tělesná výchova – 1. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- reaguje na jednoduché povely a signály- používá vhodné oblečení a obuv na sport- respektuje význam přípravy organismu před cvičením- respektuje zásady fair play- dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	Poznatky z Tv a sportu
<ul style="list-style-type: none">- snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele- předvede jednoduchý taneční krok s hudbou	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení
<ul style="list-style-type: none">- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech- předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed,- vybrané cvičení s náčiním	Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed cvičení s náčiním
<ul style="list-style-type: none">- opakuje po učiteli běžeckou abecedu /lifting, skiping, zakopávání /- předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony- usiluje o jejich zlepšení	Atletika běžecká abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa hod míčkem
<ul style="list-style-type: none">- ovládá a dodržuje základní pravidla- snaží se spolupracovat s ostatními hráči- dodržuje pravidla fair play	Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková, florbal
<ul style="list-style-type: none">- respektuje ochranu životního prostředí- dokáže překonat přírodní překážky	Turistika

Tělesná výchova – 2.ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo – obsah
<ul style="list-style-type: none">- správně reaguje na jednoduché povely a signály- dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev- používá vhodné oblečení a obuv na sport- dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje- dodržuje zásady fair play a pozná přestupek- dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	<ul style="list-style-type: none">- Poznatky z Tv a sportu
<ul style="list-style-type: none">- správně provádí cviky pod vedením učitele- předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou	<ul style="list-style-type: none">- Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení
<ul style="list-style-type: none">-- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech- předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed, sestavu se zvoleným náčiním	<ul style="list-style-type: none">- Gymnastika<ul style="list-style-type: none">o akrobacie - pády vzad<ul style="list-style-type: none">• pády stranou• kotoul vpřed
<ul style="list-style-type: none">- opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu- předvede základní pohybové výkony- usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none">- Atletika<ul style="list-style-type: none">o běžecká abecedao rychlé běhyo vytrvalostní běho běh v terénuo skok do dálky s rozběhemo hod míčkem bez rozběhu
<ul style="list-style-type: none">- ovládá a dodržuje základní pravidla- snaží se spolupracovat s ostatními hráči- dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek- adekvátně na přestupek reaguje	<ul style="list-style-type: none">- Sportovní hry<ul style="list-style-type: none">o minifotbalo vybíjenáo minikošíková- florbal
<ul style="list-style-type: none">- respektuje ochranu životního prostředí- dokáže překonat přírodní překážky	<ul style="list-style-type: none">- Turistika

Tělesná výchova – 3.ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní– zná pojmy z pravidel sportů a soutěží – dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě– zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti– používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv– projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti– učí se respektovat zdravotní handicap– zná význam sportování pro zdraví – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou– zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost– se zdravím a využívá nabízené příležitosti– dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků– dbá na správné dýchání– zná kompenzační a relaxační cviky– zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu – spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích– jedná v duchu fair-play– zvládne přihrávku jednoruč, obouruč– zná a dodržuje základní pravidla her	<p>tělocvičné pojmy-komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování</p> <p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play</p> <p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu , zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady</p>

<ul style="list-style-type: none"> - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy 	<p>jednání a chování</p> <p>základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>turistika a pohyb v přírodě</p> <p>zdravotní TV zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení</p>
---	---

Tělesná výchova – 4. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní– zná pojmy z pravidel sportů a soutěží– rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě– adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka– zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti– používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv– jedná v duchu fair-play – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou– zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu– zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením– zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou– dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti– dbá na správné dýchání– zná kompenzační a relaxační cviky– uplatňuje zásady pohybové hygieny	<p>tělocvičné pojmy-komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování</p> <p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu , zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu</p>

- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink
- rozlišují míč na basketbal a volejbal.
- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem
- nacvičuje střelbu na koš
- malé kopané, florbalu a řídí se jimi
- zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti
- je schopen soutěžit v družstvu
- umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji
- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo
- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje

- zná techniku hodů kriketovým míčkem
- zná princip štafetového běhu
- uběhne 300 m
- zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami
- umí skákat do dálky

- účastní se atletických závodů

- zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod.
- zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti

základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry , pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování

základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly

<ul style="list-style-type: none"> – respektuje zdravotní handicap – zná význam sportování pro zdraví – dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky – zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu – uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám – zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>výchova cyklisty-dopravní hřiště</p> <p>turistika a pohyb v přírodě</p> <p>zdravotní TV (nabízeno žákům III.,II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení</p>
--	---

Tělesná výchova – 5.ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní– zná pojmy z pravidel sportů a soutěží– rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě– adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka– zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti– používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv– jedná v duchu fair- play – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou– zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu– zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením– zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou– dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti– dbá na správné dýchání– zná kompenzační a relaxační cviky– uplatňuje zásady pohybové hygieny	<p>tělocvičné pojmy-komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování</p> <p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu , zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu</p>

- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink
- rozlišují míč na basketbal a volejbal.
- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem
- nacvičuje střelbu na koš
- nacvičuje přehazovanou
- zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi
- zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti
- je schopen soutěžit v družstvu
- umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji
- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo
- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje

- zná techniku hodů kriketovým míčkem
- zná princip štafetového běhu
- uběhne 300 m
- zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami
- umí skákat do dálky

- účastní se atletických závodů

- zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod.
- provádí přitahování do výše čela na hrazdě
- zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí

základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry , pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování

základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly

<ul style="list-style-type: none"> – projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti – respektuje zdravotní handicap – zná význam sportování pro zdraví – dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky – uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám – zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení – upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play</p> <p>turistika a pobyt v přírodě</p> <p>zdravotní TV (nabízeno žákům III.,II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení</p>
---	--

5.18.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Tělesná výchova	3	3	2	2

Předmět se realizuje převážně v tělocvičně, na hrací ploše v areálu DDŠ a na sportovištích v okolí DDŠ.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování.

Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl svých aktivit
- žák plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- žák užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu,
- žák různým způsobem zpracuje informace o pohybových aktivitách ve škole
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problémů

- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- žák uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- žák je schopen obhájit svá rozhodnutí
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- žák osvojí si kultivovaný ústní projev
- žák účinně se zapojuje do diskuze
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- žák podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- žák v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- žák vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

- žák respektuje názory ostatních
- žák formuje volní a charakterové rysy
- žák zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- žák aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- žák rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žák je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- žák spoluorganizuje svůj pohybový režim
- žák využívá znalostí a dovedností v běžné praxi
- žák ovládá základní postupy první pomoci
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Tělesná výchova – 6. ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. - Zaujímá správné cvičební polohy. - Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. 	Úvodem
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. V hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem.. - Předvídá možné nebezpečí úrazu. - Uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí. 	Činnosti ovlivňující zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností. - Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam přípravy organismu před cvičením. - Připravuje a uklízí nářadí a náčiní. - V tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. <p>Plní zodpovědně pokyny učitele.</p>	Bezpečnost v TV a sportu
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. - Ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je ovlivňuje. - Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. 	Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede stoj na rukou bez výdrže – kotoul vpřed. - Předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. - Předvede základní obraty a rovnovážné postoje. - Předvede různé druhy chůze a rovnovážné polohy. Ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích. 	Gymnastika
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky. - Zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). 	Rytmické a kondiční činnosti s hudbou

<p>KONDIČNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. - Vysvětlí pojem kruhový trénink. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. - Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. - Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500 m (H). - Předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu). - Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. 	Atletika
<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoří si pro pohybovou hru jednoduché náčiní (za pomoci učitele). - Dodržuje pravidla v duchu fair play 	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam sportovních her. - Uplatňuje základní pravidla sportovních her. - Vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. - Rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. - Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů , učitele). <p>FOTBAL(H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, - Používá základní herní kombinace. <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). 	Sportovní hry
<p>VYBÍJENÁ Zvládá základní pravidla pro vybíjenou. Hází s protilehlou nohou vpředu.</p> <p>PŘEHAZOVANÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené. - Hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. 	Doplňkové sporty

Tělesná výchova – 7.ročník

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. - Zaujímá správné cvičební polohy. - Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva. 	<p>Úvodem</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. - Odmítá drogy a jiné škodliviny. - Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě a na méně známém prostředí sportovišť. Předvídá možné nebezpečí úrazu. - Uplatňuje pravidla hygieny . 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. - Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži, rekreační činnosti. 	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením. - Připravuje a uklízí nářadí a náčiní. - Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. - V tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. - Plní zodpovědně pokyny učitele. 	<p>Bezpečnost v TV a sporu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení. - Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje. - Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. <p>Vytváří vlastní pohybové představy.</p>	<p>Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede stoj na rukou s dopomocí-výdrž 2s, předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. - Ukáže základní obraty a stoj na rukou s dopomocí. - Dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je. - Dovede vyžít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla. - Zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích (s dopomocí učitele) 	<p>Gymnastika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. - Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb. Zatančí lidový tanec, polkový krok. <p>KONDIČNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. - Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. 	<p>Rytmické a kondiční činnosti s hudbou</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam běžecké abecedy. - Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. - Používá aktivně základní osvojované pojmy. - Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném osobním výkonu.. Ukáže základní techniku hodů míčkem (D), hodů granátem (H), skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu. - Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. 	<p>Atletika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). - Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. - Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. - Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. 	<p>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. - Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. - Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. <p>FOTBAL(H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). - Předvede základní činnosti brankáře (chytání, vyrážení, výkop, přihrávka nohou). <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, krytí útočníka s míčem a bez míče). - Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. 	<p>Sportovní hry</p>

<p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. - Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahravačem). - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem(odbití obouruč vrchem, spodem, , přihrávka, nahrávka, podání spodní). <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). 	
<p>STOLNÍ TENIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podává a odehrává míček podle pravidel. - Zvládá základní pravidla a počítání. <p>VYBÍJENÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní pravidla pro vybíjenou(D). <p>PŘEHAZOVANÁ</p> <p>Zvládá základní pravidla pro přehazovanou.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici. 	<p>Doplňkové sporty</p>

Tělesná výchova – 8. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. - Zaujímá správné cvičební polohy. - Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele v části rozcvičky, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. 	<p>Úvodem</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole(při vyučování). - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. - Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. . 	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje, uklízí a používá nářadí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. - Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. - Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví,dodržováním organizace cvičební činnosti. - Používá nářadí a náčiní určeným způsobem. - Plní zodpovědně pokyny učitele. - Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky. 	<p>Bezpečnost v TV a sportu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. - Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. - Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních. - Předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu. 	<p>Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede stoj na rukou s výdrží 2s. - Předvede kotoul vpřed a vzad, obraty a rovnovážné postoje ve vazbách, kotoul letmo,přemet stranou(jen talentovaní žáci). 	<p>Gymnastika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích 	
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. - Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. - Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). <p>KONDIČNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používá při cvičeních, krátké a dlouhé švihadlo. - Vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů. 	<p>Rytmické a kondiční činnosti s hudbou</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam běžecké abecedy. - Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro - Vysvětlí význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném čase. - Zlepší svůj osobní výkon a předvede základní techniku hodů míčkem (D), skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (přebírá kolík bez zrakové kontroly). - Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. - Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. 	<p>Atletika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace. - Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. - Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. - Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry. - Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů , učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. <p>FOTBAL(H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, krytí útočníka s míčem a bez míče). - Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná 	<p>Sportovní hry</p>

<p>základní herní kombinace.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používá při hře osobní obranu. - Předvede střelbu po dvojtaktu z místa. <p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. - Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem). - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (v pádu), přihrávka, nahrávka, podání spodní). <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba). 	
<p>STOLNÍ TENIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá hru i počítání stolního tenisu <p>PŘEHAZOVANÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hraje přehazovanou(blok,smeč). Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. 	<p>Doplňkové sporty</p>

Tělesná výchova – 9. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. - Zaujímá správné cvičební polohy. - Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, při rozcvičce, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. 	<p>Úvodem</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. - Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování). - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. - Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. - Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. - Přípravuje, uklízí a používá nářadí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. - Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. - Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti. - Používá nářadí a náčiní určeným způsobem. - Plní zodpovědně pokyny učitele. Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky. 	<p>Bezpečnost v TV a sportu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. - Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. - Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. - Zacvičí se spolužákem dle svých představ kondiční cvičení s obměnou. 	<p>Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - V sestavě předvede kotoul vpřed a vzad, obraty a rovnovážné postoje. - Předvede kotoul letmo přes překážku do molitanové duchny, stoj na ruce. 	<p>Gymnastika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní estetické držení těla. - Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). - Používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. - Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. - Vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů. - Předvede na každou svalovou skupinu cviky. 	<p style="text-align: center;">Rytmické a kondiční činnosti s hudbou</p> <p style="text-align: center;">KONDIČNÍ CVIČENÍ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. - Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. 	<p style="text-align: center;">Atletika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. - Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. - Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. - Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů. - Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. 	<p style="text-align: center;">Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</p>

5.19 Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**

Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy, které jsou pro školu povinné.:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů které jsou pro školu povinné.

Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž škola vybírá podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu *Svět práce*, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů:

1. Práce s technickými materiály,
2. Design a konstruování,
3. Pěstitelské práce a chovatelství,
4. Provoz a údržba domácnosti,
5. Příprava pokrmů
6. Práce s laboratorní technikou,
7. Využití digitálních technologií,
8. Svět práce.

Tematický okruh *Svět práce* je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků

se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti - 1. stupeň

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem*, *Konstrukční činnosti*, *Pěstitelské práce*, *Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Z tohoto důvodu byl pro 1.stupeň zvolen název předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace					
Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Pracovní činnosti	2	2	2	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně, v kuchyňce, v areálu DDŠ.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti je zaměřeno na:

- dovednosti v práci s různými materiály
- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků
- plánování
- organizování a hodnocení pracovní činnosti samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- skupinová práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- žák se učí používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- žák promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost,
- učitel je vede k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek,
- žák se učí popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých,
- žák společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- žák správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Pracovní činnosti – 1. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír,- vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál- pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí stříhat textil a nalepit textilií - dovede sestavovat stavebnicové prvky- umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání - zná základy správného stolování a společenského chování	<p>Práce s drobným materiálem: - papír</p> <p>práce s drobným materiálem - přírodniny</p> <p>práce s drobným materiálem - textil</p> <p>Konstrukční činnosti: práce se stavebnicemi.</p> <p>Pěstitelské činnosti: základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.</p> <p>Příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.</p>

Pracovní činnosti – 2. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír– umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru – dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál– pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil– naučí se zadní steh– umí přišít knoflíky– umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek – dovede sestavovat stavebnicové prvky– umí montovat a demontovat stavebnici – zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření,– umí zasít semena– provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování – chová se vhodně při stolování– připraví tabuli pro jednoduché stolování– připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	<p>Práce s drobným materiálem: papír, karton</p> <p>práce s drobným materiálem - přírodniny</p> <p>práce s drobným materiálem - textil</p> <p>Konstrukční činnosti: práce se stavebnicemi.</p> <p>Pěstitelské práce: základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.</p> <p>Příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.</p>

Pracovní činnosti – 3. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír– umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru– dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál– pracuje podle slovního návodu nebo předlohy– umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil– naučí se zadní steh– umí přišít knoflíky– umí slepit textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek– dovede sestavovat stavebnicové prvky– umí montovat a demontovat stavebnici– zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření,– umí zasít semena– provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování– orientuje se v základním vybavení kuchyně– chová se vhodně při stolování– připraví tabuli pro jednoduché stolování– připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)– udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	<p>Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků.</p> <ul style="list-style-type: none">- papír a karton- přírodniny- textil <p>Konstrukční činnosti: práce se stavebnicemi.</p> <p>Pěstitelské práce: základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.</p> <p>Příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.</p>

Pracovní činnosti – 4. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu– volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu– dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat– vytváří prostorové konstrukce – seznámí se se základy aranžování a využití samorostů– seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic– udržuje pořádek na pracovním místě – zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný – udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze – montuje a demontuje stavebnici– dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky-pracuje podle slovního návodu, předlohy– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze – zná základy péče o pokojové květiny– zná rozdíl mezi setím a sázením– zná množení rostlin odnožemi a řízkováním– umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné	<p>Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <ul style="list-style-type: none">-papír a karton -přírodniny -textil <p>Konstrukční činnosti: -práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými -práce s návodem</p> <p>Pěstitelské činnosti: základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti</p>

pomůcky,nástroje a nářadí

– ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně
- zná pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch

Příprava pokrmů:

základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Pracovní činnosti – 5. ročník

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<ul style="list-style-type: none">– vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu– volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat– vytváří prostorové konstrukce – seznámí se se základy aranžování a využití samorostů– seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic – zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný– seznámí se s látáním a tkaním– zná rozdíl mezi osnovou a útkem– umí háčkovat– udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze – montuje a demontuje stavebnici– dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky– umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	<p>Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <ul style="list-style-type: none">-práce s papírem a kartonem -práce s přírodninami -práce s textilem <p>Konstrukční činnosti: -práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) -práce s návodem -práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem</p>

- zná základy péče o pokojové květiny
 - zná rozdíl mezi setím a sázením
 - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním
 - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi
 - vede pěstitelské pokusy a pozorování
 - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí
 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze
-
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
 - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně
 - zná pravidla správného stolování a společenského chování
 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze
 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch

Pěstitelské činnosti:

–základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti

Příprava pokrmů:

–základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

5.19.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace				
Předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Pracovní činnosti	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně, v učebně - cvičné kuchyňce, v areálu DDŠ.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tyto tématické okruhy: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Svět práce, Příprava pokrmů.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- kolektivní práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení
- žák má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- žák umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- učitel zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- učitel vede žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- žák promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- žák při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- žák poznatky aplikuje v praxi
- učitel se zajímá o náměty žáků
- učitel klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- žák se učí správnému technologickému postupu při práci
- žák při komunikaci používá správné technické názvosloví
- žák využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- učitel vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupinách

- žák spolupracuje při řešení problémů
- žák přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- žák se učí věcně argumentovat
- učitel podle potřeby pomáhá žákům
- učitel každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- žák respektuje pravidla při práci
- žák dokáže přivolat pomoc při zranění
- žák chápe základní ekologické souvislosti,
- žák chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- žák projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- žák používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- žák dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- žák dbá na ochranu životního prostředí
- žák své znalosti využívá v běžné praxi.
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- učitel pozoruje pokrok při práci v hodině
- učitel jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Pracovní činnosti – 6. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Práce s technickými materiály:</p> <ul style="list-style-type: none">- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku- je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu- je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku- zvládá základní postupy při opracování dřeva- měření, orýsování <p>zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a náradí</p> <p>Příprava pokrmů:</p> <ul style="list-style-type: none">-- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně	<ul style="list-style-type: none">- organizace a bezpečnost práce- vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí- technické náčrty a výkresy, technické informace- pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu- jednoduché pracovní postupy a operace- pracovní pomůcky náradí a nástroje pro ruční opracování <p>Seznámení s učivem, vybavení kuchyně</p>

<p>obsluhuje základní spotřebiče</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení - má představu o zdravé výživě člověka - získává poznatky o úpravě pokrmů - umí použít vhodné pomůcky a náčiní - umí udržet pořádek a čistotu při práci v učebně - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<p>Zásady hygieny potravy</p> <p>Recepty a návody, kuchařské knihy</p> <p>Seznámení s el. spotřebiči Bezpečnost při vaření</p> <p>Úprava stolu – stolování</p> <p>Druhy koření, skladování potravin</p> <p>Bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny Zdravá výživa člověka Studená kuchyně, teplá kuchyně Úprava pokrmů</p>
---	--

Pracovní činnosti – 7. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none">- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku a orientovat se v něm- má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby- zvládá základní postupy při opracování železa a oceli- zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1.pomoci	<ul style="list-style-type: none">- jednoduché pracovní operace a postupy- technické kreslení - rovnoběžné pravoúhlé promítání- výroba železa, výroba oceli, těžba a zpracování barevných kovů- pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva, z plastu, z kartonu, z papíru,- práce s ostatními materiály – samotvrdnoucí hmota, ubrousková metoda, textil- umělé hmoty - výroba a vlastnosti- pracovní postupy – tvarování plastů- další užití plastů a jejich recyklace- péče o čistotu a pořádek v okolí školy, trávníky a školní hřiště

Pracovní činnosti – 8. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Práce s technickými materiály :</p> <ul style="list-style-type: none">- dokáže porozumět technickému výkresu a vyrobit podle něj šablonu, kterou použije při zhotovení výrobku- dokáže vyrobit jednotlivé části výrobku a z jednotlivých částí je schopen sestavit hotový výrobek- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím , poskytne l.pomoc při úrazu- organizuje svoji pracovní činnost <p>Svět práce :</p> <ul style="list-style-type: none">- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce <p>Příprava pokrmů:</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládá pracovní postupy- má znalosti o výživě člověka, potravě- ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu- má představu o předpisech a hygienických pravidlech	<ul style="list-style-type: none">- technické kreslení - nárys, půdorys, bokorys, řez a detail- jednoduché pracovní operace a postupy <p>– snaží se organizovat svoji pracovní činnost</p> <p>Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní</p> <p>Volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocené, využívání poradenských služeb</p> <p>možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce □ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p> <p>Hygiena výživy – výživa člověka</p> <p>Zásady správné výživy – výživová hodnota</p> <p>Úprava stolu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - umí využít profesní informace - má představu o základních činnostech přípravy pokrmů - volí správnou odpovídající technologii - organizuje a plánuje pracovní činnost - dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí - získává informace o ekonomice 	<p>Společenské chování</p> <p>Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel Úpravy tepelné, za studena Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku Stolování, inventář, aranžování květin, ... Nákup a skladování potravin, správné využití</p>
--	--

Pracovní činnosti – 9. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy žáka	Učivo - obsah
<p>Design a konstruování:</p> <ul style="list-style-type: none">- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu <p>Svět práce:</p> <ul style="list-style-type: none">- orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí- posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace- využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání- zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none">- návod, předloha, náčrt, plán, schéma a jednoduchý program- montáž a demontáž jízdního kola – přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla, převodníku, údržba pedálů, nábojů kol- montáž a demontáž lyžařského vázání na běžeckých a sjezdových lyžích, nastavení bezpečnostních prvků a jejich údržba- sestavení modelu dopravního prostředku/letadlo, loď/ - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby- zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání - problémy nezaměstnanosti, úřady práce,- psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ PRO ČÁST „A“

Pravidla pro hodnocení žáků:

Způsoby hodnocení: klasifikací, slovně, kombinací obou způsobů

Kritéria hodnocení:

Významným rysem hodnocení je posilování kladného vztahu žáků k vlastnímu vzdělávání, oceňování jejich pozitivních projevů, respektování přirozených rozdílů ve způsobu učení, podněcování a podporování individuálních možností rozvoje žáků.

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- a) Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- b) Jednou z forem hodnocení žáka je klasifikace, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- c) Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.
- d) Předmětem klasifikace je také chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- e) Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a souhrnná. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Souhrnná klasifikace se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.
- f) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě a se souhlasem školské rady.
- g) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- h) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také

zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

- i) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání a v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce.
- j) Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.

6.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Do procesu vzdělávání je zařazováno průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- b) Sebehodnocení žáka má doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy, více aktivizovat a motivovat žáka.
- c) Chyba je přirozená součást a důležitý prostředek procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, umožní žákům, aby některé práce sami opravovali. Hodnocení žákova výkonu musí být doprovázeno analýzou žakových chyb.
- d) Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval a hodnotil svoje výkony a výsledky. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde
 - jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál

6.3 3.5. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých vyučovacích povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se klasifikují na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný.

Žáci prvních ročníků jsou během 1. čtvrtletí hodnoceni pouze motivujícími razítky, od 2. čtvrtletí i stupni prospěchu dle klasifikačního řádu.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí na:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření
- b) předměty s převahou praktických činností
- c) předměty výchovného a uměleckého zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci, učitel posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- b) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- c) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- d) kvalita myšlení, především žákova logika, samostatnost a tvořivost
- e) aktivita v přístupu k činnostem, kvalita výsledků činností
- f) přesnost, výstižnost a jazyková správnost ústního a písemného projevu
- g) osvojení účinných metod samostatného studia.

a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- a) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce

- c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- d) aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa, kvalita výsledků činností
- e) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- f) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- g) hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- h) obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně

estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo

pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktické činnosti, základy techniky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

c) Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- kvalita projevu dle individuálních schopností
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- aktivita v přístupu k činnostem, kvalita výsledků činností
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a snaha o její zvyšování, ochrana vlastního zdraví i druhých

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií (účinnost od 1.10.2006)

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

Prospěch	Slovní hodnocení
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	je pohotový, samostatný, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	je méně samostatný v myšlení
4 - dostatečný	je nesamostatný v myšlení, potřebuje nápovědu
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	je výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	je celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky nevyjadřuje dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	spolehlivě a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

ČÁST „B“ (ŠVP ZŠS)

7 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY – VZDĚLÁVACÍ OBOR ZŠS

7.1 Zaměření školy II.

Vzdělávání podle oboru 79-01-B/01 ve speciální třídě je přizpůsobeno žákům se sníženou úrovní rozumových schopností, s psychickými zvláštnostmi, zejména s nedostatečnou úrovní koncentrace pozornosti a nízkou úrovní rozvoje volných vlastností. Vzhledem k těmto nedostatkům žáci nemohou zvládat požadavky základního vzdělání, ale jsou schopni osvojit si **základy vzdělání**.

Ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči si žáci osvojují základní vědomosti a dovednosti, vytvářejí si návyky potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby a vykonávat jednoduché pracovní činnosti. Rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků je založené na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností.

Vzdělávací program je tvořen podle RVP ZŠS, školní docházka je zpravidla desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. až 6. ročník, druhý stupeň, který tvoří 7. až 10. ročník. Od vzdělávacího programu pro základní školu se odlišuje organizačními formami vzdělávání i obsahovým zaměřením výuky. Vzdělávací požadavky se přizpůsobují schopnostem a možnostem jednotlivých žáků.

Učivo je redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vzdělávacích oborech, prakticky zaměřených činností a pracovních dovedností.

Pro vzdělávání žáků se středně těžkým až těžkým mentálním postižením je třeba vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru, klidné a nestresující prostředí poskytující pocit jistoty a bezpečí a umožňující koncentraci na práci. Uspokojováním nejen základních potřeb, ale i potřeb psychických a sociálních je dán předpoklad úspěšného vývoje tak, aby v rámci svých možností žáci dosáhli cílů základního vzdělávání.

Zaměření školy

- při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z RVP ZŠS
- škola je zaměřená na rozvíjení osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vyhl. 73/2005 Sb., vyhl. 62/2007 Sb.) s důrazem na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v praktickém životě.
- zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků, druh zdravotního postižení, oslabení či nemoci, odlišnosti prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí ((z rodiny, z psychiatrické léčebny a jiného zařízení)
- v prvním školním období se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvíjení každého drobného pokroku.
- upevňujeme u žáků základní hygienické a sociální návyky, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a srozumitelně se vyjadřovat.
- na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k práci. Učí se pracovat samostatně i v týmu. Jsou vedeni k profesní orientaci podle svých schopností a zájmů tak, aby se dobře integrovali ve společnosti. Pomocí prvků činnostního učení ukazujeme žákům, jak získané vědomosti uplatní v praktickém životě.

Jsme:

škola s individuálním přístupem

- v přístupu k žákům (speciální přístupy, metody, postupy ve výuce)
Cíl: Co nejvyšší možné dosažení úrovně základního vzdělávání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

škola rodinného typu

- rodinná atmosféra (menší počet žáků ve třídách, znalost všech zaměstnanců v rámci jednotlivých pracovišť, větší znalost žáků a učitelů navzájem)

Je pro nás důležitý:

- vzájemný respekt – učitel – žák
- sounáležitost a spoluodpovědnost za svou školu
- estetické prostředí a celkové klima školy s pocitem bezpečí a pohody

škola otevřená směrem

- k žákům (individuální zvláštnosti, přístup a akce školy viz. Celoroční plán školy a Individuální plány)
- k rodičům a zákonným zástupcům (jsme připraveni pomoci rodičům v jejich tíživé situaci a poskytnout jim rady ohledně výchovně vzdělávací péče o jejich děti, zároveň jsme připraveni na vzájemnou diskusi)

7.2 Výchovné a vzdělávací strategie II.

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, včetně vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením. Umožňuje kvalitní, plnohodnotný a komplexní rozvoj žáků. Svou šíří a uceleností poskytuje vzdělání všem potenciálním klientům, kterým dává rovné příležitosti a možnosti uplatnění.

K dosažení cílů vzdělávání směřujeme systémem záměrů, konkrétních úkolů, činností, metod, prostředků a aktivit. Snahou je dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím k možnostem daným povahou a stupněm postižení.

- **Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**
Usnadnit verbální popřípadě neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – např. počítačů, systémů augmentativní a alternativní komunikace.
- **Pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě**
Umožnit žákům osvojení sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností a návyků na takové úrovni, aby je byli schopni využít v občanském životě a při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen.
 - **Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení**
Vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jeho dodržování formou průběžné pozitivní motivace.
- **Podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů**
Podporou názorného myšlení a úzkého sepětí s realitou vytvářet stereotypy chování pro uplatnění v konkrétních životních situacích.
- **Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých**
Vést žáky ke schopnosti reálného pohledu na svou osobu i na osoby ve svém nejbližším okolí, porozumět chování a činnostem druhých, umožnit jim zažít uspokojení z výsledků společné práce.
- **Připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti**
Rozvíjet u žáků schopnost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporovat rozvoj jejich samostatnosti.
- **Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě**
Zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání zkušeností v činnostech, které je uspokojují a přinášejí jim radost, umožnit jim podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách.

- **Učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných**

Vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti v péči o zdraví, v oblasti osobního bezpečí a při ochraně před možným sexuálním zneužíváním, vést je k pozitivnímu myšlení, k osvojení režimu podporujícího zdraví.

- **Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi**

Poskytovat dostatek příležitostí k získání zkušeností s jinými lidmi a vést je k poznání a toleranci k odlišnostem různých skupin ve společnosti.

7.3 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Pro úspěšný život dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami má velký význam pobyt v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni žáci s různými osobnostními a výukovými kvalitami z rozličného rodinného prostředí. Individuálním přístupem založeným zejména na získávání praktických dovedností je přirozeně rozvíjen talent, osobnost, sounáležitost zdravotně handicapovaných dětí.

Posláním naší školy je umožnit žákům pomocí speciálních metod a forem práce dosáhnout co možná nejvyšší úrovně znalostí. Výchovně vzdělávací proces se přizpůsobuje zvláštnostem psychického i fyzického vývoje našich žáků.

Specifikem ve výuce jsou tyto skutečnosti:

- speciální učební metody
- vhodný výběr učiva
- speciální učebnice
- snížený počet žáků
- individuální přístup

Postižení našich dětí vyžaduje časté střídání jednotlivých kroků vyučovací hodiny a tvůrčí přístup při výběru metod a forem práce. Důležitým požadavkem je zajištění individuálního přístupu a respektování individuálního tempa, využívání co největšího množství názorných pomůcek. Důraz je kladen na vytvoření příjemné atmosféry, na sympatie mezi učitelem a žákem a společný zájem o školní práci. Cílem je umět řešit základní problémy, s nimiž se žáci setkají v běžném životě. Za kvalitní je považováno takové vzdělání, které napomáhá formulovat vztahy k ostatním lidem, pochopit věci a jevy naprosto přirozeně.

7.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáka i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá zvládnutí vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjí základní dovednosti komunikace, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci a umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktu).

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu a rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných

národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí a podněcuje aktivitu, toleranci a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí. Poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu a prostředí a využívá přímého kontaktu jedince s prostředím k propojení rozvoje myšlení a emocionální stránky osobnosti.

Průřezová témata v naší škole realizujeme jednak v jednotlivých předmětech, ale také jako jednotlivé projekty, ať už se jedná z časového hlediska o projekty krátkodobé či dlouhodobé (viz. Celoroční plán školy).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Okruhy	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Rozvoj schopností poznávání	ČT							ČT		
Sebepoznání a sebepojetí	TV	TV	TV				TV	TV	TV	TV
Seberegulace a sebeorganizace				TV	TV	TV	TV	TV	TV	TV
Psychohygiena	HV	HV	HV				HV			
Poznávací schopnosti	VU	VU	VU					VU		
Mezilidské vztahy	VU	VU	VU							VU
Komunikace	VU	VU	VU				VU			
Spolupráce a soutěživost	TV	TV	TV				TV	TV	TV	TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VU	VU	VU							VU
Hodnoty, postoje, praktická etika				VU	VU	VU		VU		

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Okruhy	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vnímání mediálních sdělení						INF				INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ŘV	ŘV	ŘV							INF
Fungování a vliv medií ve společnosti			ŘV	ŘV	ŘV				INF	

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Okruhy	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Ekosystémy				VU	VU	VU			VU	
Základní podmínky života				VU	VU	VU		VU		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				VU	VU	VU			VU	
Vztah člověka k prostředí				VU	VU	VU		VU		

8 UČEBNÍ PLÁN II. – PRO ČÁST „B“ DÍL I.

8.1 Tabulace učebního plánu pro DÍL I. – 1. a 2. stupeň

Učební plán pro 1.stupeň základního vzdělávání ZŠS									
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník						minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Jazyk a jazykové komunikace	Čtení	4	4	2	2	2	2	16	
	Psaní	2	2	2	2	1	1	10	
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	
Matematika a její aplikace	Počty	2/1/	2	2	2	2	2	12	1
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1/1	2	1
Člověk a jeho svět	Věcné učení	2	2	3	3	3	3	16	
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	1	1	1	9	
	Výtvarná výchova	1	1/1	1/1	2	2	2	9	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3	3	3/1	4/1	4/2	4/2	21	6
		21	21	20	21	21	21		
Týdenní hod. dotace a disponibilní hodiny		/1/	/1/	/2/	/1/	/2/	/3/	125	10
Celkový týdenní počet hodin		22	22	22	22	23	24	135	

Učební plán pro 2.stupeň základního vzdělávání ZŠS

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník				minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		7.	8.	9.	10.		
Jazyk a jazykové komunikace	Čtení	3	3	3	3	12	
	Psaní	2	2	2	1	7	
	Řečová výchova	1	1	1	1	4	
Matematika a její aplikace	Počty	3	3	3	3	12	
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost, člověk a příroda	Věcné učení	5	5	5	5	20	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	1/1/	1/1/	1/1/	1/1/	4	4
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	3	3	12	
	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	2	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	5/1/	6/1/	6/2/	5/3/	22	7
Týdenní hod. dotace a disponibilní hodiny		26/2/	27/2/	26/3/	24/4/	103	11
Celkový týdenní počet hodin		28	29	29	28	114	

8.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro DÍL I.

Celková časová dotace 114 hodin, vč.11 hodin disponibilní časové dotace

Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán byl vytvořen v souladu s RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální, při dodržení minimální i maximální časové dotace pro vzdělávací obory a s výrazným oddělením 1. a 2. stupně. Dodržena byla celková povinná časová dotace určená pro 1. stupeň (135 hodin) a pro 2. stupeň (114 hodin). Změnu je potřeba zaznamenat do „Úprav“ v příloze k ŠVP.

Též samostatné turistické vycházky budou plánovány a zařazeny (mimo běžných vycházek souvisejících s výukou v některých předmětech) přibližně čtyřikrát ročně. Měly by vést k rozvoji zájmu dětí, vytrvalosti, tělesné zdatnosti a prakticky plnit výchovné úkoly některých průřezových témat, např. environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova. Ke stejnému účelu bude sloužit školní výlet a poznávací exkurze.

Projektové dny povedou k obohacování praktických znalostí na základě vědomostí získaných v některých předmětech, zejména věcné učení pracovní vyučování. Projektové dny rozvíjejí klíčové kompetence žáků, jejich zájmy, myšlení, trpělivost a obratnost.

Pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce s dětmi navštívujeme filmová a divadelní představení, výstavy a koncerty. Témata vybíráme především s ohledem na intelektové schopnosti a věk žáků.

8.1.2 Vyučovací předměty

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením v základní škole speciální je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Jazyková komunikace¹³ (Čtení, Psaní, Řečová výchova)

Matematika a její aplikace (Počty)

Informační a komunikační technologie (Informatika)

Člověk a jeho svět (Věcné učení)

Člověk a společnost (Věcné učení)

Člověk a příroda (Věcné učení)

Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)

Člověk a svět práce (Praktické činnosti)

¹³ vzdělávací oblast jazyková komunikace je rozdělena podle oborů na vyučovací předměty, samostatně klasifikované, ale při výuce, resp. během jedné vyučovací hodiny, se budou navzájem prolínat a doplňovat

9 UČEBNÍ OSNOVY II.

9.1 Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyková komunikace

Vzdělávací oblast **Jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Čtení, Psaní a Řečová výchova**.

Obsahem vzdělávacího oboru **Čtení** je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.

Vzdělávací obor **Psaní** rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Vzdělávací obor **Řečová výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace										
Předmět	Ročník									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Čtení	4	4	2	2	2	2	3	3	3	3
Psaní	2	2	2	2	1	1	2	2	2	1
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

Předměty se realizují převážně v kmenové učebně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

Utváření klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- žák ovládá základy čtení a psaní a využívá je ke svému vzdělávání

b) Kompetence komunikativní:

- žák komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- žák rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- žák vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- žák chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- žák vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor
- žák využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

c) Kompetence občanské:

- žák využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmět

9.2 Vyučovací předmět Čtení

9.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Učivo v rámci 1. a 2.období 1. stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo probíraného učiva je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

1.stupeň

Předmět: Čtení		1. stupeň
Výstupy	Učivo	
<p>1. období /1.- 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none">- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání- číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik- tvořit věty podle obrázků- orientovat se na stránce i řádku- chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen- rozlišit stejně znějící slova různého významu- umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek- orientovat se ve větě- číst s porozuměním jednoduché věty- přednášet krátké říkanky a básničky	<ul style="list-style-type: none">- čtení – analyticko-syntetické činnosti,- alternativní způsoby čtení, vyvozování hlásek a písmen, dělení a skládání slov,- diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání,- čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět- naslouchání – koncentrační cvičení, poslech pohádek, veršů a říkadel	

2.stupeň

Učivo v rámci 2. stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo probíraného učiva je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

Předmět: Čtení		2. stupeň
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- číst všechna tiskací i psací písmena- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu- orientovat se ve čteném textu- zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text- přednášet říkanky a básničky- získat pozitivní vztah k literatuře- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	<ul style="list-style-type: none">- práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním;- obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činností- poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, využití PC- literární druhy – literatura pro děti a mládež- základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka,	

	pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec - sociální čtení
--	--

9.3 Vyučovací předmět Psaní

9.3.1 Charakteristika předmětu

1.stupeň

Učivo v rámci 1. a 2.období 1. stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo probíraného učiva je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

Předmět: Psaní		1. stupeň
Výstupy	Učivo	
1.období/1.- 3.ročník/ - dodržovat správné držení psacího náčiní - vyvodit písmena podle obrázků - odlišovat délku samohlásek - psát velká hůlková písmena - psát a spojovat písmena a tvořit slabiky - zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním - napsat hůlkovým písmem své jméno 2.období/4. - 6.ročník/ - psát písmena, která umí číst - opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova - ovládat psaní hůlkového písma - psát písmena a slabiky podle diktátu - opsat číslice	- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace; - uvolňovací cvičení; alternativní nácvik psaní - směrová orientace; orientace na řádku a na stránce - rozeznávání hlásek a písmen - psaní hůlkového a psacího písma, slabiky, slova i podle nápovědy, - opis a přepis, psaní krátkých slovních spojení - základní hygienické návyky při psaní - psaní číslic	

2.stupeň

Učivo v rámci 2. stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo probíraného učiva je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

Předmět: Psaní		2. stupeň
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- dbát na čitelný písemný projev- psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu- opsat slova a jednoduché věty- napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy- přepsat krátký jednoduchý text- podepsat se psacím písmem- napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru- psaní číslic i podle nápovědy	<ul style="list-style-type: none">- psaní psacích písmen- opis a přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby; přepisování slov, vět a jednoduchých textů,- psaní na PC- diktát slov a krátkých vět- úprava psaného textu; psaní adresy a krátké korespondence;- psaní pomocí PC- psaní číslic	

9.4 Vyučovací předmět Řečová výchova

9.4.1 Charakteristika předmětu

1.stupeň

Předmět: Řečová výchova		1. stupeň
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- 1.období/1.- 3.ročník/<ul style="list-style-type: none">- reprodukovat jednoduché říkanky a básničky- odpovídat na otázky slovem, větou- dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů- □popsat jednoduché obrázky- reprodukovat krátký text podle otázek- 2.období/4. - 6.ročník/<ul style="list-style-type: none">- reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy- vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek- vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku- popsat osoby, předměty podle reálu	<ul style="list-style-type: none">- dechová, hlasová a artikulační cvičení- výslovnost, intonace, rytmizace- edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu- rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, alternativní a augmentativní způsoby komunikace- přednes, vyprávění; říkanky, krátké básničky, popisy obrázků- poslech předčítaného textu- reprodukce a dramatizace; říkanky, básničky, jednoduché příběhy	

nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek <ul style="list-style-type: none"> - domluvit se v běžných situacích - zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování - drammatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká 	
--	--

2.stupeň

Předmět: Řečová výchova		2.stupeň
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> - dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost - používat věty se správnými gramatickými strukturami - dbát na kulturu mluveného projevu - komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace - popsat děje, jevy a osoby na obrázcích - vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity - převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení - drammatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování slovní zásoby, základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace - edukace a reedukace řeči; rozvíjení fonemického sluchu - alternativní způsoby komunikace - základní komunikační pravidla; konverzační cvičení; tvorba otázek a odpovědí - mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta 	

9.5 Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na tematické okruhy:

- Řazení a třídění předmětů
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Tematický okruh **Řazení a třídění předmětů** se zařazuje na prvním stupni základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Tematický okruh **Čísla a početní operace** je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy základních matematických operací. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení. Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi a bankovkami.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** se žáci učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.

V tematickém okruhu **Základy geometrie** žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa, která se vyskytují v jejich okolí. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů

- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

9.6 Vyučovací předmět Počty

9.6.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace

Předmět	Ročník									
Počty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Utváření klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- žák ovládat základy počítání a využívat je ke svému vzdělání
- žák používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- žák dodržuje návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení
- žák používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se učí překonávat problémy přiměřeně svým schopnostem
- žák se učí vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- žák se učí nenechat se při řešení problému odradit nezdarem
- žák se učí vědět na koho se obrátit při řešení problémů

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí užívat pro matematickou komunikaci vhodné prostředky-pojmy
- žák se snaží vhodné prostředky využívat pro zpracování výsledků řešení slovních úloh-odpovědí

d) Kompetence sociální a personální

- žák se učí respektovat pravidla práce ve skupině, učí se spolupráci, pomáhat spolužákům vhodným způsobem, dodržovat pravidla slušného chování

e) Kompetence pracovní

- žák se učí zvládat základní pracovní dovednosti v oblasti matematiky, hlavně v geometrii
- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce

- žák pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní jednoduché zadané úkoly
- žák se soustředí na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- žák přijímá posouzení výsledků své práce

Učivo v rámci I. A II.stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo probíraného učiva je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

1.stupeň

Předmět: Počty		1.stupeň
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ období /1.- 3.ročník/ - orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, - stejně – více – méně, široký – úzký - orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole - řadit předměty zleva doprava - třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu ▪ období /4. - 6.ročník/ - orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší - rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed - orientovat se na ploše - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - třídit předměty podle pořadí ve skupinách - přiřazovat předměty podle číselné řady 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, drahý – levný, všichni – nikdo) - používání bankovek - určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy - manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý) - číselné řady - orientace na ploše 	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ období /1.- 3.ročník/ - číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 - orientovat se v číselné řadě 1 až 10 - sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 - znát matematické pojmy + , - , = a umět je zapsat - umět rozklad čísel v oboru do 5 - psát číslice 1–5 i podle diktátu ▪ období /4. - 6.ročník/ 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 100 - zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa, početní operace s nulou - porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak - sčítání, odčítání - diktát čísel a jednoduchých příkladů - jednoduché slovní úlohy z praktického života - seznámení se s kalkulátorem 	

<ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100 - umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku - psát čísla do 100 - zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku - zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - umět použít kalkulátor 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li style="margin-left: 40px;">▪ období /1.- 3.ročník/ - používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - doplňovat jednoduché tabulky - schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi <li style="margin-left: 40px;">▪ období /4. - 6.ročník/ - používat výrazy vpravo – vlevo - rozlišovat pojmy rok, měsíc, den - určit čas s přesností na celé hodiny - znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> - úlohy na orientaci v prostoru a čase - jednotky hmotnosti, délky a času (měření, vážení, práce s hodinami) - peníze (bankovky, mince) - jednoduché tabulky
ZÁKLADY GEOMETRIE	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li style="margin-left: 40px;">▪ období /1.- 3.ročník/ 	

<ul style="list-style-type: none"> - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) - rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech - porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší <ul style="list-style-type: none"> ▪ období /4. - 6.ročník/ - kreslit křivé a přímé čáry - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - používat pravítko při rýsování přímek - změřit délku předmětu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní geometrické tvary, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - křivé a přímé čáry; přímky - používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel - porovnávání délky předmětů
--	---

2.stupeň

Předmět: Počty		2.stupeň
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100- orientovat se na číselné ose- sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru- používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky- umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy- pracovat s kalkulaátorem	<ul style="list-style-type: none">- celá čísla – obor přirozených čísel do 1000, číselná řada, číselná osa- písemné sčítání, odčítání v oboru do 100- násobení čísel 2, 5, 10- porovnávání čísel do 1000 (např. na bankovkách)- jednoduché slovní úlohy- práce s kalkulaátorem	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu- zvládat početní úkony s penězi- orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny- doplňovat údaje v jednoduché tabulce	<ul style="list-style-type: none">- jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, praktické využití- tabulky- manipulace s penězi- seznámení se digitálním zápisem času	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami- používat základní geometrické pojmy- znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary- rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit- měřit a porovnávat délku úsečky- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	<ul style="list-style-type: none">- rovinné útvary; přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník- prostorové útvary; krychle, koule, válec	

9.7 Charakteristika vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k/ke:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
- využívání potřebných informací
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

Časová dotace

	Ročník									
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Informatika	/	/	/	/	1	2	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v odborné učebně informatiky.

Utváření klíčových kompetencí

Znalosti, které žáci získají, budou moci využít v praktickém životě. Hledání informací : vzdělání nebo zábava.

a) Kompetence k učení

- žák pracuje s učebními materiály
- žák si uvědomuje si význam vzdělání

b) Kompetence k řešení problémů

- žák ví, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů
- žák překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem

c) Kompetence komunikativní

- žák omunikuje s lidmi přiměřeně svým schopnostem
- žák vládá jednoduchou formu písemné komunikace

d) Kompetence sociální a personální

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky
- žák rozpoznává nevhodné rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky

e) Kompetence občanské

- žák užívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- žák dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

9.8 Vyučovací předmět Informatika

9.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

1.stupeň

Předmět: Informatika	1.stupeň
Výstupy	Učivo
<p>1.období /3.ročník/ - Základní obsluha počítače - Grafický editor - Výukové software grafika - období /4. - 6.ročník/ - zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší - pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu - zvládat psaní známých písmen na klávesnici - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</p>	<p>- základní části počítače - zapnutí vypnutí - práce s myší - orientace na ploše - <u>Práce s oknem</u> - přesunutí, zmenšení, zvětšení, zavření - panel nástrojů programu malování - <u>Práce s horní lištou</u> - barvy, guma, čára, plechovka - tvorba vlastního obrázku - <u>Práce s možnostmi výukového programu</u> - omalovánky - soutěž o nejhezčí počítačový obrázek - monitor, klávesnice, myš - základy obsluhy počítače - software počítače (textový editor, herní a zábavné výukové programy) - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky</p>

2.stupeň

Předmět: Informatika		2.stupeň
Výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace- zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy- vyhledávat informace na internetu podle pokynů- dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou- zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS	<ul style="list-style-type: none">- základní funkce textového a grafického editoru- přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha tiskárny- výukové a herní programy- symboly alternativní komunikace na počítači- možnosti vyhledávání informací pomocí internetu- základní způsoby elektronické komunikace; mobilní telefon, e-mail	

9.9 Charakteristika vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, člověk a společnost, člověk a příroda

Časová dotace

	Ročník									
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Věcné učení	2	2	3	3	3	3	5	5	5	5

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

V předmětu věcné učení se prolínají napříč ročníky 3 základní vzdělávací obory a těmi jsou :

- Člověk a jeho svět – zaměřen na žáky 1. a 2. období 1. stupně ZŠS
- Člověk a společnost - zaměřen na žáky 2. stupně ZŠS
- Člověk a příroda - zaměřen na žáky 2. stupně ZŠS

Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je zaměřen na žáky prvního stupně ZŠS. Vzdělávání v tomto oboru bude vycházet z jejich prvotních znalostí a dovedností, které budou dále rozvíjet v oblastech:

- Místo, kde žijeme: zde se žáci učí poznávat své nejbližší okolí, orientují se v něm a cítí se bezpečně, znalosti rozšiřují postupně o důležitá místa v okolí bydliště, školy obce, regionu, země.
- Lidé kolem nás: zde se žáci postupně učí základům společenského chování, spolupráci se spolužáky a ostatními lidmi, učí se, jak reagovat při setkání s neznámými lidmi, v krizových situacích
- Lidé a čas: žáci se učí orientaci v čase, určují ho, rozlišují děj v minulosti a v budoucnosti, učí se prakticky poznávat způsob života v nejbližším okolí, poznávají historické památky ve svém okolí
- Rozmanitost přírody: žáci se seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku, v závislosti na ročním období a vytvářejí si vztah k přírodě a životnímu prostředí.
- Člověk a jeho zdraví: žáci se učí sebepoznávání prostřednictvím svého těla, učí se dodržovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu dle svých možností, poznávají, jak pečovat o své zdraví, co mu prospívá a co škodí.

Člověk a společnost

Vzdělávací obsah oboru Člověk a společnost navazuje na poznatky získané v oboru Člověk a jeho svět a je nyní zaměřen na žáky druhého stupně ZŠS.

Vzdělávání žáků v tomto oboru má důležitou roli v přípravě žáků na občanský život, utváří a rozvíjí osobnost žáků, jeho postoje a názory, které budou dále rozvíjet v tématických okruzích:

- Historie našeho národa: žák získává základní poznatky o minulosti naší země, o postupných změnách, poznává historické památky ve svém okolí
- Člověk ve společnosti: žák se učí zvládat přiměřeně náročné situace běžného života, osvojuje si základy společenského chování, soužití lidí a mezilidských vztahů, učí se vyjadřovat vlastní myšlenky a postoje, nachází svou roli ve společnosti
- Poznatky o společnosti: žák se učí úctě k vlastnímu národu i k jiným národnostem a etnikům, rozvíjí respekt ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, národů a různých společenství
- Péče o občana: žák se učí chápat slova právo a povinnost občana, měl by později rozpoznat protiprávní jednání a mít povědomí o důsledcích protiprávního konání

Člověk a příroda

Vzdělávací obsah oboru Člověk a příroda navazuje na poznatky získané v oboru Člověk a jeho svět a je nyní zaměřen na žáky druhého stupně ZŠS.

Obor v sobě zahrnuje základní poznatky o přírodních zákonitostech a také základní dovednosti fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné. Dává žákům možnost seznámit se s přírodou jako se systémem vzájemně propojených jevů, které na sebe působí a ovlivňují se. Vychází z osobních poznání žáků a žáci též získávají základní poznatky, které mohou využít v praktickém životě.

Obor se zaměřuje také na vnímání vztahů mezi činností lidí, životním prostředím a přírodou. Umožňuje žákům uvědomit si svůj podíl na ochraně životního prostředí.

Utváření klíčových kompetencí

Žáci podle svých možností budou rozvíjet základní znalosti o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka.

a) Kompetence k učení

- žák si utváří pozitivní vztah k přírodě
- žák si formuje citový vztah k místu a k zemi, kde žijeme
- žák si upevňuje hygienické návyky

b) Kompetence k řešení problému

- žák si uvědomuje následky špatných rozhodnutí
- žák rozpoznává krizové situace

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí umět vyjádřit své myšlenky
- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák si vyhledává potřebné informace

d) Kompetence sociální a personální

- žák si vytváří pracovní návyků
- žák si upevňuje pozitivní mezilidské vztahy

e) Kompetence občanské

- žák si osvojuje pravidel slušného chování jednání

f) Kompetence pracovní

- žák rozeznává nevhodné chování
- žák se učí znát svá práva
- žák se učí dbát na svou bezpečnost

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

9.10 Vyučovací předmět Věcné učení

9.10.1 Charakteristika předmětu

1. stupeň

Učivo v rámci 1. stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo a druh pohybových aktivit je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

Předmět: Věcné učení		1.stupeň
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Výstupy	Učivo	
<p>1. období /1.- 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát název své obce a adresu bydliště - zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí - poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola) - ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat cestu do školy podle otázek - znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště - sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest - dodržovat zásady bezpečnosti při hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - domov a jeho okolí, orientace v okolí bydliště, adresa bydliště, kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí - škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolí, cesta do školy; bezpečnost, základy dopravní výchovy - obec (město), význačná místa a instituce v obci a jejím okolí - okolní krajina (místní oblast, region), charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích, regionální zvláštnosti 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
Výstupy	Učivo	
<p>1. období /1.- 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy - znát jména spolužáků a svých učitelů - mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat - poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti - vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi <p>2. období /4. - 6.ročník/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rodina a společnost, role členů rodiny, příbuzenské vztahy; mezilidské vztahy; základní pravidla společenského chování; pracovní činnosti - osobní bezpečí, chování v krizových situacích; nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence; protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) - situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě; důležitá telefonní čísla 	

<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků - pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti - rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby - reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	
LIDÉ A ČAS	
Výstupy	Učivo
<p>1. období /1.- 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer) - znát rozvržení svých denních činností - znát dny v týdnu - rozlišit roční období podle charakteristických znaků <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat, kolik je hodin (celé hodiny) - rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) - znát roční období a měsíce - porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků - seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, určování času; roční období; den, týden, měsíce, rok; kalendář - rozvržení denních činností - naše země v dávných dobách; způsob života v pravěku - současnost a minulost v našem životě (rozdíly ve způsobu života); významné historické objekty v regionu a ČR; regionální pověsti; tradiční lidové svátky
ROZMANITOST PŘÍRODY	
Výstupy	Učivo
<p>1. období /1.- 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - poznat nejběžnější druhy domácích zvířat - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr) - znát základní zásady pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - příroda v ročních obdobích, znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky - stromy a keře, ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté; ovoce, zelenina; sezónní práce na zahradě a na poli; les

<p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat rozdíly mezi stromy a keři - poznat nejběžnější volně žijící zvířata - rozlišit listnaté a jehličnaté stromy - vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí - znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody, chování v přírodě; péče o životní prostředí
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Výstupy	Učivo
<p>1. období /1.- 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu - pojmenovat hlavní části lidského těla - dokázat upozornit na své zdravotní potíže - vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy - dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže - vědět, na koho se obrátit o pomoc - zvládnout ošetření drobného poranění - uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce - reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo, části lidského těla - péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim; zdravá strava a pitný režim; osobní hygiena; nemoc, sdělení potíží, chování v době nemoci - ošetření drobných poranění - osobní bezpečí; bezpečné chování v silničním provozu; chování při mimořádných událostech - ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním - preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek

2.stupeň

Učivo v rámci 2. stupně je rozděleno do ročníků pouze orientačně, tempo a druh pohybových aktivit je nutné přizpůsobit individuálním schopnostem žáků v dané skupině.

Předmět: Věcné učení		2.stupeň
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí- mít základní poznatky z období počátku českého státu- vědět o význačných osobnostech našich dějin- mít představu o významných historických událostech v naší zemi	<ul style="list-style-type: none">- pravěk, život v pravěku; první státní útvary na našem území- významné osobnosti našich dějin- světové války, jejich důsledky; vznik samostatné ČR- vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk- vznik České republiky; vstup ČR do EU	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků- respektovat pravidla společenského soužití- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování- znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům- vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu- tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	<ul style="list-style-type: none">- obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti- rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole- naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky- mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele- být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání- být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	<ul style="list-style-type: none">- prezident republiky; státní orgány a instituce; státní občanství; státní symboly- lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; týrané dítě, zneužívané dítě; šikana; diskriminace- člověk a právo, práva a povinnosti občana; policie, soudy; právní	

	<p>dokumenty občana; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace; postavení ČR v rámci EU
PÉČE O OBČANA	
Žák by měl	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu - rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany - využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací - mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - vzdělávání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava pro profesní uplatnění - pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace; odměna za práci; nezaměstnanost, pracovní úřady; finanční podpora v nezaměstnanosti - peníze a jejich funkce; hospodaření s penězi - zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace - člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času; ohrožení sociálně patologickými jevy; nebezpečí drog
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY	
Žák by měl	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - rozeznat zdroje tepla - rozpoznat jednotlivá skupenství - rozeznat zdroje zvuku - vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka - být informován o zdrojích elektrického proudu - rozpoznat zdroje světla - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji - být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> - základní fyzikální vlastnosti látek - pohyby těles, pohyb a klid těles - jednoduché stroje a jejich užití v praxi - druhy energie; elektrická energie; jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením - přeměny skupenství, tání a tuhnutí; teplota varu kapaliny - zdroje zvuku; ozvěna; hudební nástroje; škodlivost nadměrného hluku - elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji - zdroje světla; využití zrcadel; praktické využití optických přístrojů - pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce; měsíční fáze
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE	

Žák by měl	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné - rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní - vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin - vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta - poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat - získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek, hustota, rozpustnost - nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií - zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě - mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy - vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky - voda; voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody - vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu; čistota ovzduší, smog - paliva, ropa, uhlí, zemní plyn; příklady využití - bílkoviny; tuky; sacharidy; vitaminy a jejich zdroje; vliv na zdraví člověka - stavební pojiva, cement, vápno, sádra; užití v praxi; bezpečnost při práci - plasty, použití, likvidace - označování a symboly nebezpečných látek - hořlaviny, zásady zacházení; první pomoc při popálení nebo poleptání - léčivé a návykové látky
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU	
Žák by měl	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku - poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování - znát vybrané zástupce rostlin a živočichů - znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub - znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích - vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin - význam rostlin a jejich ochrana, využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny; léčivé rostliny; plody jedovatých rostlin - houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) - rozšíření, význam a ochrana živočichů; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy

<ul style="list-style-type: none"> - vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území - praktické poznávání přírody
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU	
Žák by měl	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - orientovat se na mapě města podle významných bodů - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 	<ul style="list-style-type: none"> - mapa, orientace na mapě podle barev; hranice kraje, republiky, sousední státy - světadíly, moře, oceány, státy EU - kraje, města, doprava - přírodní zajímavosti regionu, zásady ochrany přírody a životního prostředí - místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním regionům - Česká republika, zeměpisná poloha, členitost - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelní pohromy; chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost, často i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat velice dobrých výsledků.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků. Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

9.11 Vyučovací předmět Hudební výchova

9.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace

	Ročník									
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hudební výchova	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu. Plní funkci psychoterapeutické – pomáhá k odreagování napětí, ke koncentraci pozornosti a k překonávání únavy. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči u žáků.

Komplexní cíle výuky

Hudební činnosti podporují u žáků rozvíjení hudebních schopností a individuálních dovedností sluchových, rytmických, vokálních, poslechových a pohybových.

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák pracuje s různými učebními materiály- tištěné texty s obrázky, jednoduché hudební nástroje

Kompetence sociální

- žák respektuje pravidla týmu , společný zpěv

Kompetence pracovní

- žák zvládá základní dovednosti pro společnou činnost

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

1.stupeň

Předmět: Hudební výchova		1.stupeň
Žák by měl	Učivo	
<p>1.období /1. - 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none">- zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem- užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky- soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby- naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat- reagovat pohybem na hudbu <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <p>zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel soustředit se na poslech jednoduchých skladeb poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</p>	<p><u>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none">- pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové- zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu- rytmus a pohyb, hra na tělo- hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře <p><u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none">- výška, síla, délka tónu- rozpoznávání tempa a rytmu- zpěvní hlasy- zvuk hudebních nástrojů- melodie a skladby určené dětem <p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none">- pochod podle hudebního doprovodu- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky- pohybový projev podle hudby – improvizace- hudebně relaxační techniky	

2.stupeň

Předmět: Hudební výchova		2.stupeň
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu- interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně- doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje- soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů- zvládnout základní kroky jednoduchého tance	<p><u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none">- upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání- lidové i umělé písně- rytmická cvičení a rytmičtva říkadel- seznámení s hudebními pojmy, nota- notová osnova, hudební klíč- hudební doprovody; hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře <p><u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none">- rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů- poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů- seznámení s významnými hudebními skladateli <p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none">- improvizovaný pohyb podle hudby- hudebně pohybové hry- základní taneční kroky jednoduchých tanců- relaxační techniky, muzikoterapie	

9.12 Vyučovací předmět Výtvarná výchova

9.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace

Předmět	Ročník									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Výtvarná výchova	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá překonávat únavu a zlepšuje koncentraci pozornosti. U žáků snižuje vnitřní napětí, psychickou nevyváženost a agresivitu.

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází prostřednictvím tvůrčích činností k rozvoji tvořivosti, vyjadřovat své emoce, představy a estetické cítění.

Úkolem výuky je osvojení si některých výtvarných dovedností a u starších žáků některých vědomostí s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků. Je samozřejmé, že rozvíjí jemnou motoriku a pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci.

Organizační vymezení

Výuka bude probíhat převážně ve třídě, výjimečně v počítačové učebně nebo venku (vycházky se sledováním přírody v různých ročních obdobích spojené s kresbou, pozorování staré architektury,...). Budeme také navštěvovat různé výstavy a sami si budeme zdobit chodby a učebny vlastní tvorbou.

Komplexní cíle výuky

Ve výtvarné výchově lze pomocí nejrůznějších námětů výtvarných prací reagovat na nejrůznější kladné i záporné jevy v přírodě i ve společnosti,

Proto je možné se dotýkat nenápadnou formou všech průřezových témat.

Utváření klíčových kompetencí

- a) Kompetence k učení – žák práce s různými materiály, literaturou, pozorování obrazů a jiných výtvarných děl na výstavách
- b) Kompetence komunikativní – žák se učí mít vlastní názor, obhájení názoru, popis své práce i práce druhých
- c) Kompetence sociální a personální – žák se učí respektování pravidel práce v týmu, svou prací ovlivňuje celkový výsledek společné práce.
- d) Kompetence občanské – žák se podílí na ochraně životního prostředí
- e) Kompetence pracovní – žák se učí podpoře kladného vztahu k manuálním činnostem
- f) Kompetence k řešení problémů – žák se učí nenechat se odradit prvním nezdarem

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

1.stupeň

Předmět: Výtvarná výchova		1.stupeň
Žák by měl	Učivo	
<p>1.období /1. - 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládnout nezákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu- rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních- uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none">- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu- rozlišovat, porovnávat, třídít a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie- vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjení grafomotoriky- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)- vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, objekty, comics)- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy)- netradiční výtvarné techniky	

2.stupeň

Předmět: Výtvarná výchova		2.stupeň
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby- uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy- při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ- hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	<ul style="list-style-type: none">- prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru)- rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film)- výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních	

9.13 Charakteristika vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Umožňuje jim rozvoj jejich fyzických a pohybových možností. K osvojení dovedností a poznatků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vedou je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví, v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti **Člověk a zdraví** prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta **Zdravotní tělesná výchova**.

9.14 Vyučovací předmět Výchova ke zdraví

9.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace

	Ročník			
Předmět	7.	8.	9.	10.
Výchova ke zdraví	1	1	0	0

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně.

Předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, který učí žáky základní poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Organizační vymezení

Výuka probíhá z větší části ve třídách, velmi vhodné je zařazení softwarových programů, video či DVD nahrávek. K některým tématům je možno zařadit přednášky, besedy a diskuse s kompetentními osobami na příslušná témata.

V hodinách se realizuje skupinové vyučování, respektuje se hloubka postižení jednotlivých žáků. důraz je kladen na osvojení vhodných způsobů chování s využitím těchto dovedností ve skupině a dále v běžném životě. V předmětu se pracuje s odbornou literaturou, články s tematickým zaměřením na zdraví a jeho ochranu, informacemi z ostatních médií (televize, rozhlas, internet), ovšem stěžejní úlohu hraje slovní projev jako kontrola míry osvojení znalostí a dovedností v předmětu Výchova ke zdraví.

Komplexní cíle výuky

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupné uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím

Utváření klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- žák používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- žák používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- žák uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích

b) Kompetence k řešení problémů

- žák vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- žák se učí vědět na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- žák využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů ke společenské integraci

d) Kompetence sociální a personální

- žák se učí mít základní představu o vztazích mezi lidmi
- žák se učí rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, být seznámen s jeho možnými důsledky
- žák se učí uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

e) Kompetence občanské

- žák se učí chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- žák se učí dokázat se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

f) Kompetence pracovní

- žák zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
- žák se učí soustředit na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění
- žák se učí dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

2.stupeň

Předmět: Výchova ke zdraví		2.stupeň
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> - vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže - znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy - uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc - uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví - použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci - řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny - dětství, puberta, dospívání; tělesné změny - sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování; antikoncepce, těhotenství - výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy - tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví - režim dne - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - relaxační techniky - civilizační choroby, zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita; šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti - bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve 	

	škole; ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí
--	---

9.15 Vyučovací předmět Tělesná výchova

9.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace

	Ročník									
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Předmět se realizuje převážně v tělocvičně, na hrací ploše v areálu DDŠ, na sportovištích v okolí DDŠ.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ukazuje cestu od spontánního pohybu k uvědomělé a řízené pohybové činnosti, k rozvíjení pohybových schopností a dovedností a zároveň koriguje zdravotní oslabení. Směřuje ke zmírnění nedostatků v pohybové diferenciaci a koordinaci. Předmět je veden přísně individuálně, vzhledem ke specifickým oslabením jednotlivých žáků. Preventivně může být zařazován komplex vyrovnávacích a relaxačních cviků, které by nahradily ty pohybové prvky, jež jsou kontraindikací oslabení žáků. Speciální cvičení jsou zmíněna v dodatku ke vzdělávacímu obsahu předmětu tělesná výchova.

Komplexní cíle výuky

- poznávání vlastních pohybových možností, resp. omezení
- rozvoj vlastních pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti
- zmírnění nebo odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu

Utváření klíčových kompetencí

a) Kompetence k řešení problémů

- žák řeší známé a opakující se informace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- žák překonává problémy přiměřeně svým možnostem

b) Kompetence komunikativní

- žák rozumí sdělení a reaguje na ně přiměřeně svým schopnostem

c) Kompetence sociální a personální

- žák má základní představu o vztazích mezi lidmi
- žák se podílí na jednoduchých sociálních aktivitách
- žák rozpoznává nevhodné chování, je seznámen s jeho možnými důsledky v oblasti předmětu TV

d) Kompetence občanské

- žák chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu

e) Kompetence pracovní

- žák dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech podle naučených stereotypů

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

1.stupeň

Předmět: Tělesná výchova	1.stupeň
Žák by měl	Učivo
1.období /1. - 3.ročník/ <ul style="list-style-type: none">- mít kladný postoj k pohybovým aktivitám- zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti- mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů- dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> <ul style="list-style-type: none">- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry- příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení- zdravotně zaměřené činnosti; správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení- hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv- bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí
2. období /4. - 6.ročník/ <ul style="list-style-type: none">- zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla- podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením- rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností- rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti- využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích- uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> <ul style="list-style-type: none">- pohybové hry, pohybové hry s různým zaměřením a s využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry- základy gymnastiky, průpravná cvičení; cvičení s náčiním a na vybraném náradí- rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky- základy atletiky, průpravné atletické činnosti; varianty chůze; běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků); skok do dálky; hod míčkem- základy sportovních her, průpravné hry; základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; hry s upravenými pravidly- pobyt ve vodním prostředí, hygiena plavání; adaptace na vodní prostředí; hry ve vodě, aquagymnastika, plavání (podle podmínek školy)

	<ul style="list-style-type: none"> - turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu - pobyt v zimní přírodě; hry na sněhu a na ledě; základní techniky pohybu a jízdy na saních, a bobech; bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu - další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, podle zájmu a možností žáků <p style="text-align: center;"><u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace při TV, základní organizační činnosti - komunikace v TV, smluvené povely a signály - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her - zásady sportovního jednání a chování; fair play
--	--

2.stupeň

Předmět: Tělesná výchova		2.stupeň
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností- cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení- využívat základní kompenzační a relaxační techniky- uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu- znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	<ul style="list-style-type: none">- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity- rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností- prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none">- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech- snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none">- pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami- gymnastika, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí- rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem- atletika, starty; běhy na dráze, v terénu (podle schopností a možností žáků), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem,- sportovní hry s upravenými pravidly (výběr podle možností školy)- turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu; táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody- základní techniky jízdy na lyžích, na sáňkách a bobech; pobyt v zimní přírodě; bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu další- netradiční pohybové činnosti	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák by měl	Učivo
<ul style="list-style-type: none">- dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách- sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	<ul style="list-style-type: none">- komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech- historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže- pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her

9.16 Charakteristika vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se ve **vyučovacím předmětu Praktické činnosti** učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku.

V 9. a 10. ročníku lze podle schopností žáků zařadit předprofesní přípravu.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na druhém stupni).

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi.

Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.

Časová dotace

	Ročník									
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Praktické činnosti	3	3	4	5	6	6	6	7	8	8

Předmět se realizuje převážně v kmenové učebně, kuchyňce, v areálu DDŠ.

Komplexní cíle výuky

- zvládnout úkony související se sebeobsluhou
- rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností, pracovních dovedností a návyků
- překonávat obtíže, dokončit pracovní úkol
- naučit se pracovat v kolektivu

- zacházet s předměty denní potřeby, nástroji, pomůckami, drobným nářadím a domácími spotřebiči
- rozumět jednoduchým pracovním postupům
- poznat pracovní činnosti, které napomáhají k využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

Kompetence k řešení problémů

- žák překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- žák řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastní zkušenosti

Kompetence komunikativní

- žák rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- žák chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály

Kompetence občanské

- žák chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování, zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- žák má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností
- žák zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy
- žák pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí
- žák se soustředí na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- žák respektuje pravidla práce v týmu a svými činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- žák přijímá posouzení výsledků své práce
- žák dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Průřezová témata: viz tabulka vzdělávací obsah předmětu

1.stupeň

Předmět: Praktické činnosti		1.stupeň
SEBEOBSLUHA		
Žák by měl	Učivo	
1.období /1. - 3.ročník/ <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání - udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky, osobní hygiena - svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání - běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění - péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí 	
2. období /4. - 6.ročník/ <ul style="list-style-type: none"> - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci - zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi - dodržovat zásady účelného oblékání 		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Žák by měl	Učivo	
1.období /1. - 3.ročník/ <ul style="list-style-type: none"> - třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu 	<ul style="list-style-type: none"> - různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů 	
2. období /4. - 6.ročník/ <ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů - využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic - volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 		
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
Žák by měl	Učivo	
1.období /1. - 3.ročník/ <ul style="list-style-type: none"> - zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice, plošné, prostorové; sestavování jednoduchých modelů - práce podle slovního návodu a 	

<p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracovat podle slovního návodu, předlohy - spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty - udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>jednoduché předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - montáž a demontáž jednoduchých předmětů
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Žák by měl	Učivo
<p>1.období /1. - 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě - používat lehké zahradní náčiní <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny - volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo - pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování - zásady bezpečné práce s rostlinami
PRÁCE V DOMÁCNOSTI	
Žák by měl	Učivo
<p>1.období /1. - 3.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - upravit stůl pro jednoduché stolování - připravit jednoduchý pokrm - chovat se vhodně při stolování orientovat se v základním vybavení kuchyně - zvládat drobné úklidové práce <p>2. období /4. - 6.ročník/</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění - uplatňovat zásady správné výživy - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji - vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - potraviny, výběr, nákup a skladování potravin - stolování; jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami - drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu

2.stupeň

Předmět: Praktické činnosti		2.stupeň
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat různé druhy materiálů - získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech - vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy; materiály, vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - řemesla a tradice - základní dovednosti ručních prací 	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> - sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model - zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi - provádět údržbu jednoduchých předmětů - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž - práce s návodem, předlohou 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> - volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě - znát hlavní zásady pěstování zeleniny - používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě - znát běžné druhy ovoce - seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin - vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy; výživa rostlin - zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervování - okrasné rostliny, pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin - ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce, skladování, konzervování - léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; alergie - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty 	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
Žák by měl	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - údržba a úklid v domácnosti, úklidové prostředky, postupy; bezpečnost při 	

<ul style="list-style-type: none"> - používat vhodné prostředky při práci v domácnosti - používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče - připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky 	<p>styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuchyně, základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu - potraviny, skupiny potravin; způsoby konzervace - příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy - úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání; chování u stolu; zdobné prvky a květiny na stole; prostírání při slavnostních příležitostech
---	---

10 UČEBNÍ PLÁN III. – PRO ČÁST „B“ DÍL II.

Tato část školního vzdělávacího programu je vypracována pro žáky s těžkým mentálním postižením, poruchami autistického spektra a pro žáky s více vadami. Žáci s hlubokým mentálním postižením jsou vzděláváni v souladu s tímto dílem školního vzdělávacího programu. Pro každého žáka, který to potřebuje, na žádost zákonných zástupců vypracován individuální vzdělávací plán.

Snažíme se, aby škola byla místem, kde se dětem s různými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalifikované a kvalitní vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Vedeme žáky k vzájemnému respektu, toleranci, pomoci, sounáležitosti a kultivovanému chování.

Cílem II. dílu školního vzdělávacího programu je vybavit žáky základními vědomostmi, dovednostmi a návyky, potřebnými k orientaci ve svém nejbližším okolí. U takto postižených žáků nejvíce záleží na rozvoji komunikačních dovedností (jak verbálních, tak i nonverbálních), základu sebeobsluhy a dosažení maximální možné míry samostatnosti. Žáky vedeme ke kladnému vztahu k přírodě a k okolí, k jejímu poznávání a získání základního povědomí o okolním životním prostředí.

Při vzdělávání žáků využíváme nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupu, forem, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Dále využíváme pedagogicko – psychologických služeb a služeb asistenta pedagoga.

Učební plán pro díl II. základního stupně vzdělávání – žáci s těžkým mentálním postižením													
Vyučovací předmět	ročník										minimální časová dotace	disponibilní hodiny	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.			
Rozumová výchova	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	
Smyslová výchova	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	40	10
Hudebně pohybová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
Zdravotní tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	
Pracovní a výtvarná výchova	2/1/	2/1/	2/1/	2/1/	3/1/	3/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	4/1/	30	10
Celkový počet vyučovacích hodin	18/2/	18/2/	18/2/	18/2/	19/2/	19/2/	20/2/	20/2/	20/2/	20/2/	20/2/	190	20

10.1 Poznámky k učebnímu plánu pro DÍL II.

Disponibilní časová dotace je vyznačena za lomítkem

Rozumová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů Rozumové výchovy a Řečové výchovy ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Celková časová dotace je 50 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku je 5 hodin týdně.

Zkratka předmětu je Rv.

Zdravotní tělesná výchova ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Celková časová dotace je 40 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně.

Zkratka předmětu je ZTv.

Smyslová výchova je předmět prolínající se napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Časově dotována celkem 40 hodinami týdně ve všech ročnících, v každém ročníku jsou 4 hodiny týdně. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o jednu disponibilní hodinu

Zkratka předmětu je Sv.

Hudebně pohybová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů Pohybové výchovy a Hudební výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Zkratka předmětu je HPv.

Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů a to Pracovní výchovy a Výtvarné výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky. Od 1. do 4. ročníku je vyučován ve dvou hodinách týdně. Od 5. do 6. ročníku je vyučován ve 3 hodinách týdně a na druhém stupni jsou 4 hodiny týdně v každém ročníku. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o jednu disponibilní hodinu.

Zkratka předmětu je PVv.

Mezipředmětové vztahy

V této části školního vzdělávacího programu řešíme mezipředmětové vztahy na úrovni kurikula jako celku. Uplatňujeme je ve vztahu k individuálním potřebám žáka a ke způsobu výuky na základní škole speciální. Vzhledem ke zdravotním omezením žáka není možné vzdělávat žáky bez názornosti, přiměřenosti, soustavného opakování a procvičování a hlavně návaznosti na předchozí uvědomení a aktivity žáků. To vyplývá i z obsahově blízkého učiva v jednotlivých předmětech. Spojujícími aktivitami všech předmětů je například sebeobsluha, rozvoj jemné a hrubé motoriky, smyslová diferenciací, prostorová orientace, nápodoba zvuku a pohybu, manipulace s předměty a jejich úchop, rozlišování předmětů, časová orientace, komunikace apod. vždy v návaznosti na dané téma.

11 UČEBNÍ OSNOVY III.

11.1 Vyučovací předmět Rozumová výchova

11.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Rozumová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů, Rozumové výchovy a Řečové výchovy, ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. V hodinách jsou tyto dva obory propojeny. Celková časová dotace je 50 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku se vyučuje 5 hodin týdně.

Cílem je, aby žák dosahoval co nejlepších schopností v komunikačních dovednostech, rozvoji poznávacích schopností a grafických činností. Důraz je kladen na zvládnutí hygienických a sebeobslužných dovedností. Využívají se i různé podpůrné metody v komunikaci jako je sociální ctění, piktogramy, nonverbální komunikační metody.

Výuka probíhá v kmenové třídě a v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (šatně, jídelně, koupelně apod.) i formou návštěv divadelních představení, výstav, muzeí a galerií s danou tematikou.

Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy

Smyslová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuku a pohybu, manipulace s předměty, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s nástroji, nápodoba zvuku a pohybu), Zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybu, sebeobsluha, prostorová orientace).

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák chápe a používá předměty, pojmy a grafické symboly
- žák pozná známé předměty ve třídě a ve svém nejbližším okolí
- žák rozliší známá velká tiskací písmena

Kompetence k řešení problému

- žák pomocí nápodoby řeší známé situace, umí požádat o pomoc
- žák dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny
- žák známé opakující se činnosti zařadí dle časové posloupnosti v rámci dne

Kompetence komunikativní

- žák reaguje na osoby ve svém blízkém okolí, dle svých možností a schopností komunikuje
- žák vyjadřuje své postoje souhlasem či nesouhlasem
- žák reaguje na oslovení
- žák umí pozdravit

Kompetence sociální a personální

- žák dle svých možností a schopností komunikuje se známými osobami
- žák se zapojuje do činností ve třídě
- žák rozlišuje pohlaví
- učitel rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápání a poznávání rozdílů mezi lidmi

Kompetence pracovní

- žák zná předměty denní potřeby a umí je účelně používat
- žák třídí předměty podle velikosti, barvy, tvaru a druhu

Vzdělávací obsah předmětu 1. – 10. ročník

Očekávané výstupy:

Učivo: 1. - 10. ročník

Výstupy:

- **pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat**
 - uvědomování si vlastní osoby, budování tělesného schématu (podpora pohybového vývoje)
 - popis základních částí postavy, popis hlavy, hor. a dolních končetin (ukazování před zrcadlem)
 - popis dalších částí postavy (kolena, ramena, záda, břicho, apod.), pojmenování prstu
 - identifikace pohlaví - rozlišení kluk X děvče, pán X paní, co se na kterou část těla obléká
- **reagovat na oslovení jménem, znát své jméno**
 - reakce na jméno, zavolání, oslovení, znát své jméno
 - práce se zrcadlem, fotografií
 - nácvik psaní velkými tiskacími písmeny, psaní svého jména
 - znát členy své rodiny podle fotografie rodiny (jednotlivé i skupinové, osobní kontakt - pojmenovat, ukázat)
 - pojmy-máma,táta, babička, děda, bratr, sestra, děti, rodiče
 - pojmy širší rodiny – teta, strýc, apod.
- **poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem**
 - komunikovat se známými osobami a oslovovat je, zapojit se do činností ve třídě - spolužáci, učitel -oslovení
 - znalost jmen ostatních dětí a učitele
 - pochopení a používání pojmu já - ty, můj - tvůj

- **vnímat různé podněty, reagovat na ně**
 - poznávat různé činnosti, předměty a zvířata (i jejich mláďata) na obrázcích, modelech, ve skutečnosti
 - reakce na jednoduché pokyny a příkazy dej, ukaž ...
 - seznamování se školními pomůckami
 - poznávání předmětu denní potřeby, výměna obrázku za věc (VOKS)
 - poznávání a rozlišení piktogramu a dalších komunikačních systému (dle potřeby)
- **orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor**
 - -orientovat se ve třídě
 - orientovat se ve škole pomocí grafického symbolu (AAK)
 - znát denní režim a činnosti konkrétního dne
 - prostorová a směrová orientace (pojmy na, ve, do, pod, za, před, uprostřed, první, poslední, vedle, mezi)
 - vztahy mezi lidmi - kdo mě má rád, kdo koho mám rád, vztahy mezi spolužáky
- **pomáháme si poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti**
 - nácvik základních hygienických návyku a sebeobsluhy - osobní hygiena, jídlo, oblékání, obouvání
 - seznámení se s pomůckami a jejich používání
 - manipulace s předměty doprovázené pojmenováváním a komentářem
- **vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže**
 - vytvářet klidné a přátelské prostředí, činnosti, které navazují v interakci spokojenost
 - chápat pojmy ano - ne, chci – nechci, smím - nesmím
 - pojmy hlad, žízeň, teplo, zima, bolest-dokázat tyto pojmy signalizovat nebo vyjádřit pomocí alternativní komunikace
 - překonávání strachu z okolí, rychlejšího pohybu, odstraňování projevu sebepoškozování
- **rozlišit obrázky podle zadaných kritérií**
 - třídění a razení předmětu, obrázku podle různých kritérií, puzzle
 - poznávání základních barev a tvaru
 - zobecňování - jablko, hruška = ovoce, konkretizace - ovoce = jablko, hruška
- **koncentrovat se na určitou činnost**
 - zklidnění na pracovním místě, soustředění se na vykonanou činnost, koncentrace
 - pozornosti, rozvoj vytrvalosti
 - motivace k soustředěné činnosti ve skupině, i individuální
 - vytváření asociací slovo = osoba, věc, činnost

- pozorné sledování krátkodobého vyprávění, poslechu hudby, televize
- **rozišovat velikost a tvary předmětu, dvojic obrázku**
 - pojmy malý, velký, stejný se zapojením zraku a hmatu (nejprve jednotlivé pojmy izolovaně) – na předmětech
 - pojmy malý, velký, stejný na ploše (na obrázku)
 - pojmy krátký, dlouhý, nikdo, všichni, více, méně
 - přiřazování stejných obrázků
- **zvládnout složení dějových obrázků**
 - orientace v čase - denní doby (ráno, večer, poledne, noc), roční období, pojmy dnes, večer, zítra, ráno, nyní, předtím, potom
 - osvojení si časových vztahů – snídaně, oběd, večeře a činností v určitou denní dobu
 - skládání obrázku dle významu
- **orientovat se na stránce, na řádku**
 - práce s knihou, orientace na stránce (nahore, dole, vpravo, vlevo)
 - řazení obrázku podle vzoru na řádek, nácvik pohybu po řádcích zleva doprava, orientace na řádku (za, před, první, poslední)
 - sledovat krátké vyprávění, koncentrace a pozornost na vyprávění
- **číst vybraná písmena a krátká slova**
 - používat písmena (tiskací) A, I jako spojky mezi obrázky
 - poznat počáteční písmeno svého jména, později všechna písmena svého jména
 - poznávání velkých tiskacích písmen, samohlásky + vybrané souhlásky (slabiky)
 - nácvik čtení globální metodou
 - spojování písmen do slabik, popřípadě krátkých slov
- **opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku**
 - obohacování slovní zásoby, nová slova dle obrázku, reprodukce krátkého textu, vyprávění (co jsme viděli, dělali, měli k obědu)
 - rozvíjení paměti, zapamatování si slov, říkanek - dle schopností
 - čtení obrázku s nápisem, přiřazování nápisu k obrázkům, čtení nápisu, sociální čtení
 - nácvik ovládnutí prozodických faktorů – síly, melodie, intonaci, rytmu hlasu
 - hra na obchod
- **přirázovat číslice počtu prvku 1. - 10. -vytváření představy množství, pojmy méně, více, všechno, nic**
 - párování předmětu, číslice 1, číselná rada 1 - 2
 - posloupnost čísel, číselné rady 1 - 5, 1 – 10, pozorování čísel, pokus o jejich psaní
- **uchopit a podržet podaný předmět**
 - cvičení hrubé a jemné motoriky (paže, loket, zápěstí, dlaní, prstu)-PPV
 - masáže ruky, uvolňovací cviky, tvoření špetky – správný úchop

- uchopení, udržení a upuštění předmětu, manipulace s předměty
- uvědomování si různých tvaru, tvrdosti a povrchu předmětu
- **uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní**
 - cvičení jemné i hrubé motoriky (PPV), nácvik uchopení do celé ruky, špetky, dvou prstů, masáže ruky,
 - nácvik správného držení psacího náčiní, čárání do písku, krupice, spontánní kresba
 - grafomotorická cvičení
 - spontánní malba prstem, houbou, úchop tužky a štětce, voskovky, fixy, tužky
 - nakreslit různé druhy čar 1. - 10. - spontánní čárání, tečky, klubičko, kroužení (vpravo, vlevo), svislé čáry (šikmé, svislé), shora dolů a naopak, vodorovné čáry zleva doprava a opačně, odstředivé a dostředivé čáry, tvar oválu
 - horní a dolní oblouk oběma směry, vlnovka, lomená čára, spirála, smyčka (dolu, nahoru)
- **poznat grafickou podobu písmen**
 - roztřídit, rozlišit stejná velká tiskací písmena
 - skládat písmena podle vzoru, některá písmena pojmenovat
 - přiřazování písmen dle vzoru
 - sociální čtení – poznávání zboží podle obalu, poznávání běžně užívaných symbolů (WC, umývárna apod.), poznávání dopravních symbolů
- **napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic**
 - obtahování písmen a číslic podle vzoru, tvarování písmen a číslic modelovacími hmotami, opis podle vzoru
 - rovnání písmen do řádku
 - pokus o psaní hůlkovým písmem (zejména o psaní vlastního jména), správné postavení
- **při psaní (podpora pohybového vývoje) poznat základní geometrické tvary**
 - vnímat tvary zrakem, hmatem, rozlišení plošných tvaru, třídění do skupin, pojmenování geometrických tvarů
 - hra s kostkami a stavebnicemi různých tvarů
 - vybarvování tvarů
- **reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby**
 - sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciacce, napodobování hlasu a zvuku
 - snaha o koncentraci pozornosti na určitou činnost
 - reakce na své jméno
 - reakce na jednoduché pokyny

- **snažit se o správné dýchání**
 - dechová a fonační cvičení (foukání do pířka, papírku, bublin – bublifuk), nácvik napodobování zvuku hravou formou
- **vyjádřit souhlas či nesouhlas**
 - verbálně, gesty
 - přiměřeně reagovat na osoby ve svém okolí, dle svých možností s nimi komunikovat
 - negace: je - není, bylo - nebylo, chci - nechci, mám - nemám
 - pochopit a užívat pojmy já - ty, můj - tvůj
 - vytvářet kladné emoční situace ke komunikaci
 - snaha o soustředěné naslouchání a porozumění slovům a jednoduchým větám
- **komentování dějů, seznámení s dějovou posloupností a vztahy mezi jevy a věcmi, znát své jméno a reagovat na oslovení jménem**
 - cvičení rtu a jazyka – motorika mluvidel
 - opakování slov, chápání významu jednotlivých slov, reakce na hlas, pokyny, reakce na známé osoby
 - sdělení přání a potřeb
- **znát jména nejbližších osob a spolužáku**
 - komunikovat se známými osobami a oslovovat je, zapojit se do činností ve třídě - spolužáci - oslovení
 - vytváření pocitu bezpečí ve třídě
 - překovávat strach z hlasitých projevu ostatních dětí
 - motivování k slovnímu projevu, podpora spontánního projevu
- **umět pozdravit, poděkovat**
 - verbálně, gesty
 - spontánní a jednoduché tematické rozhovory, stálý nácvik správného chování,
 - fonetická cvičení, umet pozdravit vrstevníka a dospělého
 - návštěvy kulturních akcí, obchodu
 - jízda dopravními prostředky
 - chování u stolu
- **sdělit svá přání a potřeby**
 - verbálním nebo nonverbálním způsobem
 - používat systém augmentativní a alternativní komunikace, tvorba a rozvoj slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií - používání denního režimu
 - používání komunikátoru
 - reakce na pokyny – dej, ukaž, posad' se, co chceš, co vidíš
 - používání pojmu já, ty, můj, tvůj, mně, tobě
- **využívat komunikační počítačové hry**
 - zvukové programy, hry v počítači
 - nápodoba různých hlasů zvířat, zvuků (auto, traktor, bum, apod.)

- obohacování slovní zásoby a nácvik nových slov, správná artikulace

11.2 Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova

11.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova je ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Celková časová dotace je 40 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně. Cílem je poskytnout žákům takový tělesný rozvoj, který jim pomůže se co nejvíce začlenit do společnosti. Proto klademe důraz na rozvoj a zvládnutí základních pohybových dovedností, potřebných při sebeobsluze.

Výuka probíhá ve třídě, tělocvičně, v přírodě a je určena buď pro celou třídu, malé skupinky nebo probíhá individuálně.

Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroku v předmětu.

Mezipředmětové vztahy

Smyslová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuku a pohybu, manipulace s předměty – cvičební nářadí, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s nástroji, nápodoba zvuku a pohybu), Rozumová výchova (rozlišení a manipulace s předměty, nápodoba pohybu, sebeobsluha, prostorová orientace).

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák chápe význam konkrétních předmětů, pojmu, pokynu a požadavku
- žák používá předměty, pojmy a piktogramy

Kompetence k řešení problému

- žák dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny

Kompetence komunikativní

- žák reaguje na osoby ve svém blízkém okolí, dle svých možností a schopností komunikuje

Kompetence sociální a personální

- žák uvědomuje si své tělo a svoji osobu

Kompetence pracovní

- žák zvládá základy osobní hygieny a sebeobslužných činností (oblékání, obouvání)

Vzdělávací obsah předmětu 1. – 10. ročník

Očekávané výstupy:

Učivo: 1. - 10. ročník

Výstupy:

- **uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách**
 - dechová cvičení
 - zásady správného držení těla
 - rozvoj jemné i hrubé motoriky, koordinace pohybu, rozvoj senzomotoriky
 - procvičování zdolávání překážek, samostatný stoj, cvičení na balančních plochách
- **zaujímat správné základní cvičební polohy**
 - pohybový režim, pohybové činnosti (podle druhu postižení)
 - cvičení při hudbě (rytmus)
 - správné držení těla – cvičení na posílení zad a břicha, protažení svalových skupin
 - nápodoba pohybu - stoj spatný, rozkročmo, připažit, upažit, vzpažit
 - rozvoj motorické aktivity
- **zvládat jednoduchá speciální cvičení**
 - pohybové hry, uvolňovací cviky, relaxační cvičení, hry ve vodě, cvičení ve vodě
 - cviky na plochou nohu (držení a braní předmětu nohou), cviky proti skolióze zad, cviky proti kulatým zádkám
 - rozvoj obratnosti (práce s různým pracovním nářadím) cvičení s válcem - stoj na válci (s oporou, bez opory), použít válec jako činku, cvičení s gumou (přeskok, podlezení, apod.), cvičení s balónkem – držet balónek a s ním si kleknout, sednout, skákat, apod.)
- **zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynu**
 - vnímat pocity při cvičení, cvičení podle ukázky cviku, napodobivé hry
 - pohybové hry, běh na krátké vzdálenosti, střídání běhu s chůzí, poskoky, skoky – snožmo na jedné noze, chůze po čáře, po lavičce, seskoky, pohybové činnosti v rytmu hudby
 - lezení daným směrem, chůze po nerovném terénu nebo po stimulačních podložkách
 - pohyb na hudbu (muzikoterapie), prodlužování výdechového proudu (ORFS)

11.3 Vyučovací předmět Smyslová výchova

11.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Celková časová dotace je 40 hodin týdně ve všech ročnících, v každém ročníku jsou 4 hodiny týdně a od 1. do 10. ročníku je předmět posílen o jednu disponibilní hodinu.

Cílem je rozvíjet jednotlivé smysly a vytvářet vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí.

Výuka probíhá ve třídě, v přírodě a v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (v šatně, jídelně, koupelně apod.). Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy

Rozumová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuku a pohybu, manipulace a třídění předmětu, časová orientace, sebeobsluha) Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s nástroji, nápodoba zvuku a pohybu), Zdravotní nebo Rehabilitační tělesná výchova (nápodoba pohybu, sebeobsluha, prostorová orientace).

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák chápe význam konkrétních předmětů, pojmu, pokynu a požadavku

Kompetence k řešení problému

- žák zvládá pocit strachu
- žák se orientuje ve známém prostředí

Kompetence komunikativní

- žák verbálními i nonverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a pocity

Kompetence sociální a personální

- žák si uvědomuje své tělo a svoji osobu
- žák rozlišuje a identifikuje osoby z nejbližšího okolí
- žák reaguje adekvátně na neznámé osoby

Kompetence pracovní

- žák pracuje s různými materiály a respektuje jednoduché pracovní postupy
- žák třídí předměty podle barvy, tvaru a druhu

Vzdělávací obsah předmětu 1. – 10. ročník

Očekávané výstupy

Učivo 1. – 10. ročník

Výstupy:

uchopit a manipulovat s předměty

- nácvik úchopu předmětu různých velikostí, tvaru a materiálu
- uchopování viděných předmětů a manipulace s nimi (PPV), cvičení soustředěného zraku pomocí různých výrazných předmětů, nasvětlování předmětů (fixace zraku) - zrakové soustředění na úchop, koordinace oko - ruka
- cílená manipulace s předmětem

rozlišovat tvary a barvy předmětu

- třídění dvou výrazně odlišných předmětů
- rozlišování a třídění dvou základních výrazně odlišných barev a tvaru
- postupné poznávání a třídění všech základních barev a tvaru

poznat, radit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti

- skládání celku z částic (stavebnice)
- řazení dle předlohy nebo podle diktátu (vedle sebe, na sebe, do krabice, za, na, pod, doprostřed, první, poslední, před)
- skládání dle předlohy (půlené obrázky, puzzle, apod.)

třídít obrázky, rozeznatelné a vyobrazené předměty

- přiřazování obrázku ke konkrétním předmětům, rozvíjení obrázkové slovní zásoby
- třídění obrázku podle obsahu
- poznávání změn a rozdílů na dvou skutečných předmětech nebo na předmětu a obrázku

poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky

- sebezpozorování v zrcadle, identifikace s fotografií
- poznávání učitele a ostatních dětí ve třídě
- poznávání osob z nejbližšího rodinného kruhu podle fotografií

rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu

- nácvik činností podle denního rozvrhu (pomocí piktogramu ukazují, co přijde) (AAK)
- rozeznat denní dobu podle činností, obrázku nebo piktogramu
- rozeznávání světla a tmy

vnímat prostor binokulárně (oběma očima), monokulárně (jedním okem)

napodobit předvedené pohyby

- napodobování různých pohybů předváděných učitelem
- rozlišení různých činností – napodobení, jejich pojmenování (stojí, sedí, leží, apod.)
- cvičení směrové orientace: nahoru X dolů, na začátku X na konci, vepředu X vzadu

- nápodoba mimiky, dýchání (ORFS), nápodoba postavení ruky a prstu (PPV)

reagovat na své jméno, neoslovení, na zavolání

- nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuku
- poznávání a rozlišování zvuku
- znát své jméno, reakce na oslovení jménem

poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky

- soustředění se na zvuk
- sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku -napodobování různých zvuku a jejich rozlišení
- nácvik soustředění se na zvuky související s denními činnostmi (ozvučné hračky, chrastítka, cinkání lžiček, bubínek, zpěv, apod.)

poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí

- cvičení sluchové paměti, sluchové motorická cvičení
- poznávání hlasu osob ze svého nejbližšího okolí (rodina, spolužáci, ...)
- rozvoj zrakové percepce – stimulace očního kontaktu, cvičení očních pohybů

pohybujících se předmětů a osob v blízkém okolí), stimulace zraku poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky

- rozlišování zvuku v přírodě (hlasy zvířat, zpěv ptáků, dopravní prostředky apod.)
- přiřadit jednotlivé zvuky ke konkrétním zvířatům a věcem
- rozlišit a určit původ, směr, délku a intenzitu zvuku (tichá-hlasitá, zblízka - zdaleka, krátký - dlouhý)
- určení směru zvuku, otáčení za zvukem, hledání zvuku, rozlišit pojem hluk, ticho (muzikoterapie)

rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuku

- nácvik soustředěného sluchového vnímání
- sluchová cvičení (rozlišit zvuky s využitím zrakové podpory i bez ní)
- poslech relaxační hudby (muzikoterapie)
- nácvik adekvátní reakce na zvuk
- rozlišení zvuku na ulici (auto, tramvaj, sanitka, apod.)

zvládat základní sebeobslužné dovednosti

- rozvíjení hmatové percepce, sebeobslužné dovednosti s významnou pomocí druhého
- nácvik sebeobslužných dovedností s částečnou pomocí
- sebeobslužné dovednosti bez pomoci (oblékání-zip, knoflíky, obouvání-suchý zip, pásek, tkaničky, hygiena – umývání, čištění zubu, WC)

poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětu

- manipulace s předměty, úchopy předmětu různých tvaru, velikostí a různých materiálu, dotyková terapie, stimulace konečků prstu, masáže, prstu a dlaní
- rozlišování různých povrchu, velikostí a tvaru (se zrakovou kontrolou)
- rozlišení různých povrchu, velikostí (bez zrakové kontroly)

- míčkování, masáže, kartáčování

třídit předměty na základě hmatu - podle velikosti a tvaru

- rozlišení předmětu hmatem podle tvaru, velikosti, tvrdosti, váhy a povrchu
- třídění předmětu podle velikosti a tvaru (rozlišení pojmu malý, velký, dlouhý, krátký - se zrakovou kontrolou), třídění předmětu podle velikosti a tvaru (bez zrakové kontroly)

rozeznat hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětu

- vnímání dotyku, dotýkání se předmětu, hry s bublinami, pěnou, vodou (nabírání, přelévání)
- dotýkat se předmětu s výrazně odlišnými fyzikálními vlastnostmi
- rozlišovat různé fyzikální vlastnosti předmětu (teplota, tvrdost, váha, kulatý, hranatý, drsný apod.)

vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci

- vnímání různých směrů (pohyby nahoru, dolů, dokola, dopředu, dozadu), vestibulární podněty - zprostředkování informací o poloze v prostoru, o pohybu
- rozlišovat své polohy v prostoru, skládání předmětu na sebe, do krabice
- cvičení zraku – soustředění se na lesklé a barevné předměty, nasvětlování předmětu – fixace zraku na předmět

orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí

- seznámení se s prostředím třídy, školy, nejbližšího okolí (okna, dveře, lavice, šatna, chodba, třída, WC)
- poznávání významu jednotlivých prostor ve třídě, pohyb v prostoru třídy, poznávání svého pracovního místa a přiřazování obrázku, fotografií, piktogramu k místům
- reakce na pokyny – posad' se, vezmi si hračky, umyj se
- rozlišovat vpravo - vlevo
- poznat pravou ruku, poznat levou ruku
- poznat směr vpravo, vlevo
- skládání předmětu vedle sebe
- orientace v prostoru, pojmy na, do, ve, na začátku, na konci
- reakce na pokyny - podej míč nahoře, vedle stolu apod., směrová orientace v řadě, v prostoru, řazení předmětů
- řazení předmětů na ploše
- třídění dvou zřetelně odlišných předmětů (panenka, auto)

radit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu

- řazení předmětu podle vzoru
- umísťování předmětu podle pokynu v prostoru, na ploše -úklid pomůcek na určené místo
- plnění jednoduchých příkazů – dej míč na stůl, pod stůl, polož na židli, apod.

rozeznat roční období podle základních znaků

- pozorování přírody a všímání si změn

- přiřazování činností, předmětů či obrázků k jednotlivým ročním obdobím, vycházky do přírody, oblékání v jednotlivých ročních obdobích
- rozlišení jednotlivých ročních období a pojmenování
- rozlišit jednotlivé chutě
- poskytování chuťových podnětů-aktivace oblasti úst, senzibilace úst pro nejrůznější vjemy, učit používat ústa ke zkoumání vlastností, koordinace ruka - ústa, sání brčkem, lízání lízátko
- rozlišování běžných potravin, nápojů
- rozlišování chutí – sladký, slaný, kyselý, horký, rozlišení chutné, nechutné
- vnímání různých chutí, stimulace ledem

11.4 Vyučovací předmět Hudebně pohybová výchova

11.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudebně pohybová výchova je integrovaný předmět, vytvořený spojením dvou oborů: Pohybové výchovy a Hudební výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Cílem tohoto předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich hudebnost a schopnost emocionálně prožívat hudbu a u žáků, kteří to budou zvládat, doprovodit hudbu pohybem.

Výuka probíhá ve třídě. Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroku v předmětu.

Mezipředmětové vztahy

Rozumová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuku a pohybu, manipulace s předměty – hudební nástroje, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Smyslová výchova (nápodoba zvuku a pohybu, sebeobsluha, prostorová orientace), Zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybu, sebeobsluha, prostorová orientace).

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák manipuluje se známými předměty ve třídě a ve svém okolí

Kompetence k řešení problému

- žák dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny

Kompetence komunikativní

- žák verbálními i neverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a pocity

Kompetence sociální a personální

- žák zapojuje se do činnosti ve třídě

Kompetence pracovní

- žák pracuje s různými materiály a ovládá jednoduché postupy hry na tyto nástroje

Vzdělávací obsah předmětu 1. – 10. ročník

Očekávané výstupy

Učivo: 1. – 10. ročník

Výstupy:

zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii

- nácvik pravidelného dýchání, bránicí dýchání, dechová cvičení (muzikoterapie)
- jednoduchá dechová cvičení s využitím různých pomůcek (foukání do papírové kuličky, peříčka, barvy)
- nácvik správného držení těla při dýchání (ORFS), nácvik jednoduchých rytmických písní s doprovodem Orffových nástrojů

rozišovat zvuky hudebních nástrojů

- postupné seznamování s jednotlivými nástroji a jejich zvuky (muzikoterapie)
- nácvik soustředění na zvuky, nácvik doprovodu jednoduchých písniček Orffovými nástroji
- určování hudebních nástrojů podle zvuku
- poslech hudebních nástrojů

zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje

- zpěv jednoduchých písní s doprovodem na hudební nástroje, správná výslovnost textu
- písní a říkadel, zpěv podle jednotlivých grafických symbolů
- zpěv jednoduchých písní bez doprovodu na hudební nástroje
- nácvik správné výslovnosti textu písní a říkadel a správného rytmu
- poznat píseň podle zahrané melodie

doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje

- navozovat potřebu hudby v každodenním životě,
- nácvik hry na jednoduché nástroje (bubínek, ozvučná dřívka, tamburína, triangl) a na další dostupné předměty (vařečky, misky, pokličky, apod.)
- hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání)

zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu

- rytmizace říkadel, Hudebně pohybové činnosti (jednoduché tanečky a pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami)
- pohyb dle rytmického doprovodu (jednoduchá rytmická cvičení)
- zvládání hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje, nápodoba Při hře na Orffovy hudební nástroje
- poslech relaxační hudby (muzikoterapie)
- soustředěný poslech spojený s vnímáním rytmu a melodie

- poslech krátkých skladeb různého charakteru
- pohyb podle rytmického doprovodu (rychle, pomalu, zastavit)

mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

- vycházky, pobyty v terénu
- nácvik chůze – s pomocí, s pomůckami
- hry v prostoru (např.: Honzo, vstávej, Rybičky, rybičky, rybáři jedou, ad.)
- orientace ve třídě, ve škole pro sebeobslužné činnosti

rozvíjet motoriku a koordinaci pohybu a poloh

- procvičování ramenního a loketního kloubu, zápěstí, zápěstí pomocí uvolňovacích cviků,
- uvolňování obličejových svalů a procvičení různých pohybů rtu a jazyka (ORFS)
- stimulace k pohybu, cvičení s různým nářadím, cvičení poloh a pohybu, adaptace na vodní prostředí, plavání s pomocí různých pomůcek, balanční plochy
- rozvoj cíleného pohybu rukou, prstu, úchop, nácvik různých druhů úchopu, přebírání, trhání

zvládnout uvolnění a zklidnění organismu

- relaxační cvičení, odstraňování mimovolných pohybů koncentrací pozornosti
- uvolňování horních končetin
- činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu

11.5 Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova

11.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů a to Pracovní výchovy a Výtvarné výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky. Od 1. do 4. ročníku je vyučován ve dvou hodinách týdně. Od 5. do 6. ročníku je vyučován ve 3 hodinách týdně a na druhém stupni jsou 4 hodiny týdně v každém ročníku. Od 1. do 10. ročníku je posílána o 1 disponibilní hodinu.

Cílem tohoto předmětu je, aby žáci získali základní pracovní dovednosti a návyky a seznámili se s různými materiály. Tento předmět je možné vyučovat nejen ve třídě, ale i na zahradě, v kuchyňce. Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy

Smyslová výchova (orientace v prostoru, nápodoba pohybu, manipulace s předměty, časová orientace, sebeobsluha), Rozumová výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s předměty, nápodoba pohybu,

orientace v prostoru), Zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybu, sebeobsluha, prostorová orientace).

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák chápe význam konkrétních předmětů a pojmu
- žák manipuluje se známými předměty ve třídě a ve svém nejbližším okolí

Kompetence k řešení problému

- žák pomocí nápodoby řeší známé situace, umí požádat o pomoc
- žák orientuje se ve známém prostředí

Kompetence komunikativní

- žák verbálními i neverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a pocity

Kompetence sociální a personální

- žáci se zapojují do činností ve třídě

Kompetence pracovní

- žák zvládá základy osobní hygieny a sebeobslužných činností
- žák se zapojuje do jednoduchých praktických činností

Vzdělávací obsah předmětu 1. – 10. ročník

Očekávané výstupy

Učivo: 1. – 10. ročník

Výstupy:

zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)

- vést ke spolupráci při sebeobsluze, vytváření základních dovedností při osobní hygieně, oblékání (kalhot, triček, čepic, šál, rukavic, ponožek), obouvání (zavazování tkaniček, zapínání na suchý zip)
- rozvíjet a upevňovat schopnost postarat se o sebe v rámci sebeobsluhy v co nejširší možné míře, zapínání a rozepínání zipu a knoflíků
- osobní hygiena – mytí rukou, používání mýdla, ručníku, kapesníku, nočníku, WC, čištění zubů

česání vlasů, praní oblečení, popis činností grafickými symboly dodržovat klid a čistotu při stravování

- poznávání situací při jídle, stimulace orofaciální oblasti (ORFS), nácvik slušného chování při stolování (klid, příbor, ubrousek), správné sezení u jídla (PPV), vnímání potravy
- upevňovat pravidla slušného chování při jídle, vést k pomoci při prostírání a sklízení nádobí
- nácvik správného žvýkání a kousání potravy, pití z hrnku, sání ze slámky
- podpora samostatného stolování, nabídka možnosti stolování v restauraci - umět používat příbor

- nácvik příjmu potravy lžící s pomocí, následně samostatně
- nácvik příjmu potravy příborem, dbát na vhodný úchop a čistotu místa
- poznat názvy částí příboru, upevňovat návyky jeho vhodného použití
- spolupodílení se na přípravě svačiny, jídla
- prostírání stolu, použití ubrousku, úklid po jídle

udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí

- poznat si svoje věci a ukládat je na místo k tomu určené
- vést žáky k účelnému oblékání, úklidu věcí a podporovat jejich snažení o aktivní zapojení do pracovní činnosti
- vytváření dovednosti vykonávat s dohledem jednoduché úklidové práce - zametání, utírání prachu, hrabání listů, umývání hraček, apod.
- upevňování získaných dovedností, učit se pečovat o místo, kde se tyto činnosti vykonávají

zvládat základní manuální dovednosti Při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

- třídění různých druhů drobného materiálu podle velikosti, barvy, tvaru, ukládání do nádob, navlékání korálku, lepení různého přírodního materiálu
- navlékání korálků podle vzoru, navíjení vlny, provázku na cívku, proplétání provázku, bužírky, propichování přírodnin a jiných předmětů a navlékání na nit
- kombinované práce s užitím různých materiálů

vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

- modelování z plastelíny, moduritu, keramické hlíny, jednoduchá tvorba z přírodnin (navlékání listů), práce s pískem (arteterapie, ergoterapie)
- modelování složitějších předmětů (ovoce, zvířata, pečivo), využití přírodnin (kaštiny, žaludy, šípky, jeřabiny apod.)
- modelování náročnějších tvarů, využití dřívěk, špachtlí, práce se dřevem a nářadím (kladívko, pilník, vrták, brusný papír apod.)

pracovat podle slovního návodu

- slovní a grafický návod + názorná ukázka + dopomoc
- jednoduché známé činnosti uskutečňovat již jen podle slovní instrukce
- samostatná činnost na základě slovního a grafického návodu odstupňovaného dle individuálních schopností žáka

udržovat pracovní místo v čistotě

- dbát na použití ochranných tradičních i jednorázových pomůcek (podložky, zástěry, rukavice), jednoduchý úklid místa po práci (ergoterapie)
- znalost úklidových pomůcek (nácvik na dětském náčiní), před prací ošetřit místo ochrannými podložkami
- samostatný úklid místa po práci, třídění a úklid použitého materiálu, znalost úklidových pomůcek a bezpečnosti práce
- péče o pokojové květiny, zalévání, apod. (ergoterapie)

- výzdoba třídy na různé svátky a roční období (arteterapie)

provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích

- využití vycházek, pozorování života v okolí školy v souvislostech s ročním obdobím, pozorování stromu, polí, života na rybníce a v lese
- souvislost s oblékáním, se sezónními činnostmi, společenskými událostmi a svátky v daném mikroregionu
- uvědomělé sledování změn v přírodě, jejich promítnutí se do školní práce, do běžného života žáka, znát charakteristické znaky jednotlivých ročních období

pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou i užitkovou rostlinu

- zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku, sledování klíčení v koutku živé přírody (fazole, obilí, řeřicha), práce se zahradnickým náčiním (dětské hrábě, motyka apod.)
- pozorování podmínek pro život rostlin (voda, světlo, teplo, půda, vzduch, pravidelná péče)
- práce na pozemku, samostatná péče o pokojovou rostlinu

používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní

- nácvik hrou pomocí dětského nářadí
- nácvik názorem, nápodobou dospělého, spojení nářadí – činnost
- samostatná práce na pozemku, v koutku živé přírody dle slovního návodu a získaných zkušeností (setí rostlin, hrabání listí, sklizení ovoce a zeleniny, ...)

dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě

- práce pod dohledem, znalost základních hygienických a bezpečnostních pravidel
- větší stupeň samostatnosti, vhodně zvolené nářadí, práce pod dohledem
- dle individuálních schopností co nejvyšší samostatnost a zodpovědnost při práci

dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci

- manipulovat (sběr, ukládání, třídění, trhání, navlékání, navíjení, stříhání, šití jehlou s tupým hrotem, obtiskování, apod.) s různými druhy materiálu (hlína, prstové barvy, bavlna, přírodniny...), učit základním hygienickým a bezpečnostním pravidlům
- rozvíjet jemnou motoriku a grafomotoriku, dbát na vhodný úchop pracovního nástroje
- při práci vést žáky k sebekontrolě, uklid do krabice a na své místo
- zvládat základní dovednost

pro vlastní tvorbu

- orientace na ploše i v prostoru, podpora komunikace
- realizací pracovních a výtvarných činností podporovat sebevyjádření žáků
- respektovat plošné i prostorové vidění žáka, podpora originality
- práce se stavebnicí (komín, vodorovné a svislé skládání kostek)
- modelování (válení, koulení kuliček, válení válečkem, vykrajování)

- používat na elementární úrovni prostředky a postupy
- využití prstových barev, hlíny apod. postupné odebírání pomoci ve formě názorně
- předvedené ukázky činnosti (arteterapie)
- výtvarné a pracovní sebevyjádření různými prostředky, technikami při zmenšování formátu
- využití výrobku žáku k prezentaci (výstava, výzdoba třídy apod.)

vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary

- rozlišit a přiřadit stejné barvy a tvary nejen výrazně odlišné, ale i podobné
- pojmenovat základní barvy a tvary, reagovat na změny barevnosti v přírodě
- pěstovat schopnost vnímat prolínání a míchání barev, kolorit jednotlivých ročních období a výtvarně jej zachytit
- hra s barvami – roztírání dlaní, houbou, štětcem, otisk ruky, prstu, zapouštění do klovatiny

expresivní vyjádření sebe sama

- nácvik schopností umožňujících výtvarné vyjádření, seznámení se s výtvarnými technikami (otisky dřevěného nebo bramborového tiskátka)
- hra s barvou – kreslení na velký formát papíru při hudbě
- rozvoj estetického cítění, tvořivosti a sebevyjádření - práce různými technikami (kresba a malba – voskovými pastelkami, pastelkami, uhlem, rudkou, křídou)
- dle individuálních schopností a povahového založení žáka nalézt optimální formu, výtvarnou techniku k sebevyjádření se
- malba, kresba na hudbu (muzikoterapie)

uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech

- prohlubování samostatnosti při výtvarných činnostech, osobitá výtvarná činnost
- dostupnými prostředky a dle individuálních schopností probouzet fantazii a předkládat možnosti výtvarného a estetického projevu žáka
- vést a dopomáhat žáku k vlastní seberealizaci prostřednictvím výtvarných a uměleckých technik

12 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ PRO ČÁST „B“

Pro hodnocení žáků používáme **slovní hodnocení**.

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě.

V hodnocení vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní a další problémy. Základním způsobem hodnocení na naší škole je proto hodnocení slovní. Vysvědčení za první i druhé pololetí má ve všech vyučovacích předmětech a všech ročních podobu slovního hodnocení.

Za zásadu v hodnocení považujeme žákovo poznání, že chyba se vyskytuje v každé lidské činnosti, ale může být i zdrojem inspirace. Hodnocení směřuje k podpoře sebedůvěry žáka, dává prostor být aktivní a úspěšný.

12.1 Pravidla pro hodnocení žáků

I. ZÁSADY HODNOCENÍ

- Při hodnocení uplatňuje pedagogický pracovník (dále jen učitel) přiměřenou náročnost.
- Každý žák musí být včas seznámen s kritérii hodnocení, kritéria jsou formulována pro žáka srozumitelným způsobem.
- Učitel postupuje při hodnocení s pedagogickým taktem.
- Součástí hodnocení je i návod, jak pokračovat ve vzdělávání, jak odstranit nedostatky. Žák je vhodným způsobem motivován k práci a ke zlepšení.
- Učitel hodnotí jen probrané učivo, před prověřováním znalostí a dovedností musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
- Předmětem hodnocení není zapamatování a reprodukce předkládaných poznatků, ale především jejich pochopení a použití v praxi.
- Při hodnocení přihlíží učitel k individuálním možnostem žáka, daným jeho postižením a aktuálnímu zdravotnímu stavu.
- Učitel při hodnocení žáka bere v úvahu možnost, že žák mohl v průběhu pololetí zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici (tzn., že si uvědomuje možnost nevyrovnaných výkonů během pololetí danou charakterem postižení nebo zvýšenou nemocností žáka).
- Vyučující hodnotí nejen míru splnění požadavků, ale také individuální pokrok žáka v souladu s jeho individuálními možnostmi a aktuálním zdravotním stavem.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci pololetí se hodnotí kvalita práce a učební výsledky a individuální pokrok za celé pololetí.
- U žáka se hodnotí také snaha, píle za dané pololetí.
- Hodnocení žáka na vysvědčení určí učitel, který vyučuje danému předmětu. Výjimkou jsou komisionální zkoušky.

- Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebný pobyt, dočasné umístění v ústavech apod.) učitel respektuje známky žáka, které škole sdělí instituce, ve které žák pobýval. Vyučující žáka znovu nepřezkoušuje.
- Chování žáka neovlivňuje hodnocení jeho výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Rodiče jsou o prospěchu svých dětí informováni pravidelnými zápisy v žákovské knížce, žákovském notýsku nebo formou individuálních konzultací s třídním učitelem či vyučujícími jednotlivých předmětů, také prostřednictvím sociální pracovnice, vedoucí školy, na osobní schůzce či při telefonickém rozhovoru.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje vyučující rodiče bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Při hodnocení posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Třídní učitelé (případně výchovný poradce, psycholog) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogického centra, které mají vztah ke způsobu hodnocení žáka a ke způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
- Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka.
- Všechny projevy porušování norem chování je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen, popř. vykonává dohled. V co nejkratší době informuje třídního učitele a výchovného poradce, v případě závažnějších přestupků vedoucí školy, ředitele školy. O incidentu sepíše zápis.
- Případy zaostávání žáků v učení i chování či výrazná změna zdravotního stavu se projednávají v pedagogické radě.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Vyžaduje-li to stupeň a charakter postižení žáka, lze využívat k hodnocení a povzbuzení k činnosti i materiální odměny (např. u dětí s autismem).

II. HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Všichni žáci základní školy zařazení do speciální třídy jsou žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Do speciální třídy byli zařazení na základě psychologického a speciálně pedagogického vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně nebo speciálně pedagogickém centru.
- Při hodnocení našich žáků se řídíme všemi zásadami hodnocení uvedenými v I. kapitole, zvláštní důraz klademe na přiměřenou náročnost hodnocení, respektování všech omezení vyplývajících z charakteru postižení žáka a individuálního tempa při získávání znalostí a dovedností. Samozřejmostí je

taktní hodnocení - oceňujeme každý individuální pokrok žáka a snažíme se hodnocením žáky povzbuzovat k dalším, ještě lepším výkonům.

- Charakter postižení některých našich žáků vyžaduje speciální péči i v rámci naší školy (jiné formy a metody práce např. u dětí, které mají kromě mentálního postižení i dětský autismus a různá zdravotní omezení). Tito žáci mohou pracovat podle **individuálního vzdělávacího plánu**. Kriteriem hodnocení výsledků jejich práce ve škole se potom stává plnění tohoto individuálního plánu. Tak ještě důsledněji respektujeme potřeby každého našeho žáka.

III. ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - různými druhy zkoušek (ústními, grafickými, praktickými, pohybovými)
 - analýzou různých činností dítěte
 - rozhovory s žákem a zákonnými zástupci žáka, spoluprací s terapeutickým úsekem
- Forma a rozsah hodnocených činností musí odpovídat individuálním možnostem žáka.
 - Učitel oznámí žákovi výsledek hodnocení okamžitě po provedení hodnocené činnosti. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení.
 - Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení žáka i způsob hodnocení. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu pololetí předá tento přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
 - Pokud je hodnocení žáka stanoveno na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se hodnocení žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku.

IV. HODNOCENÍ VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH

V jednotlivých vyučovacích předmětech hodnotíme míru dosažení **konkretizovaných (školních) výstupů**, které vedou k naplnění očekávaných výstupů oboru daných rámcovým vzdělávacím programem.

Očekávané výstupy oboru dané rámcovým vzdělávacím programem hodnotíme na konci období, pro které jsou tyto výstupy určeny (na konci 3., 6. nebo 10. ročníku). Hodnocení má vyjádřit míru osvojení vědomostí, dovedností a pracovních postupů i stupeň samostatnosti žáka. Hodnocen je osobní pokrok žáka v souladu s jeho individuálními možnostmi.

- Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka.
- Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků.
- Pro zestručnění zápisu do žákovských knížek či žákovských notýsků používáme **obrázková motivační razítka**, která jsou symbolem širšího slovního hodnocení:

„A“: Žák dosahuje maximálních výsledků v souladu s jeho individuálními možnostmi a aktuálním zdravotním stavem. Naplňuje očekávané výstupy podle ŠVP. Má zájem o práci, snaží se dosahovat co nejlepších výsledků.

„B“: Žák dosahuje očekávaných výstupů s drobnými nedostatky, dělá malé chyby, snaží se a má zájem o práci.

„C“: Žák dosahuje očekávaných výstupů s výraznými nedostatky, má nedostatečný zájem o práci, je třeba ho neustále povzbuzovat k práci.

„D“: Žák dosahuje očekávaných výstupů s výraznými nedostatky nebo s výraznou dopomocí, nemá zájem o práci či jeho zájem je pouze krátkodobý.

„E“: Žák nedosahuje očekávaných výstupů ani s výraznou dopomocí, na osvojené vědomosti a dovednosti nelze navázat v dalším vzdělávání, je lhostejný k výsledkům své práce.

V. HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

- Hodnotí se vztah ke školní práci, k vyučujícím, spolužákům i ke školnímu majetku.
- Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními vyučujícími.
- Kriteria pro hodnocení chování je dodržování pravidel chování daných školním řádem během pololetí s ohledem na stupeň a charakter postižení žáka.
- Škola neřeší kázeňské přestupky, kterých se žák dopustil mimo vyučování. Na tyto přestupky nebere škola zřetel při hodnocení žákova chování.

VI. CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Výsledky vzdělávání žáka v základní škole pro žáky ze speciální třídy se hodnotí slovně.

Celkový prospěch žáka je na vysvědčení hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním.** je-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení slovním hodnocením, při kterém splní všechny očekávané výstupy s maximálními výsledky, případně drobnými nedostatky (slovní hodnocení odpovídá klasifikační stupnici nevykazující stupeň horší než „2“ a průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré nebo odpovídajícím slovním hodnocením.)
- **prospěl(a),** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení slovním hodnocením, při kterém nesplní žádné očekávané školní výstupy
- **neprospěl(a),** je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen odpovídajícím slovním hodnocením, při kterém nesplní žádné očekávané školní výstupy
- **nehodnocen(a),** není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

VII. SLOVNÍ HODNOCENÍ

Základní škola využívá pro žáky ze speciální třídy převážně **otevřené slovní hodnocení**. Toto hodnocení lze např. formulovat jako dopis rodičům žáka, ve kterém je seznamujeme s výsledky školní práce a chování žáka.

Forma slovního hodnocení je volena pro hodnocení výsledků práce žáka ve všech vyučovacích předmětech.

Smyslem slovního hodnocení je odstranění případného stresu žáka z klasického hodnocení výkonů známkou, usilujeme o jeho spoluúčast při hodnocení, vedeme žáka k vlastnímu sebehodnocení.

Slovní hodnocení je třeba formulovat ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka. Sdělení by měla být ve své formě kladná, avšak objektivní, v případě potřeby negativního hodnocení oslabená ve významu použitím slov jako „často“, „převážně“ apod. Slovní hodnocení by vždy mělo být prezentováno jako projev osobního zájmu o žáka.

Slovní hodnocení zpravidla obsahuje:

- konkrétní informaci o výsledcích dosažených v jednotlivých vyučovacích předmětech, jejich srovnání s předešlými výkony žáka, míru splnění požadavků daného předmětu danou školním vzdělávacím programem a přesvědčení o dalším možném zlepšení výkonů žáka
- popis chování při výuce, způsob zvládnutí požadavků kladených na žáka
- výpověď o jeho sociálním chování, schopnosti spolupracovat, podřídit se, pomoci druhým apod.
- posouzení individuálních vlastností žáka, mají-li vztah k sledovanému pokroku ve vývoji osobnosti

VIII. SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání. Je důležité, aby žák sám dokázal hodnotit výsledky své práce, aby sám uměl posoudit, co se mu podařilo, co ještě nezvládl. Tak získává žák nejen důležitou zpětnou vazbu o své práci, ale učí se hodnotit i své spolužáky a lidi ve svém okolí s tolerancí a pochopením.

Poznání vlastních možností je rovněž důležitým faktorem při plánování dalšího uplatnění.

- Pedagogičtí pracovníci naší školy vedou žáky k sebehodnocení v průběhu práce i po jejím skončení.
- Většinou formou řízeného rozhovoru pomáhají žákům najít klady i nedostatky jeho práce. Důraz je přitom kladen na celkově optimistické vyznění rozhovoru, povzbuzení a hledání možností dalšího rozvoje žáka.
- K sebehodnocení lze využít ale i další formy práce - lze používat různé symboly a jednoduché obrázky, grafická znázornění či motivační razítka jako ukazatele míry splnění požadavků z pohledu samotných žáků.

13 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace jako vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Autoevaluace neboli sebehodnocení školy je hodnotící proces, jehož hlavním cílem je dopad výsledků tohoto procesu na další zkvalitňování práce školy. Kvalitní hodnocení je základem práce v jakémkoli oboru, ale jen tehdy, dokážeme-li odpovědět na základní otázky :

- Co hodnotíme ?
- Proč hodnotíme ?
- Co se chceme dozvědět ?
- Jak hodnocení ovlivní naši další činnost ?

Autoevaluace tedy není samoúčelným procesem, ale má poskytovat kvalitní a co nejobektivnější zpětnou vazbu. Aby tomu tak skutečně bylo, je třeba dbát na tyto zásady :

- Naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké máme
- Odhalení a pojmenování příčin – proč tomu tak je
- Zvolení nových, účinnějších postupů, tj. náprava

Struktura autoevaluace

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit **aktuální informace** o stavu školy a tím získat **podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje** školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Oblast	Cíle a kritéria
Koncepce školy	Školní vzdělávací program
Podmínky vzdělávání	Úroveň řízení školy
	Prostorové a materiální podmínky
	Personální podmínky
	Finanční a hmotné zdroje
	Klima školy (vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání)
Průběh vzdělávání	Učitelé – kvalita výuky, naplňování ŠVP
Výsledky vzdělávání	Žáci – stupeň zvládnutí klíčových kompetencí, výstupů ŠVP

3. Nástroje autoevaluace

Zde uvádíme jejich seznam (výčet nemusí být úplný a není uzavřený) :

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací znalostní a dovednostní testy
- Diskuse, panelová diskuse, porady, rozhovory
- Stanovování a hodnocení plnění plánů (např. roční plán)
- Rozbor školní dokumentace (např. zápisy v ŽK, tematické plány)
- Pedagogická tvořivost (portfólio učitelů, metodické materiály, učebnice, projekty, granty...)
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Úspěchy v soutěžích
- Akce pro veřejnost
- hospitace

4. Časové rozvržení ročních autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb.) (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1	Úplnost a velikost školy.....	4
2.2	Vybavení školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Charakteristika žáka	6
2.5	Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty	6
2.6	Dlouhodobé projekty.....	7
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1	Zaměření školy – pojetí základního vzdělávání	9
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie I.....	9
3.3	Zabezpečení výuky žáků s podpůrným opatřením	10
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	10
3.5	Začlenění průřezových témat.....	12
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova /OSV/	12
3.5.2	Výchova demokratického občana /VDO/	20
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /EGS/.....	24
3.5.4	Multikulturní výchova /MKV/.....	28
3.5.5	Environmentální výchova /EV/.....	33
3.5.6	Mediální výchova /MV/.....	38
4	UČEBNÍ PLÁN I. - PRO ČÁST „A“	43
4.1	Rámcový učební plán.....	43
4.2	Učební plán pro 1. stupeň	45
4.3	Učební plán pro 2. stupeň	46
5	UČEBNÍ OSNOVY I.	47
5.1	Český jazyk a literatura.....	47
5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	47
5.1.2	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	58
5.2	Cizí jazyk	75
5.2.1	Anglický jazyk – charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň	75
5.2.2	Anglický jazyk – charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	81
5.3	Další cizí jazyk.....	89
5.3.1	Německý jazyk - charakteristika vyučovacího předmětu – 2. Stupeň.....	89
5.4	Předměty speciálně pedagogické péče.....	97
5.4.1	Charakteristika vyučovaného předmětu – 1. a 2. stupeň.....	97

5.5	Matematika.....	101
5.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	104
5.5.2	Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň.....	115
5.6	Informatika	128
5.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	129
5.6.2	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	133
5.7	Prvouka.....	136
5.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	136
5.8	Přírodověda	147
5.8.1	Charakteristika předmětu – 1. Stupeň.....	147
5.9	Vlastivěda.....	158
5.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	158
5.10	Dějepis	163
5.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	163
5.11	Výchova k občanství.....	174
5.11.1	Charakteristika vyučovaného předmětu – 2. stupeň.....	174
5.12	Fyzika	187
5.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	187
5.13	Chemie.....	193
5.13.1	Charakteristika vzdělávacího předmětu – 2. stupeň	193
5.14	Výchova k přírodě	200
5.14.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	200
5.15	Zeměpis	211
5.15.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	211
5.16	Hudební výchova.....	223
5.16.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	224
5.16.2	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	233
5.17	Výtvarná výchova	244
5.17.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	245
5.17.2	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	256
5.18	Tělesná výchova.....	266
5.18.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	266
5.18.2	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	279
5.19	Pracovní činnosti	291
5.19.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	293
5.19.2	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	303
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ PRO ČÁST „A“	311

6.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	311
6.2	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	312
6.3	3.5. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace.....	312
7	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY – VZDĚLÁVACÍ OBOR ZŠS.....	321
7.1	Zaměření školy II.	321
7.2	Výchovné a vzdělávací strategie II.	323
7.3	Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení.....	325
7.4	Začlenění průřezových témat.....	325
8	UČEBNÍ PLÁN II. – PRO ČÁST „B“ DÍL I.....	329
8.1	Tabulace učebního plánu pro DÍL I. – 1. a 2. stupeň	329
8.1.1	Poznámky k učebnímu plánu pro DÍL I.	331
8.1.2	Vyučovací předměty.....	331
9	UČEBNÍ OSNOVY II.	332
9.1	Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyková komunikace.....	332
9.2	Vyučovací předmět Čtení	333
9.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	333
9.3	Vyučovací předmět Psaní.....	335
9.3.1	Charakteristika předmětu	335
9.4	Vyučovací předmět Řečová výchova.....	336
9.4.1	Charakteristika předmětu	336
9.5	Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.....	338
9.6	Vyučovací předmět Počty	339
9.6.1	Charakteristika předmětu	339
9.7	Charakteristika vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie .	345
9.8	Vyučovací předmět Informatika	347
9.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	347
9.9	Charakteristika vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, člověk a společnost, člověk a příroda	349
9.10	Vyučovací předmět Věcné učení	352
9.10.1	Charakteristika předmětu.....	352
9.11	Vyučovací předmět Hudební výchova	360
9.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	360
9.12	Vyučovací předmět Výtvarná výchova.....	363
9.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	363
9.13	Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.....	367
9.14	Vyučovací předmět Výchova ke zdraví.....	368
9.14.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	368

9.15	Vyučovací předmět Tělesná výchova	372
9.15.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	372
9.16	Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	378
10	UČEBNÍ PLÁN III. – PRO ČÁST „B“ DÍL II.....	384
10.1	Poznámky k učebnímu plánu pro DÍL II.....	385
11	UČEBNÍ OSNOVY III.	386
11.1	Vyučovací předmět Rozumová výchova	386
11.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	386
11.2	Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova.....	392
11.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	392
11.3	Vyučovací předmět Smyslová výchova	394
11.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	394
11.4	Vyučovací předmět Hudebně pohybová výchova.....	398
11.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	398
11.5	Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova	400
11.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	400
12	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ PRO ČÁST „B“	405
12.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	405
13	AUTOEVALUACE ŠKOLY	411

Na tvorbě ŠVP se podíleli:

Mgr. Iveta Formánková

Mgr. Petra Vaculová

Renata Janotová

Alexandr Vaněk

Zpracovala:

Mgr. Jana Adamčíková

Upravili:

Ing. et Bc. Jan Nistor

Mgr. Tomáš Václavík

Změny zpracoval:

Mgr. Tomáš Václavík